

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program

Programkiegészítő Dokumentum

Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium

Oktatási Minisztérium

Egészségügyi Szociális és Családügyi Minisztérium

2004. január 25.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	2
I. A HEF OP rövid összefoglalója.....	3
II. A HEF OP IH Kommunikációs Stratégiája.....	7
III. Az Operatív Program intézkedései.....	17
1.1 intézkedés: A munkanélküliség megelőzése és kezelése	17
1.2 intézkedés: Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése	21
1.3 intézkedés: A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása, a család és a munka összehangolásának segítése.....	25
2.1 intézkedés: Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatásban..	29
2.2 intézkedés: A társadalmi beilleszkedés elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével	33
2.3 intézkedés: A hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának javítása, különös tekintettel a roma népességre	37
3.1 intézkedés: Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek és kompetenciák fejlesztése	41
3.2 intézkedés: A szakképzés tartalmi, módszertani, és szerkezeti fejlesztése	46
3.3 intézkedés: A felsőoktatás tartalmi és szerkezeti fejlesztése	51
3.4 intézkedés: A munkahelyteremtéshez kapcsolódó és a vállalkozói készségek fejlesztését elősegítő képzések.....	55
3.5 intézkedés: A felnőttképzés rendszerének fejlesztése.....	59
4.1 intézkedés: Az oktatási és képzési infrastruktúra fejlesztése	62
4.2 intézkedés: A társadalmi befogadást támogató szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése	66
4.3. intézkedés: Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése a hátrányos helyzetű régiókban.....	71
4.4 intézkedés: Egészségügyi információ-technológia fejlesztés az elmaradott régiókban.....	76
Technikai segítségnyújtás	83
Intézkedés 1.: A HEF OP irányításának, megvalósításának és monitoringjának támogatása..	83
Intézkedés 2.: A HEF OP irányítást segítő képesség- és intézményfejlesztés (képzések), tapasztalatcserek, kommunikáció (információterjesztés), tanulmányok és kiegészítő informatikai beszerzések	85
IV. A Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) és az EQUAL Program egymást kiegészítő jellege.....	88
V. Általános kiválasztási kritériumok	90
VI. A Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Programkiegészítő Dokumentumának partneri egyeztetése	91
VII. Számítógépes adatcsere	92
VIII: Az Operatív Program pénzügyi táblája intézkedésenkénti bontásban	93
IX. Monitoring indikátorok összefoglaló táblázata.....	95
X. Alkalmazott jogszabályok jegyzéke.....	99
XI. Az ex-ante értékelések összefoglalása	105

I. A HEF OP RÖVID ÖSSZEFOGLALÓJA

A Strukturális Alapok támogatásainak felhasználására Magyarország elkészítette a Nemzeti Fejlesztési Tervet (NFT). Az NFT az ország gazdasági és társadalmi helyzetének átfogó elemzése alapján meghatározta azokat a fejlesztéspolitikai célokat és prioritásokat, amelyek megvalósítását a Strukturális Alapok forrásai a 2004-2006 időszakban támogatják. Az NFT átfogó célkitűzése **az EU átlaghoz viszonyított jövedelemkülönbség csökkentése**. Ennek eléréséhez a stratégia **a gazdaság versenyképességének javítását, a humán erőforrások jobb kihasználását, a környezet javítását és a kiegyensúlyozott regionális fejlődés elősegítését** tűzte ki célként.

A stratégia megvalósítása az operatív programokon keresztül történik, amelyek egy adott ágazat vagy régió stratégiáját tartalmazzák, és meghatározzák a programon belüli fejlesztési területeket (prioritásokat) és az azokhoz tartozó intézkedéseket. Az NFT alapján Magyarország öt operatív programot dolgozott ki.

Az operatív programok közül a Strukturális Alapok forrásaiból a Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program (HEF OP) részesedik a legnagyobb mértékben. A 2004-2006 közötti időszakra vonatkozóan a HEF OP **teljes költségvetése összesen 750 millió euró (183 milliárd forint)**. Ebből mintegy **562 millió euró közösségi támogatás**, amit a **hazai** – elsősorban központi – **források további 187 millió euróval** egészítenek ki.

A Strukturális Alapok közül a HEF OP elsődlegesen az **Európai Szociális Alap (ESZA)** támogatásaira épül, amit az **Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)** forrásai is kiegészítenek a humánerőforrás-fejlesztést támogató infrastruktúra fejlesztését támogatva. A tervek szerint a program megvalósításához az ESZA mintegy 385 millió euróval, míg az Európai Regionális Fejlesztési Alap 177 millió euróval járul hozzá.

Az Operatív Program a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, a szociális szolgáltatások, valamint az egészségügyi ellátórendszer területén megvalósítandó fejlesztéseket támogatja az Európai Foglalkoztatási Stratégia és a Közös Foglalkoztatáspolitikai Értékelés által meghatározott szakmapolitikai keretekbe illeszkedve.

A program stratégiája három fő célkitűzésre épül. A fenntartható gazdasági fejlődés a potenciális munkaerő nagyobb munkaerő-piaci részvételét feltételezi, ezért a program első célkitűzése a **foglalkoztatás bővítése**. A humánerőforrás-fejlesztés eszközei a foglalkoztatás bővítéséhez, a beruházások kapcsolódó képzési programok támogatásával, a vállalkozóvá válás támogatásával, a KKV-k foglalkoztatási potenciáljának megerősítésével és versenyképességének javításával, valamint a munkanélküliek és az inaktívak - köztük elsősorban a nők - munkaerőpiacra való visszatérésének segítségével. A munkanélküliség megelőzése és leküzdése érdekében aktív foglalkoztatáspolitikai eszközeinek kiterjesztése és fejlesztése szükséges.

Ahhoz, hogy a gazdasági fejlődést ne akadályozza a tudás, a szakképzettség és a készségek hiánya, **versenyképes munkaerőre** van szükség. A tudásalapú társadalom kihívásainak való megfelelés az ismeretek, a készségek és alkalmazkodóképességének folyamatos fejlesztését kívánja meg, amit az egész életen át tartó tanulás kereteinek kialakítása biztosíthat. Ehhez erősíteni kell az oktatás és a gazdaság közötti kapcsolatokat, és mindenki számára biztosítani kell a versenyképes tudás és készségek megszerzését. A népesség rossz egészségi állapota jelentősen rontja a munkaerő foglalkoztathatóságát, magas inaktivitáshoz és a munkaerőpiacon töltött időszak megrövidüléséhez vezet. Az aktív időszak csökkenését megakadályozó intézkedések – beleértve a rehabilitációt és a munkaerőpiacól kikerültek készségeinek fejlesztését – jelentősen hozzájárulnak majd a tervezett eredmények eléréséhez.

A **társadalmi beilleszkedés elősegítésének**, a szegénység és a társadalmi kirekesztődés megelőzésének és leküzdésének fontos eszköze a munkaerő-piaci részvétel, a foglalkoztatás. A foglalkoztatás, az oktatás és képzés és a szociális szolgáltatások területén alkalmazott aktív eszközök biztosítani fogják az munkaerőpiaci részvétel egyenlő esélyét mindenki számára. A hátrányos helyzetű emberek – különösen a roma népesség – helyzetének javításához, a

szociális szolgáltatásokhoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség tekintetében tapasztalható regionális különbségek csökkentése is szükséges.

A program stratégiája **négy prioritás** mentén valósul meg, ezek az alábbiak:

- 1. Aktív munkaerő-piaci politikák támogatása:** Ezen prioritás keretében a források az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ) aktív munkaerő-piaci programjainak támogatják, amelyek célja a munkanélküliek visszasegítése a munkaerőpiacra, a munkanélküliség tartóssá válásának megelőzése, a fiatalok munkaerő-piaci beilleszkedésének segítése. A jobb minőségű és hatékonyabb szolgáltatások biztosítása érdekében a szolgáltatások, az állásközvetítés és a tanácsadás rendszerének és informatikai hátterének fejlesztése is szükséges. Támogatás nyújtható a nők munkaerő-piaci részvételét segítő kezdeményezéseknek, beleértve a vállalkozóvá válást segítségét is, valamint a munka és a család összeegyeztetését segítő, a képzési vagy foglalkoztatási programokban résztvevők gyermekeinek vagy más hozzátartozóinak napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztését.
- 2. A társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a munkaerőpiacra való belépés segítségével:** Azon a kezdeményezések támogatása, amelyek célja, hogy javítsák a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatási esélyeit, segítsék munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedésüket. Az intézkedések célcsoportjába tartoznak többek között a roma emberek, a tartósan munkanélküliek, a fogyatékos emberek, lemorzsolódott fiatalok, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező emberek, szenvedélybetegek, a hátrányos helyzetű térségekben élők. Az intézkedések integrált megközelítésen alapulnak, az oktatás és képzés, a foglalkoztatás és a szociális szolgáltatások eszközeire egyaránt építve. A prioritás minden intézkedésének kiemelt célja a munkaerő-piaci szempontból különösen hátrányos helyzetű roma emberek foglalkoztathatóságának javítása.
- 3. Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodóképesség javítása:** A prioritás keretében megvalósuló fejlesztések az oktatás és képzés több különböző szintjét és formáját átfogják, beleértve az iskolai előkészítőt, az alap- és középfokú oktatást, a szakképzést, a felsősokú szakképzést és a felsőoktatást, valamint a felnőttképzést. Az intézkedések keretében támogatást lehet nyújtani az alapkészségek és kompetenciák fejlesztéséhez szükséges módszertani és pedagógiai háttér megteremtéséhez, a szakképzés rendszerének a gazdaság igényeihez igazodását segítő fejlesztésekhez, a felsőoktatás fejlesztéséhez annak érdekében, hogy az megfeleljen a tudásalapú társadalom és a változó gazdasági környezet elvárásainak, a felnőttképzéshez, különös tekintettel a vállalati képzésekre és vállalkozói készségek fejlesztésére.
- 4. Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése:** Az Európai Regionális Fejlesztési Alap forrásaiból a prioritás keretében támogatás nyújtható a humán erőforrás-fejlesztéshez kapcsolódó oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztésére a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés és az ellátások minőségének javítása érdekében. Az intézkedések célja az Európai Szociális Alap támogatásával megvalósuló fejlesztések hatékonyságának javítása.

Prioritás	Intézkedés	Közösségi támogatás forrása	Indikatív költségvetés	
			Euro	Az OP költségvetés százalékában
Aktív	A munkanélküliség megelőzése és kezelése	ESZA	160,067,514	21.3

munkaerő-piaci politikák támogatása	Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése			
	A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása, a család és a munka összehangolásának segítése			
Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem	Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatásban	ESZA	87,002,121	11.6
	A társadalmi beilleszkedés elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével			
	Hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának javítása, különös tekintettel a roma népességre			
Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodóképesség javítása	Egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek és kompetenciák fejlesztése	ESZA	229,258,270	30.6
	A szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti fejlesztése			
	A felsőoktatás tartalmi és szerkezeti fejlesztése			
	A munkahelyteremtéshez kapcsolódó és a vállalkozói készségek fejlesztését elősegítő képzések támogatása			
	A felnőttképzés rendszerének fejlesztése			
Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése	Az oktatási és képzési infrastruktúra fejlesztése	ERFA	236,509,007	31.5
	A társadalmi beilleszkedést elősegítő szolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése			
	Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése a hátrányos helyzetű régiókban			
	Egészségügyi IT fejlesztés a hátrányos helyzetű régiókban			
Technikai segítségnyújtás		ESZA	37,593,354	5.0

Az Operatív Program a foglalkoztatási és humánerőforrás-fejlesztési helyzet elemzését, a célokat és fejlesztési irányokat meghatározó stratégiát, valamint az intézkedések céljának és tartalmának rövid összefoglalását foglalja magába. Az intézkedések tartalmi és végrehajtással kapcsolatos részleteit az ún. program-kiegészítő dokumentum tartalmazza.

A program kidolgozása a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium irányítása mellett, az Oktatási Minisztériummal és az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériummal való szoros együttműködés keretében folyt. A tervezésben közreműködött továbbá a Gyermek-, Ifjúsági és Sport Minisztérium, az Igazságügy Minisztérium, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium és az Informatikai és Hírközlési Minisztérium.

A program végrehajtásáért a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumban létrehozott **Irányító Hatóság** felelős. Az egyes intézkedések végrehajtásával kapcsolatos bizonyos feladatokat az Irányító Hatóság ún. **közreműködő szervezetek**hez delegál. A program végrehajtásában a Foglalkoztatási Hivatal, az ESZA Kht., az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága, valamint az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Strukturális Alap Programirodája lát majd el közreműködői feladatokat.

Az Operatív Program végrehajtása pályázati rendszeren keresztül – illetve néhány ESZA által támogatott intézkedés esetében – közvetlenül kijelölt állami szervezetek révén, nemzeti programokat kiegészítve valósul meg, mint pl. a foglalkoztatási szolgálat modernizációja, illetve egyes intézkedések esetében az oktatás területén. Ezekben az esetekben az Irányító Hatóság egy ún. központiprogram-dokumentációt hagy jóvá, amelyet a kiválasztott végrehajtó szervezet (végső kedvezményezett) dolgoz ki. A végrehajtási rendszer részletes ismertetése az OP végrehajtásáról szóló fejezetben található.

II. A HEF OP IH KOMMUNIKÁCIÓS STRATÉGIÁJA

1. HÁTTÉR

Az Irányító Hatóság felelőssége, hogy a jogszabályban foglalt kötelezettségek, a tájékoztatás és a nyilvánosság biztosítása a 1260/1999/EK és a 1159/2000/EK rendeletekben foglaltak szerint teljes körű legyen. Ennek biztosítására egy tájékoztatási és információs akcióterv létrehozása szükséges, amelynek révén a potenciális pályázók és minden érdeklődő számára a kialakított rendszer széleskörű megismerése lehetővé válik.

A kommunikációs stratégia a 1159/2000/EK Rendeletének Melléklete 3.1.1 pontja alapján készült el.

2. CÉLKITŰZÉSEK

Az Irányító Hatóság tájékoztatási tevékenységének célja a Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program által meghatározott és rendelkezésre bocsátott pénzügyi források hatékony felhasználásának támogatása. Közvetett cél a közvélemény tájékoztatása az Európai Unió Magyarországon betöltött szerepéről.

2.1 Általános célok

Az Irányító Hatóság kommunikációs tevékenységének általános céljai a következők:

- A széles közvélemény tájékoztatása Magyarország rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztéspolitikai elképzeléseiről, és az Európai Unió támogatásainak ebben játszott szerepéről.
- A Strukturális Alapokon keresztül az Európai Unió illetve az általa kifejtett támogatási tevékenység ismertségének, átláthatóságának és támogatottságának növelése.

2.2 Specifikus célok

Az Irányító Hatóság kommunikációs tevékenységének specifikus céljai a következők:

- A Strukturális Alapok által nyújtott támogatások nyilvánosságának és átláthatóságának folyamatos biztosítása, az esélyegyenlőség tudatosítása.
- A lehetséges kedvezményezettek teljes körű tájékoztatása az általuk igénybe vehető – az EU és Magyarország által együttesen támogatott – forrásokról és a pályáztatás folyamatáról.
- A teljes közvélemény tájékoztatása arról, hogy milyen szerepet játszott az Európai Unió Magyarországgal együttműködve az adott támogatás és annak eredményei érdekében.
- A projektek lebonyolításában közreműködők tájékoztatása a tőlük elvárt információs és tájékoztatási tevékenységekről.

3. CÉLCSOPORTOK

3.1 A teljes közvélemény

A szélesen értelmezett közvéleményt a Magyarország számára a Strukturális Alapok által nyújtott támogatásokkal kapcsolatos alapvető információkról és a támogatások jelentőségéről szükséges tájékoztatni.

3.2 A HEF OP IH tevékenysége által érintettek

Ide tartoznak az OP keretében végzett tevékenység által érintett személyek, szervezetek és intézmények, kiemelten:

- a lehetséges kedvezményezettek
- a projektek lebonyolításában résztvevő intézmények és hatóságok
- gazdasági és szociális partnerek
- NGO-k (kiemelten az esélyegyenlőségi, valamint a zöld szervezetek)
- a projektek végrehajtói és támogatói
- a megvalósult projektek által érintettek

3.3 Az intézkedések és a tájékoztatási tevékenységek célcsoportjai

1. Aktív munkaerő-piaci politikák támogatása

1.1 A munkanélküliség megelőzése és kezelése

Munkanélküli és inaktív személyek

1.2 Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése

Állami Foglalkoztatási Szolgálat, Munkaügyi Központok

1.3 A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása valamint a munkahelyi és családi kötelezettségek összehangolása

A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása, a család és a munka összehangolásának segítése.

2. A társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a munkaerőpiacra történő belépés segítségével

2.1 Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatásban

Hátrányos helyzetű, különösen roma gyermekek és fiatalok, fogyatékossgal élő gyermekek és fiatalok, tanárok, oktatási szakértők, pedagógushallgatók, döntéshozók, ill. a hátrányos helyzetű diákok oktatásában dolgozó egyéb szakemberek

2.2 A társadalmi beilleszkedés elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével

A szociális szférában dolgozó civil és önkormányzati szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások szakemberei és önkéntesei, szociális igazgatásban dolgozók, a család és munkahely összeegyeztetését célzó szervezetek, szolgáltatások, intézmények munkatársai, hivatásos pártfogók

2.3 Hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának javítása, különös tekintettel a roma népességre

Hátrányos helyzetű emberek, különösen a romák, továbbá: alacsony iskolai végzettségű emberek, szakképzettséggel nem rendelkezők, 45 év feletti munkanélküli emberek, elítélt, fogva tartott és börtönből szabaduló emberek, fogyatékossgal élő, illetve megváltozott munkaképességű emberek, hátrányos helyzetű fiatalok, szenvedélybeteg emberek, tartósan munkanélküli emberek

3. Az egész életen át tartó tanulás politikáinak támogatása

3.1 Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek és kompetenciák fejlesztése

Tanulók, tanárok és oktatók, oktatási és képzési intézmények vezetői, oktatási és képzési intézmények fenntartói

3.2 A szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti fejlesztése

Szakképző intézmények tanárai és tanulói, felsőfokú szakképesítések esetében felsőoktatási intézmények hallgatói, gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati oktatást végzők, szakképző intézmények fenntartóinak képviselői, lemorzsolódással fenyegetett tanulók és családjaik, társadalmi partnerek és gazdasági kamarák képviselői

3.3 A felsőoktatás tartalmi és szerkezeti fejlesztése

Felsőoktatási intézmények, hallgatók, oktatók, kutatók, intézményvezetők, szakmai szervezetek, kamarák, nem-kormányzati szervezetek a felsőoktatásban

3.4 A munkahelyteremtéshez kapcsolódó és a vállalkozói készségek fejlesztését elősegítő képzések támogatása

Munkanélküliek, inaktívak, mikro-, kis-és közepes vállalkozás alkalmazottai, vezetői, egyéni vállalkozók.

3.5 A felnőttképzés rendszerének fejlesztése

Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képzőközpontok, illetve oktatási, szakképzési intézmények munkavállalói, szakértői; 16 év feletti felnőttek, munkavállalók.

4. Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése

4.1 Az oktatási és képzési infrastruktúra fejlesztése

A térségi integrált szakképző központok tanulói, tanárai, vezetői, tanácsadói, a fenntartók képviselői, a gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati képzést végzők és tanulók, felsőoktatási intézmények hallgatói, oktatói, vezetői, valamint az intézmények szolgáltatásait igénybe vevő gazdasági szereplők, illetve helyi közösségek

4.2 A társadalmi beilleszkedést támogató szolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése

A család és munkahely összeegyeztetés érdekében bölcsődét létesítő/átalakító szervezetek és intézmények, hajléktalanokat és fogyatékkal élőket ellátó nappali szociális intézményeket létesítő/átalakító szervezetek és intézmények, hátrányos helyzetű családok, a munkaerőpiacra visszatérni szándékozó nők, tartósan munkanélküliek, fogyatékkal élő, hajléktalanok

4.3 Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése a hátrányos helyzetű régiókban

Észak-Magyarország, Észak-Alföld egészségügyi ellátást igénybe vevő lakossága, Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Dunántúl lakossága, Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Dunántúl rehabilitációra ill. ápolásra szoruló lakossága

4.4 Egészségügyi IT fejlesztés a hátrányos helyzetű régiókban

Egészségügyi társulások tagjai, vagy a társulás által nyújtott egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevő egészségügyi ellátók által kiszolgált lakosság, ezen belül is különösen a többszörösen hátrányos helyzetű, aktív munkavállalói korban lévők, illetve családtagjaik

4. FŐ ÜZENETEK

Az IH tájékoztatási tevékenységének fő üzenetei a következők:

- A Strukturális Alapok támogatásai által Magyarország jelentős beruházásokat és programokat valósíthat meg, Magyarország felzárkózási folyamata felgyorsul.
- Az EU forrásai mindenki számára nyitottak, a Strukturális Alapok támogatási rendszere rendkívül átlátható és szigorú ellenőrzési rendszerhez kötött. A társadalmi partnerek a támogatások életének minden fázisában részt vesznek.
- Az EU támogatja a fejlesztéspolitikai célokkal összhangban lévő jó ötleteket, jól kidolgozott, minden érintett által közösen kidolgozott, összefogáson és partnerségen alapuló pályázatokat.
- Magyarország számára a csatlakozás hatalmas esély a tagországok szintjéhez való felzárkózásra, de az országon múlik, hogyan él ezzel a lehetőséggel.

Az egyes Alapok esetében az 1159/2000/EK rendeletben meghatározott üzenetek alkalmazása követendő.

5. INTÉZKEDÉSEK

5.1 Egységes Kommunikáció Biztosítása

Annak érdekében, hogy a KTK Irányító Hatóság megvalósíthassa az egyes Operatív Programok és a KTK információs tevékenységének koordinációját, illetve biztosíthassa a tájékoztató és nyilvánosságot biztosító anyagoknak a közvélemény előtti egységes és konzisztens megjelenését, a következő eszközöket hozza létre:

- Information and Publicity Task Force működtetése melyben minden Operatív Program Irányító Hatóság egy embert delegál teljes hatáskörrel.
- Intranet kialakítása, amelyen a KTK és az OP IH-k számára szükséges, de nem a nyilvánosságnak szánt iratok, adatok, elemzések, stb. kaphatnak helyet.
- Egységes arculat kialakítása, amely biztosítja az EU-támogatások konzisztens külső megjelenését (összhangban az 1159/2000/EK rendelettel).

5.2 Átláthatóság biztosítása

A támogatások átláthatóságának érdekében az Irányító Hatóság biztosítja:

- a támogatások tartalmának nyilvánossá tételét az érintett strukturális alapok megjelölésével, e dokumentumok terjesztését és az érdekelt kérelmezők rendelkezésére bocsátását;
- megfelelő jelentések készítését a támogatások folyamatáról a programozás teljes időszaka alatt;
- az irányításra, ellenőrzésre és értékelésre vonatkozó tájékoztatási tevékenységet;
- a projektek lebonyolításában közreműködők tájékoztatása a tőlük elvárt információs tevékenység céljáról, szerepéről és módjáról;

5.3 Intézkedések a nagyközönség tájékoztatására

- Olyan infrastrukturális beruházásoknál, amelyek teljes költsége meghaladja az 500 millió forintot *(illetve a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz támogatása esetében a 100 millió forintot)*, a helyszínen *(1159/2000/EK rendelet 6.1. pontja szerinti)* ideiglenes hirdetőtábla felállítása, illetve ennek eltávolítása után a nagyközönség által elérhető helyszíneken *(1159/2000/EK rendelet 6.2. pontja szerinti)* állandó emlékeztető táblák. A beruházás összegétől függetlenül, ha az arra illetékes hazai szerv valamilyen tájékoztatást ad a projektre vonatkozóan, a Község hozzájárulását fel kell tüntetni, illetve a beruházás megvalósításának mérföldköveihez kapcsolódó rendezvényekre a Támogató képviselőjét meg kell hívni.
- Társfinanszírozott képzési és foglalkoztatási intézkedések esetén a képzési tevékenységek kedvezményezettjeinek tájékoztatása arról, hogy az Európai Unió által társfinanszírozott képzésben vettek részt.
- Plakátok kihelyezése a strukturális alapok által finanszírozott tevékenységeket megvalósító vagy e tevékenységek kedvezményezettjének minősülő szervezeteknél annak érdekében, hogy megtörténjen a kedvezményezettek és a társadalom értesítése az EU szerepéről.

6. TÁJÉKOZTATÁSI ESZKÖZÖK

Arculattervezés

Az Európai Bizottság és a szaktárcák elvárásainak, előírásainak megfelelő arculat kialakítása.

- logó
- szlogen

A logó és a szlogen használata valamennyi kommunikációs tevékenység során elvárás, a közvetítő szervezetek és a végső kedvezményezettek, ill. nyertes pályázók felé is.

Telefonos információs központ - Információs pult

- Tájékoztatást ad a 2004-2006-os HEF OP-ról és az illetékességébe tartozó közösségi kezdeményezésekről, valamint a vonatkozó jogszabályokról.
- Információt ad a végső kedvezményezettek számára igényelhető támogatási lehetőségekről.
- Információt nyújt a pályázatokról (határidők, jelentkezési feltételek stb.)
- Iránymutatást ad a területen található többi tájékoztató központ számára (pl. Közvetítő Szervezetek).

CD ROM

A fejlesztési stratégiáit bemutató tervdokumentumok adat- és információs irattára.

A tartalmazza:

- HEF OP
- Program kiegészítő dokumentum
- Eljárásrendek
- Kéziköny

- Jogszabályi háttér, hazai és uniós
- Kontakt személyek elérhetősége

Az eszköz célcsoportjai:

- Az intézkedések célcsoportjai
- Önkormányzatok
- Helyi közösségek
- Közigazgatási felső szintű vezetők
- A belső hálózat referensei – Közvetítő Szervezetek

Kapják még:

- Szaktárcák háttérintézményei (különösen a pályáztatással foglalkozók)
- Regionális és megyei (terület) fejlesztési ügynökségek, munkaügyi központok
- A célcsoportok és a közvélemény szakterületi vagy uniós tájékoztatását ellátó szervezetek
- Egyetemi tanszékek, kutatócsoportok, -intézmények

Hírlevél

Az OP végrehajtására vonatkozó legfontosabb hírekről ad tájékoztatást.

2004. májustól konkrét igények alapján alkalmanként meghatározott specifikus témákról részletes információt nyújt.

Terjesztési mód: Internet, E-mail, mindenki, aki igényt nyújt be, várhatóan mintegy 1000 cím

Az eszköz célcsoportjai:

- Az intézkedések célcsoportjai
- Önkormányzatok
- Helyi közösségek
- Közigazgatási felső szintű vezetők
- A belső hálózat referensei – Közvetítő Szervezetek
- Szaktárcák háttérintézményei (különösen a pályáztatással foglalkozók)
- Regionális és megyei (terület)fejlesztési ügynökségek
- A célcsoportok és a közvélemény szakterületi vagy uniós tájékoztatását ellátó szervezetek
- Egyetemi tanszékek, kutatócsoportok, -intézmények

HEF OP oldal

Az Operatív Program hivatalos honlapja.

A szimbolikus elkülönülés érdekében célszerű a Monitoring Bizottságnak részére saját weboldalt létrehozni.

Az alábbiakról ad információt:

- Operatív Program
- Program kiegészítő dokumentum
- Közösségi kezdeményezések
- Tájékoztató és népszerűsítő kezdeményezések

- Hírlevél
- Teljes CD ROM anyag
- Sajtószemle
- Pályázati információk
- Sikeres projektek
- Tájékoztatással és kommunikációval kapcsolatos előírások, szabályozások, logók
- Kontakt személyek elérhetősége

Interaktív szolgáltatások:

- Moderált tematikus fórumok
- Honlapról űrlap segítségével e-mail küldő szolgáltatás (visszajelzések, észrevételek)

Linkek:

- EU
- Hazai Közigazgatás
- Más hazai és tagállami OPk
- Nyertes projektek honlapjai
- Közvetítő szervezetek

Papíralapú dokumentáció

Tematikus kiadványok, szóróanyagok, fontosabb intézményi események alkalmával osztják ki.

Ilyen lehet:

a) Hivatalos OP dokumentumok

- Operatív Program (magyar és angol nyelven)
- Éves végrehajtási jelentések (magyar és angol nyelven)
- Értékelő jelentések
- Kapcsolódó hivatalos dokumentumok, jogszabályok (pl. foglalkoztatási akcióterv)

b) Kiadványok résztvevőknek

- Kézikönyvek (eljárásrend, kommunikációs előírások, horizontális politikák érvényesítése, disszeminációs, stb.)

c) Brosúrák

- Brosúrák intézkedésenként, célcsoportonként, stb.

d) Szakmai kiadványok

- Sikeres projektek mintaszerű bemutatása – Best Practice
- Hírlevelek (időszakos hírlevelek, intézkedésenként vagy tematikusan is, közvetítő szervezetek bevonásával)
- Tematikus kötetek: tanulmányok, projektkompendiumok

e) Nemzetközi kiadványok

Disszeminációs és partnerkeresési céllal, illetve távlati cél az OP menedzsment tapasztalat és know-how átadása projektek keretében a második körös csatlakozók felé.

- OP brosúra
- Tematikus brosrák, kompendiumok
- Tematikus tanulmánykötetek

Felhívások, pályázati kiírások közzététele

Az adott intézkedéstől függően esetenként kerül meghatározásra az IH publicitási irányelvei alapján, az IH Kommunikációs munkatársa, a Program Manager és az intézkedést bonyolító Közvetítő Szervezet közös döntése alapján.

- Tárcaközlönyök
- Országos napilapok
- Pályázati sajtó
- Internetes megjelenések
- Sajtókampányok

Tematikus szemináriumok, konferenciák, előadások a területen

A pályázatok megjelentetéséhez kapcsolódóan, akár egyedi igényeknek megfelelően is. Az Irányító Hatóság eddigi tapasztalata az, hogy a szakkifejezések fordítása számos esetben nem megfelelő módon történik. A kommunikációs akcióterv elkészítésekor célszerű volna ezt a hiányosságot orvosolni, tolmács-szakszeminárium és konferencia szervezésével és az ezekhez kapcsolódó glosszáriumok, szöszedetek publikálásával, az IM bevonásával.

Videó prezentáció, rövidfilm

A legfontosabb információk közérthető módon való célba juttatása a legtágabban értelmezett felhasználói réteg számára.

- Európai Bizottság ESZA videofilmjének felhasználása (magyar változatot készítette: Tempus Közalapítvány)
- Európai Bizottság EQUAL videofilmjének felhasználása
- HEF OP film készítése és terjesztése

7. SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETEK

- A kommunikációs akcióterv megfogalmazásakor érvényre kell juttatni a szubszidiaritás elvét. Mivel a végső kedvezményezettek és az Irányító Hatóság nem áll közvetlen kapcsolatban, a szubszidiaritás elvéből az következik, hogy a kommunikációs tevékenység gyújtópontja a Közvetítő Szervezetek és végső kedvezményezettek között van. A Közvetítő Szervezeteknek fel kell mérniük a kommunikáció és tájékoztatást azon optimális szintjét, amelynek segítségével a végső kedvezményezettek a leghatékonyabb módon tudnak hozzáférni a Közösségi Támogatási Kerethez.

- Az egyes intézkedések megvalósításáért felelős programirányító kiemelt felelőssége, hogy az intézkedések sikeressége érdekében feltárja a hatékony kommunikációs lehetőségeket és javaslatot tegyen a legcélszerűbb eljárásra.

8. VESZÉLYFORRÁSOK

- Milyen kivételek vannak az információkhoz való hozzájutás jogában? (államérdek, harmadik személyek érdeke, folyamatban lévő döntések miatti védelem stb.).
- Mennyi a válaszadási idő?
- Hogyan biztosítható, hogy az adott kérdésre adott válasz mindenki számára eljusson?
- Milyen ára van az információ adásnak? Pl. ha az alapvető tájékoztatást lebonyolító szemináriumok lebonyolítás után újabb „megrendelések, kérések” érkeznek.

9. IDŐBENI ÜTEMEZÉS

9.1 Előkommunikáció szakasza

2004. január 1.-ig általános kommunikációs tevékenység valósul meg a potenciális kedvezményezettek és a közvélemény számára. Ezen időszakban a Nemzeti Fejlesztési terv az Operatív Programok és az Európai Unió támogatáspolitikájáról bemutatása áll a középpontban.

9.2 Átmeneti kommunikáció szakasza

2004. január 1. és május 1. között a lehetséges kedvezményezettek számára már konkrét információkkal szükséges szolgálni a támogatások igénybevételének módjáról, a pályázati lehetőségekről illetve az ügyfélszolgálatok elérhetőségéről.

9.3 Teljes körű kommunikáció szakasza

2004. május 1. után a Strukturális Alapok megnyílásától kezdődően a jelen tervben kifejtett minden részletre kiterjedő kommunikációs tevékenység megvalósítása szükséges.

10. FINANSZÍROZÁS, INDIKATÍV KÖLTSÉGVETÉS

Az Európai Bizottság 1685/2000/EK rendeletének 11.3. pontja alapján az információs anyagok elkészítésének, az információk célba juttatásának és a strukturális alapokkal kapcsolatos tájékoztatási intézkedéseknek a Szakmai Segítségnyújtás a fedezete. A Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program esetében a technikai segítségnyújtásra az Irányító Hatóság csak az Európai Szociális Alap forrásaiból kaphat támogatást.

11. VÉGREHAJTÁS

A Kommunikációs Terv intézkedéseinek végrehajtása a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság feladata.

Kapcsolattartó:

Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium

Az IH munkáját a KTK IH valamint az OP IH-k kommunikációs felelőseiből álló Information and Publicity Task Force (*Tájékoztatási Munkacsoport*) segíti. A Task Force munkájában állandó meghívottként EU-kommunikációval foglalkozó szervezetek és külsős szakemberek is részt vesznek. A Task Force rendszeresen találkozik, célja az EU-támogatásokkal kapcsolatos kommunikációs tevékenység összehangolása, a végrehajtás nyomonkövetése és a szükséges javaslatok megtétele a hatékonyság növelése érdekében.

12. ÉRTÉKELÉS

A tájékoztatási tevékenység eredményességét rendszeresen értékelni szükséges, és az értékelések eredményeit, visszacsatolásait a későbbi kommunikációs tevékenység során fel kell használni. A megfelelő kommunikációs csatornák kiválasztását felmérések elkészítése teheti könnyebbé.

Az OP végrehajtása során célszerű időközi felméréseket végezni az intézkedések célcsoportjai körében. A felmérések célja, hogy a kommunikációs tevékenységek hatékonyságáról, célzottságáról és az azzal való megelégedettségről visszajelzéseket kaphassunk.

Célja, hogy a potenciális pályázóktól képet kapjunk a tájékoztatási tevékenység hasznosságáról, amelyek ismeretében a későbbiek során hatékonyabban lehet őket különböző csatornákon keresztül elérni. A felmérés a pályázók véleményének, tapasztalatainak felmérésére szolgál.

Felmérés készíthető a projektek előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek felmérésére vonatkozóan is. Célja, hogy visszajelzést kapjunk arról, hogy milyen nehézségek, problémák merültek fel egy-egy adott esetben a pályázat elkészítése során, valamint kik és milyen módon segítettek ezek áthidalásában.

12.1 Értékelés az Európai Bizottság számára

- Éves jelentések a tájékoztatási tevékenységekről és azok hatékonyságáról; ezen jelentések részei a Monitoring Bizottság által jóváhagyott éves jelentéseknek
- A program lezárást követően elkészülő jelentések és tanulmányok

12.2 Az értékelés indikátorai

Kimenet indikátorok:

- Kvantitatív adatok a megvalósított tevékenységek és eszközök alapján pl: publikációk, CD-ROM, weboldal, a kommunikációs terv 6. pontja alapján

Eredmény indikátorok:

- Kvantitatív: a publikációkkal elérték száma, hírlevélre jelentkezők száma, különböző rendezvényeken résztvevők száma, beérkező hívások száma, személyes ügyfélfogadáson megjelentek száma, a weboldal látogatottsága
- Kvalitatív: megelégedettségi vizsgálatok, érthetőség, összhang

Hatás indikátorok:

- Nyilvánosság
- Átláthatóság

III. AZ OPERATÍV PROGRAM INTÉZKEDÉSEI

1.1 INTÉZKEDÉS: A MUNKANÉLKÜLISÉG MEGELŐZÉSE ÉS KEZELÉSE	
Leírás	
Prioritás	Aktív munkaerőpiaci politikák támogatása
Az intézkedés leírása	Ez az intézkedés az Állami Foglalkoztatási Szolgálat által megvalósított különböző aktív munkaerőpiaci programokhoz nyújt támogatást. Ezek a programok átfogó módon közelítik és célozzák meg mind a munkanélkülieket, mind az inaktívakat, összhangban az új Foglalkoztatási Irányelvekkel, mely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy különböző aktív és megelőző intézkedésekkel segítsék elő a munkanélküli és inaktív személyek tartós munkanélkülivé válásának megelőzését, valamint előmozdítsák a munkaerőpiacra történő visszatérésüket. Az intézkedés keretében megvalósított aktív munkaerőpiaci programok biztosítják, hogy minden résztvevőnek fel kell ajánlani egy támogatott újrakezdési lehetőséget, mielőtt munkanélküliségük időtartama elérné fiatalok esetében a 6 hónapot, mások esetében a 12 hónapot. Az igények felmérésére és értékelésére épülő, személyre szóló egyéni akciótervet kell készíteni, amely magában foglalja a képzést, átképzést, vagy egyéb, a foglalkoztathatóság javítását szolgáló eszközöket (pl. tanácsadás, munkatapasztalat szerzés, stb.) Valamennyi célcsoport munkaerőpiaci részvétele szempontjából különösen fontos a felhasználói szintű informatikai ismeretek és az informatikai eszközök használatához kapcsolódó készségek fejlesztésének biztosítása, amennyiben az a munkavégzéshez szükséges. A programok megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a vállalkozásokkal felhagyókra, akik bármelyik célcsoporthoz tartozhatnak.
Az intézkedés célja	• a fiatalok munkaerőpiaci beilleszkedése, • a munkanélküliek és a munkaerőpiacról kiszorult, inaktív népesség munkaerőpiacra történő visszatérése, • a munkanélküliség tartóssá válásának megelőzése, és • az idősebb munkavállalók munkaerőpiaci részvétele (különös tekintettel a tömeges leépítések során munkanélkülivé válókra).
A cél elérésének módja	Az intézkedés célkitűzései a célcsoportokhoz tartozó személyekre irányuló támogatásokkal központi programokon keresztül valósulnak meg, amelyeket a 20 Megyei Munkaügyi Központ hajt végre. Az egyes programok egységes szakmai tartalma érdekében a konkrét programkidolgozás szakmai koordinációját a Foglalkoztatási Hivatal látja el.
Tevékenységek	Egyéni akciótervek kidolgozása Képzési programok • Személyiségfejlesztő és motivációs tréning • A szakképzés megkezdéséhez szükséges alapismereteket nyújtó oktatás, felzárkóztató képzések • Szakképzés • Adott munkakör betöltésére felkészítő képzés • Informatikai képzés • Vállalkozói ismeretek és készségek fejlesztése • Szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítása

	• A létszámleépítéssel érintettek számára képzés, átképzés • Nyelvi képzés Foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot elősegítő szolgáltatások és ellátások • Személyre szabott információs és tanácsadási szolgáltatások (pályatanácsadás, képzési tanácsadás, munkatanácsadás, álláskereső klub, álláskereső technikák oktatása) • Munkaerő területi mobilitását elősegítő szolgáltatások (pl. igazolt utazási költségek megtérítése) • Foglalkoztatási támogatás, részmunkaidős munkavégzést, valamint gyakorlati tapasztalatszerzést szolgáló támogatások		
Célcsoport	Munkanélküli és inaktív személyek, különösen: 1. fiatalok (16-30 év közöttiek), 2. tartósan munkanélküliek, 3. idősebb személyek (45 év fölöttiek).		
A projektkiválasztás kritériumai	Az IH a központi programok jóváhagyásánál a következő szempontokat kell, hogy figyelembe vegye: - szakmai szempontok (összhangban áll-e az intézkedés céljaival, igazodik-e a célcsoportok igényeihez).		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	21. Munkaerőpiaci politika
Támogatás mértéke	Projekt méret (EUR)	Minimum	2.459.200
		Maximum	15.816.500
	Saját forrás (%)		Nem értelmezhető
Végrehajtás			
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság	
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság	
Közreműködő Szervezet		Foglalkoztatási Hivatal	
Végső Kedvezményezett/ek		20 Megyei Munkaügyi Központ	
Pénzügyi Terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	87.649.983
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Munkaerőpiaci Alap	29.216.662
	Helyi	-	-
	Egyéb	-	-
Összesen			116.866.645
Állami támogatás	Amennyiben az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, a támogatás nem minősül állami támogatásnak a EK Szerződés 87. Cikk (1) bekezdésének értelmében.		

	Amennyiben az intézkedés alapján nyújtható támogatások kedvezményezettjei vállalkozások, támogatás nyújtható a foglalkoztatás támogatásáról szóló Irányelvek szerint (OJ C 334, 12/12/1995)		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Az aktív programokban tárgyévben részt vettek összes létszáma (fő)	273700*	+25000
Eredmény	A programokat a tárgyévben sikeresen befejezettek száma (fő)	81500**	+20000
Hatás	A programokat befejezett személyek elhelyezkedési aránya 3 hónappal a befejezés után (%)	45,4	50,4
Horizontális szempontok			
Esély-egyenlőség	Nők és férfiak	Az adatgyűjtés nemek szerinti bontásban történik, mely megmutatja a munkaerőpiacon zajló nemek közötti tendenciákat. A tendenciák ismeretében a személyre szabott szolgáltatások és intézkedések elősegítik a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség javulását.	
	Romák	A cigány kisebbségi önkormányzatok és roma civil szervezetek programkidolgozásba történő bevonásával az intézkedés növeli a roma munkanélküliek egyes programokban való részvételi arányát.	
	Fogyatékossgal élők	Az intézkedés hangsúlyozottan azokat a személyeket célozza, akiket a hagyományos eszközökkel nehezen lehetett a programokba bevonni. Így az intézkedés kiemelten segíti elő a fogyatékossgal élők munkaerőpiacon való részvételét.	
Fenntartható fejlődés		A foglalkoztatottság növelése, a munkaerőpiaci reintegrációt elősegítő tevékenységek egy része célzottan hozzájárul a fenntartható fejlődés és a környezettudatos munkavégzés előmozdításához.	

A harmadik ex ante értékelés észrevételei	Az ex ante értékelők szerint a korábbi észrevételeik jelentős része beépítésre került az intézkedés szövegébe. Az alábbi témák azonban szerintük még mindig nem kellőképpen tisztázottak. • Az intézkedés hozzájárul az Állami Foglalkoztatási Szolgálat hagyományos tevékenységéhez, amely szintén tartalmazza a munkanélküliség megelőzését és kezelését. A hatásból látható, hogy itt többnyire mennyiségi többletről van szó. Amennyiben tényleg így van, egyrészt rá kellene világítani arra, hogy miért fontos az ÁFSZ tevékenységeinek kiterjesztése. Másrészt be kellene mutatni, hogy meg tud -e birkózni az ÁFSZ ezekkel a tevékenységekkel, ugyanis egy egyeztetésen az ÁFSZ képviselőjétől elhangzott információ szerint a többlet költségvetés kb. 50%-a az ÁFSZ jelenleg képzésre fordított költségvetésének. • Az egyik célcsoportba majdnem az összes munkanélküli beletartozik. Természetesen az 1.1. intézkedés egy központi program, azonban az Európai Bizottság számára tisztázni kellene, hogy mely munkanélküliek lesznek bevonva a tevékenységekbe. Fontossá válik az is, hogy a munkaügyi központok milyen kritériumok alapján vonják be az egyes egyéneket a projektekbe/programokba. • A projektméretről szóló információ alapján úgy tűnik, hogy egyéni képzésekről van szó (amit ők is tanácsoltak. Ezzel azonban ellentétes a XI. fejezet szövege). • Az indikátorok még mindig a csak a képzéseket fedik le, más szolgáltatásokat - mint pl. munkaközvetítés vagy tanácsadás – nem.
--	--

* Az előző évről áthúzódókkal együtt.

** Az érintett létszám és a képzést befejezettek létszámkülönböztetésében a tanfolyamokról az év folyamán lemorzsolódottak és a 2003. évre áthúzódó tanfolyamokon résztvevők száma is szerepel.

1.2 INTÉZKEDÉS: AZ ÁLLAMI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT FEJLESZTÉSE

Leírás	
Prioritás	Aktív munkaerő-piaci politikák támogatása
Az intézkedés leírása	A Foglalkoztatáspolitikai Közös Értékelés és Helyzetjelentés az egyik legfőbb kihívásként határozza meg az Állami Foglalkoztatási Szolgálat modernizációját és fejlesztését, beleértve a munkaközvetítői rendszer fejlesztését. Mindez összhangban áll a Foglalkoztatási Irányelvekkel is, amely előírja a tagállamok számára a munkaerőpiaci szervezethez tartozó intézményeik modernizációját és korszerűsítését, különös tekintettel az állami foglalkoztatási szolgálat fejlesztésére. Az intézkedés középpontjában a Foglalkoztatási Szolgálat, a Megyei Munkaügyi Központok és Kirendeltségeik állnak. Az ÁFSZ-hoz tartozó Regionális Képző Központok fejlesztésének támogatása a 3-as, a felnőttképzési rendszer átfogó fejlesztése prioritás keretében történik. Ez az intézkedés az „Állami Foglalkoztatási Szolgálat Modernizációja” című, 2002/000-180-02 számú PHARE projekt eredményeire és ajánlásaira, valamint az ÁFSZ szervezetfejlesztési stratégiájára és operatív koncepciójára épül. A PHARE projekt középpontjában az új szolgáltatási modell kialakítása áll. Az intézkedés négy területre koncentrál: 1. Az állasközvetítés rendszerének fejlesztése a tanácsadás és az álláskeresői szolgáltatások kiterjesztésén keresztül • regionális és helyi munkaerőpiaci információk nyújtása a térség munkaadóinak és munkavállalóinak az adott régióban, • személyre szabott szolgáltatások biztosítása, a foglalkoztatási szolgálat komplex programjainak támogatása (esetkezelés, egyéni akciótervek, öninformációs állomások, stb...) • profiling bevezetése, ami a tartós munkanélküliség korai azonosításának speciális eszköze (személyre szabott szolgáltatások a tartós munkanélkülieknek) a tartós munkanélküliség megelőzésének céljából, 2. A foglalkoztatási szolgálat szolgáltatásai minőségének javítása az alkalmazottak képzésén keresztül, bevonva a roma alkalmazottakat is. 3. Megfelelő munkaerőpiaci elemzések készítésének fejlesztése abból a célból, hogy elősegítse a munkaerőpiaci kereslet és kínálat változásainak előrejelző képességét, munkaügyi kutatások és előrejelzések készítése. 4. Az ügyfelek részére aktuális munkaerőpiaci információk, valamint képzési lehetőségekről szóló információ nyújtása, kiegészítve karrier tanácsadással az alábbi területeken: • szélesebb körű szolgáltatási rendszer kialakítása a regionális és helyi ifjúsági szolgáltató irodákkal való együttműködés erősítése révén, alkalmazottaik részére képzések nyújtása, • A cégekkel való kapcsolattartás fejlesztése egy internet alapú rendszeren keresztül, mely elősegíti a munkaadók részéről a foglalkoztatási szolgálatnak történő gyors visszajelzést az aktuális munkaerőpiaci igényekről.

Az intézkedés Célja	Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat által biztosított szolgáltatások minőségének, hatékonyságának és eredményességének javítása.		
A cél elérésének módja	Ahhoz, hogy az ÁFSZ hatékonyabb és magasabb színvonalú szolgáltatásokat nyújtson a munkanélküli és inaktív személyeknek, támogatni kell a munkaközvetítő szervezetek szakmai, informatikai, és infrastrukturális feltételei javítását célzó intézkedéseket. A Foglalkoztatási Hivatal a célok elérésére szolgáló tevékenységeit egy általa végrehajtott központi programon keresztül valósítja meg. A program kidolgozásáért a Foglalkoztatási Hivatal és a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium lesz a felelős.		
Tevékenységek	• Az országos informatikai háttér fejlesztése a helyi adottságok figyelembe vételével (hardver, szoftver, hálózat). • A Megyei Munkaügyi Központokban és a kirendeltségeken elektronikus nyilvántartási rendszer bevezetése, illetve 60 kirendeltségen önkiszolgáló számítógépes rendszer kialakítása. • Az ÁFSZ alkalmazottainak és a partnerszervezetek munkatársainak képzése, továbbképzése, illetve 60 kirendeltség munkatársainak képzése az új szolgáltatási modell alkalmazása tárgyában. • Közép- és hosszútávú, országos, regionális és helyi munkaerőpiaci és vállalati előrejelzések készítése, gazdasági-munkaügyi kutatások végzése. • Közvetítés hatékonyságát növelő, munkaadói igények feltárására szolgáló, szolgáló, rövid távú felmérések készítése. • A munkaerő-tervezés fejlesztése. • A munkaközvetítés rendszerének, különösen az alkalmi munkák közvetítési rendszerének fejlesztése. • Szakmai és tartalmi fejlesztések az alábbi területeken - a vállalati kapcsolattartási rendszer továbbfejlesztése, - a munkaerőpiaci információs rendszer továbbfejlesztése, - képzési kínálat-kereslet információs rendszer kiépítése, - az öninformációs rendszer továbbfejlesztése (profilig, az ügyfelek igényeinek megfelelő egyénre szabott szolgáltatások bevezetése és egyéni akciótervek készítése, megfelelő teljesítménymutatókra épülő követési rendszer bevezetése, az ÁFSZ minőségirányítási rendszerének kialakítása, beleértve a szervezet által biztosított képzési programokat is). • Regionális és helyi szintű együttműködés támogatása (civil szervezetekkel, ifjúsági szolgáltató irodákkal, szociális, oktatási és képző intézményekkel, roma szervezetekkel stb.). • Megfelelő minőségbiztosítási rendszer kidolgozása és bevezetése.		
Célcsoport	Állami Foglalkoztatási Szolgálat		
A projektkiválasztás kritériumai	Az Irányító Hatóság a központi program jóváhagyásánál a következő szempontokat kell, hogy figyelembe vegye: - szakmai szempontok (összhangban áll-e az intézkedés céljaival, igazodik-e a célcsoportok igényeihez), - a támogatás igénybevétele jogosult.		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	21. Munkaerő-

						piaci politika
Támogatás mértéke	Projekt méret	Minimum	Nem értelmezhető			
		Maximum	Nem értelmezhető			
	Saját forrás (%)		0%			
Végrehajtás						
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság				
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság				
Közreműködő Szervezet		-				
Végső Kedvezményezett		Foglalkoztatási Hivatal				
Pénzügyi Terv (EUR)						
		Forrás		Összesen (2004-2006)		
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA		24.000.012		
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Munkaerőpiaci Alap		8.000.005		
	Helyi					
	Egyéb (magán)					
Összesen				32.000.017		
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.					
Monitoring indikátorok						
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)		
Kimenet	Az új szolgáltatási modell szerint működő kirendeltségek száma *		0	80		
Eredmény	Havonta bejelentett új álláshelyek átlagos száma		38600	50000		
Hatás	Bejelentett üres álláshelyek átlagos élettartama (napokban)		37	30		
Horizontális szempontok						
Esély-egyenlőség	Férfiak és nők	Az adatgyűjtés nemek szerinti bontásban történik, mely megmutatja a munkaerőpiacon zajló nemek közötti tendenciákat. A tendenciák ismeretében a személyre szabott szolgáltatások és intézkedések elősegítik a nők és férfiak közötti esélyegyenlőség javulását.				
	Romák	A roma programok előkészítésébe roma munkatársak minél nagyobb számban történő bevonása. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a roma programokban résztvevő nagyobb létszámú roma személy elhelyezkedési esélyei az elsődleges és másodlagos munkaerőpiacon nőnek.				

	Fogyatékos-ság-gal élők	Az új szolgáltatási modell szerint a kirendeltségekben Rehabilitációs Információs Központokat (RIC) kell létrehozni, mely révén a fogyatékos-sággal élők épületbe való bejutása és információkhoz való hozzáférése javul. Mindezek következtében az intézkedés növeli a fogyatékos-sággal élő személyek esélyegyenlőségét a munkaerőpiaci információkhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutás terén.
	Fenntartható fejlődés	A foglalkoztatottság növelése, az új szolgáltatási modell bevezetése és alkalmazása, a felhasználóbarát információs rendszer kifejlesztése, valamint a munkatársak képzése célzottan hozzájárul a fenntartható fejlődés és a környezettudatos munkavégzés előmozdításához.
	A 3. ex ante értékelés észrevételei	Az ex ante értékelők megállapítják, hogy az intézkedés leírásra vonatkozó, rövidítésére tett javaslataik alapján a szöveg lerövidült, és beépítésre került a „Cél elérésének módja” fejezet. Megállapítják azonban azt is, hogy az alábbiakra vonatkozó megjegyzéseik nem kerültek beépítésre: • Értik, hogy az ÁFSZ-nek a változtatáskezelésre - figyelembe véve lehetséges szervezeti kockázatokat - részletes ütemterve van. Ennek ellenére még mindig azt gondolják, hogy nagy erőfeszítés lesz a szervezet számára, különösen a magasabb kimeneti célokkal kombinálva (az 1.1 intézkedés). • A hardware és software tendereztetésre vonatkozó megjegyzésük még mindig megfontolás alatt áll. • Továbbra sincs információ a projektméretről. Amit szerintük jelölni kellene az intézkedési sablonban. Arra vonatkozó megjegyzésükre, mely szerint az IT beruházás mérete más országok foglalkoztatási szolgálatai IT beruházásaival összehasonlítva meglehetősen kicsi, nem kaptak választ. Megjegyzik, hogy a 2004. október 22-i változatban nem szerepel eredményindikátor.

*A szervezet korszerűsítését célzó PHARE projekt keretében (2005. végére) sor kerül a 20 kísérleti kirendeltség megfelelő kialakítására, felszerelésére és informatikai infrastruktúrájának felújítására, valamint mintegy 400 munkatárs kiképzésére (a 2008. évi vállalások ezeket tartalmazzák).

1.3 INTÉZKEDÉS: A NŐK MUNKAERŐPIACI RÉSZVÉTELÉNEK TÁMOGATÁSA, A CSALÁD ÉS A MUNKA ÖSSZEHANGOLÁSÁNAK SEGÍTÉSE	
Leírás	
Prioritás	I. Aktív munkaerő-piaci politikák támogatása
Az intézkedés leírása	A nők munkaerő-piaci részvételének támogatása illeszkedik az Amszterdami Szerződéshez és az Európai Foglalkoztatási Stratégiához. Gazdasági növekedést, versenyképességet és magas szintű foglalkoztatást csak minden potenciális női és férfi munkaerő mobilizálásával valamint befogadó, családbarát környezet kialakításával lehet elérni. A nők családi kötelezettségeik miatt gyakrabban kényszerülnek évekre elhagyni a munka világát, mint a férfiak. A munkaerőpiacra való visszatérést nehezíti, hogy az inaktivitásban töltött időszak gyakran a munkavégző-képesség, a munkavégzéshez szükséges ismeretek és készségek megkopásához, a motiváció és az önbizalom elvesztéséhez vezet. Ezért a nők munkaerő-piaci részvételét (a munkahely megtartását, a gyermekgondozási szabadságon való távollét utáni visszatérést, valamint az inaktivitásból való kilépést, új munka keresését) képzéssel és készségfejlesztéssel kell segíteni. Külön figyelmet kell fordítani azokra a nőkre, akik korábbiakban is vagy a későbbiek során válnak önfoglalkoztatóvá ill. indítják be saját vállalkozásukat. Elengedhetetlen, hogy a projektek magas szintű, napra kész képzéseket nyújtsanak számukra, segítsék őket azon nehézségek feldolgozásában, amelyek a társadalom által kevésbé elfogadott vállalkozó női szerepkörből erednek. Vállalkozói klubok, mentori szolgáltatások segíthetik a vállalkozó nőket abban, hogy megosszák tapasztalataikat és nagyobb önbizalomra tehessenek szert. A kényszerű inaktivitásba vonulás mértékének csökkentése és a kiegyensúlyozott munkavégzés egyik feltétele a családi és a munkahelyi kötelezettségek összehangolása. Ahhoz, hogy a kisgyermek vagy hozzátartozó otthoni gondozását ellátó nők részt tudjanak venni a képzési programokban, illetve munkát vállaljanak, vagy vállalkozói tevékenységet folytassanak, olyan rugalmas, a valós igényekhez igazodó gondozási szolgáltatások is szükségesek, amelyek munkaviszony mellett is biztosítják a kisgyermek vagy más hozzátartozó megfelelő szintű gondozását. Az ilyen típusú szolgáltatások támogatását az ERDF biztosítja a HEF OP 4.2 intézkedése alatt. Munkáltatók és helyi önkormányzatok is segíthetik a családbarát munkahelyi környezet kialakítását többek között - rugalmas foglalkoztatás formák, családbarát szolgáltatások kialakításával vagy a már meglévő szolgáltatások családbaráttá történő átalakításával.
Intézkedés célja	Az intézkedés fő célja képzések és vállalkozási ismeretek biztosításával kezelni azokat a nehézségeket, amelyekkel a nők találkozhatnak a munkaerő-piacon, és egyidejűleg a munkahelyi és családi kötelezettségek összeegyeztethetőségét támogatni.
A cél elérésének módjai	Pályázatok kiírása útján támogatás biztosítása a komponensenként meghatározott célcsoportoknak ideértve a munkaerő-fejlesztési tevékenység nyújtását az adott célcsoportnak (pl. képzés, tanácsadás, stb.) is, valamint az ezen tevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése

Tevékenységek	1. Nők foglalkoztathatóságának javítása, munkaerő-piaci részvételük támogatása - képzés, készségfejlesztés, személyiségfejlesztés, önismereti tréning - foglalkoztatás támogatása - GYES, GYED, GYET alatti, illetve 40 év feletti, felhalmozott tapasztalattal rendelkező nők számára ismeret-felújítási képzések - A munkaerő-piacra történő visszatérést elősegítő személyre szabott munkaerő-piaci szolgáltatások - Tanácsadás - Távoktatási programok - Támogatott foglalkoztatás, elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezés (Kötelező tevékenység)		
	2. Önfoglalkoztatóvá/vállalkozóvá válás támogatása - képzettségi szintekre szabott vállalkozói ismeretek és készségek fejlesztését szolgáló képzési programok, különös tekintettel az innovatív vállalkozások - női vállalkozók/önfoglalkoztatók támogatása inkubátor-házakban, vállalkozói klubok (mentori szolgáltatások, hálózatépítés)		
	3. A családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolásának elősegítése - gyermek ill. eltartott hozzátartozó napközbeni ellátását biztosító rugalmas, ill. alternatív szolgáltatások nyújtása, fejlesztése, kialakítása - Nemek közötti esélyegyenlőség munkahelyi megvalósítására irányuló munkáltatói kezdeményezése, családbarát politika kialakításának, rugalmas munkaidő formák bevezetésének és a női karrier tervezés támogatása - önkormányzati szolgáltatások családbarát összehangolásának kidolgozása, megvalósítása és elterjesztése		
Célcsoport	1 és 2. komponens : dolgozó nők, önfoglalkoztató/vállalkozó nők valamint munkanélküli és inaktív nők, különös tekintettel a GYES/GYED/GYET-en lévő kisgyermekes nőkre, hozzátartozó otthoni ápolását végző nőkre 3. komponens: közösség – helyi (kisebbségi) önkormányzatok szervezetei és intézményei, NGO-k, profit orientált szervezetek (egyéni vállalkozók, kis- és középvállalkozások)		
A projekt kiválasztás kritériumai	A megvalósuló projektek nyomán a női munkavállalók aktivitása növekedjen. Projekt fenntarthatósága, átlagos projektméret, projektek időtartama, kedvezményezett kör bevonásának fenntartása, kapcsolódás a helyi munkaerő-piaci igényekhez. Költség-hatékonyság, Kapcsolódás a 2.2, illetve az ERFA támogatással megvalósuló és 4.2 intézkedéshez.		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	25. pozitív munkaerő-piaci intézkedések nők részére
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	15.000
		Maximum	120.000
	Saját forrás (%)		0 %

Végrehajtás			
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság	
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság	
Közreműködő Szervezet		ESZA Kht.	
Végső kedvezményezettek		Non-profit szervezetek, önkormányzati intézmények, vállalkozásfejlesztési alapítvány, kamarák, vállalkozások. A Szerződés 87(1) cikkelye szerinti támogatási rendszerek esetében a végső kedvezményezett az Irányító Hatóság.	
Pénzügyi terv (EUR)			
		Forrás	Összesen 2004-2006
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	8.400.638
Nemzeti hozzájárulás mértéke	központi	MPA Foglalkoztatási Alaprész	2.800.214
	helyi		
	Egyéb (magán)		
Összesen			11.200.852
Állami támogatás		Amennyiben az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, a támogatás a Közösségi Versenypolitika fogalmai szerint nem minősül állami támogatásnak. Amennyiben az intézkedés alapján nyújtható támogatások kedvezményezettjei vállalkozások, az acquis foglalkoztatási célú állami támogatásokra vonatkozó szabályai az irányadók . (OJ C 334, 12/12/1995).	
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor		Cél (2008)
Kimenet	A programokban részt vett nők száma		3200
Eredmény	A programokat sikeresen befejezett nők száma		2880
Horizontális szempontok			
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők esélyegyenlősége	Az intézkedés fő célkitűzéséként foglalkozik a nők és férfiak esélyegyenlőségével, ezért ez a szempont minden komponensben pozitívan érvényesül.	
	Roma	A nők munkaerő-piaci helyzetének javítása elősegíti a roma nők társadalmi hátrányainak csökkentését, illetve a társadalmi helyzetük erősítését.	
	Fogyatékos emberek esélyegyenlősége	A nők munkaerő-piaci helyzetének javítása elősegíti a fogyatékos nők társadalmi hátrányainak csökkentését, illetve a társadalmi helyzetük erősítését.	
Fenntartható fejlődés		Az intézkedés keretében megvalósuló projektek pozitív hatást gyakorolnak a környezetre. Képzések során kiemelt figyelmet fordítanak a környezeti témáknak.	
A harmadik ex-ante értékelés vonatkozó		Bár egy régebbi – szeptemberi – változatot értékelték, az ex-ante értékelő csoport megállapítja, hogy a legtöbb észrevételét	

észrevételei	figyelembe vették. Az egyetlen, ami még mindig nem tisztázott, az a többi intézkedéshez való viszony. Csak a 4.2-est jelölik meg, holott kapcsolat lehet az 1.1, 2.2, 2.3, 3.2, 3.4 és esetleg még a 4.3 intézkedéssel is (tekintettel arra, hogy az egészségügyi személyzet nagy részét a nők adják).
--------------	--

2.1 INTÉZKEDÉS: HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA AZ OKTATÁSBAN	
Leírás	
Prioritás	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a munkaerőpiacra történő belépés segítségével
Az intézkedés leírása	Az intézkedés célja az esélyegyenlőség biztosítása az oktatási rendszerben, integrációs oktatási módszerek fejlesztésével és bevezetésével, továbbá a szegregációs és a diszkriminációs gyakorlatok megszüntetésével. Az integrációs oktatás hatékony fejlesztéséhez szükséges, hogy a pedagógusok elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyeket a befogadó környezet személyközpontú oktatása megkíván. Az integrációs oktatás elterjesztéséhez elengedhetetlen a nyitott és „integráció-barát” társadalmi környezet, valamint az oktatási intézmények szakszerű felkészítése a programok befogadására és alkalmazására. A célok elérése érdekében képzési programok, oktatási programok, modellek kidolgozása és elterjesztése történik, illetve az egyes intézmények nyernek támogatást az adaptáció során. Az intézkedés két komponensből áll: • A hátrányos helyzetű diákok oktatásával foglalkozó szakemberek képzése, az integrációs oktatással kapcsolatos tantervek és módszertan kifejlesztése; • Az integrációs oktatási programok adaptációjának támogatása az egyes intézményekben. A két komponens kivitelezése szorosan összefügg egymással. A 2. komponensben támogatott iskolák már az 1. komponens beindítása előtt kiválasztásra kerülnek, mert így biztosítható a kiválasztott iskolák tanárainak és más szakértőinek képzése az 1. komponens keretein belül. Szemben az Equal programmal, amely a lemorzsolódott diákoknak kínál második esélyt innovatív módszerekkel, ez az intézkedés a korai iskola-elhagyás megelőzésére törekszik.
Az intézkedés célja	• A hátrányos helyzetű, elsősorban a roma és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai kudarcának és lemorzsolódásának megelőzése; • Az integrált oktatás fejlesztése, és ezáltal a roma és a sajátos nevelési igényű tanulók munkaerő-piaci esélyeinek és társadalmi integrációjának javítása; • A szegregáció megszüntetése és a diszkriminációmentes, integrált oktatási gyakorlatok bevezetése a közoktatásban.
A cél elérésének módja	Az első komponens tervezett projektjei központi programon keresztül valósulnak meg a Közoktatás-fejlesztési Kht. felügyelete alatt. A második komponens megvalósítása pályázati úton történik.
Tevékenységek	1. A hátrányos helyzetű, elsősorban a roma és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában érintett szakemberek képzése; az integrációs oktatással kapcsolatos tantervek és módszertanok kifejlesztése; • Tanárképzési programok kifejlesztése és bevezetése; • Szakértői és tanár-továbbképzési tréningek kifejlesztése és megvalósítása; • Tréningek és a társadalmi érzékenységet, ill. az integrációs oktatás iránti pozitív hozzáállást növelő képzések helyi döntéshozók és nem tanár pedagógus szakemberek számára; • Az integrált oktatás know-how-jának kifejlesztése, módszertani

	adatbank és szolgáltatói programcsomagok létrehozása; - Új módszerek kidolgozása az idő előtti iskolaelhagyás megelőzésére és a lemorzsolódás kockázatának korai felismerésére. 2. Az integrációs oktatási programok adaptációjának támogatása az egyes intézményekben - Oktatási módszerek, modulok és tananyagok adaptációja; - Tanórán kívüli tevékenységek adaptációja a hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzésére és iskolai sikereik támogatására (tanórán kívüli tanulócsoportok, tehetséggondozó programok); - Mérési és értékelési rendszerek adaptációja; - Az interkulturális kommunikáció fejlesztése; - Horizontális tanulási és tematikus információs hálózatok fejlesztése, műhelymunka és szemináriumok.		
Célcsoport	Végső célcsoport: - Hátrányos helyzetű, különösen roma gyermekek és fiatalok; - Fogyatékossgal élő gyermekek és fiatalok. Köztes célcsoport: - Tanárok, oktatási szakértők, pedagógushallgatók; - Döntéshozók, ill. a hátrányos helyzetű diákok oktatásában dolgozó egyéb szakemberek.		
A projekt kiválasztás kritériumai	- Illeszkedés a Közoktatás-fejlesztési Stratégia prioritásaihoz; - Eleget tesz a Társadalmi Befogadásról szóló Közös Memorandumban és az EU Társadalmi Befogadás Stratégiájában foglaltaknak; - Az integrációs normatíva (57/2002. (XI.18) OM rendelet) alkalmazása;		
Támogatás típusa	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület
Támogatás mértéke	Projekt méret (EUR)	Minimum	47.000
		Maximum	314.000
	Saját forrás (%)		0%
Végrehajtás			
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság		
Kifizető Hatóság	Pénzügyminisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatósága		
Közreműködő szervezet	Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága		
Végső kedvezményezettek	Pályázati programok esetében: - költségvetési szerv és intézményei (KSH sz. besorolás: 3) - központi önkormányzati szerv és intézményei (31), - Helyi önkormányzati szerv és intézményei (32). - non-profit szervezet és intézményei (KSH sz. besorolás: 5) - egyesület (52); - egyház (55); - alapítvány (56); - közhasznú társaság (57); - egyéb jogi személyiségű non-profit szervezet (59). konzorciumi tag lehet:		

		• költségvetési szerv és intézményei (lásd, mint fent); • non-profit szervezet és intézményei (lásd, mint fent); • kisebbségi önkormányzat és intézményei (32, 35); Központi programok esetében: • Pedagógus-továbbképzési és Közoktatás-fejlesztési Kht.		
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen (2004-2006)	
Közösségi hozzájárulás mértéke		Európai Szociális Alap	22.767.525	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	OM központi költségvetés	7.589.177	
	Helyi			
	Egyéb (magán)			
Összesen		30.356.702		
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Integrált nevelésre felkészítő továbbképzéseken részt vett pedagógusok és pedagógiai munkát segítők száma		0	11500
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma		0	11500
Horizontális szempontok				
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	A nemek között a választható tanulási pályáknál tapasztalható különbségek csökkennek, a végzettségi mutatókban várhatóan nem mutatkoznak kirívó különbségek a nők és a férfiak között.		
	Romák	A különböző társadalmi helyzetű tanulók integrált, személyközpontú, differenciált oktatása javítja a kölcsönös megértést és elfogadást, ezáltal csökkenti az előítéleteket. Az oktatási szolgáltatások minősége és elérhetősége javul a célcsoportok vonatkozásában. A hátrányos helyzetű, elsősorban a roma és a sajátos nevelési igényű gyermekek iskoláztatási mutatói kedvezően változnak. A társadalmi eredetű hátrányok nem transzformálódnak szükségképpen iskolai kudarccá. Kulcskompetenciák birtokában a romák képezhetősége, ezáltal foglalkoztathatósága javul.		
	Fogyatékos-sággal élők	Az intézkedés hozzájárul a fogyatékos-sággal élők esélyegyenlőségének megteremtéséhez.		
Fenntartható fejlődés		Az intézkedésnek nincs közvetlen hatása. A program megvalósítása során a környezeti szempontokra is figyelmet fordítanak.		
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		A jelen intézkedést érintő észrevételek nagy része általánosságban beépítésre került a programkiegészítő dokumentumban szereplő új intézkedés-leírásba. Az intézkedés illeszkedik az ex-ante értékelő csoport által tett észrevételekhez. Egyetlen további javaslatunk van. A		

	második technikai jelentésben kétségünket fejeztük ki az iskolai lemorzsolódást mérő indikátorok minőségét illetően, és javasoltuk egy nyilvántartás kialakítását ennek az indikátornak a méréséhez. Ezen rendszernek az intézkedésbe történő beépítése helyett azonban az összeállítók az indikátor elhagyása mellett döntöttek. Az ex-ante értékelő csoport nem biztos a döntés helyességében, miközben egy ilyen rendszer már önmagában is hasznos eszköz lehet a lemorzsolódás megakadályozására.
--	--

2.2 INTÉZKEDÉS: A TÁRSADALMI BEILLESZKEDÉS ELŐSEGÍTÉSE A SZOCIÁLIS TERÜLETEN DOLGOZÓ SZAKEMBEREK KÉPZÉSÉVEL	
Leírás	
Prioritás	Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a munkaerőpiacra történő belépés segítségével
Az intézkedés leírása	A szociális területen mintegy 60 ezer szakember tevékenykedik. Egy részük – a leghátrányosabb helyzetű csoportokkal dolgozók – számára szeretnénk lehetővé tenni a rászorulókat hatékonyabb támogatását biztosító képzéseket, az intézmény- és ágazatközi együttműködések fejlesztését. A prioritás céljának megvalósítása szempontjából fontos, hogy a szociális területen és a bűnmegelőzésben dolgozó szakemberek ne csak az ügyfelek/ellátottak elsődleges szükségleteit lássák el, hanem készítsék fel, tegyék képessé őket a munkaerő-piaci és képzési beilleszkedésre, részvételre. Ezáltal a szociális terület a korábbiaknál jobban illeszkedik a foglalkoztatás- és képzési politikához, mert a segítő munkához hozzákapcsolja a foglalkoztatási esélyek növeléséhez szükséges tudást, készségeket is. Így a szociálpolitikai terület integráns részévé válik a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemnek, hozzájárulva a foglalkoztatáspolitikai eszközök bővüléséhez. Ezzel a megközelítéssel egyúttal az ágazatok közötti együttműködés is erősödik, ami hatékonyabbá teszi a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítését. A társadalmi beilleszkedés és bűnmegelőzés hatékonyabbá tétele érdekében a képzésekbe a pártfogókat is be kell vonni. A kiképzett szakemberek egyúttal képessé válnak arra is, hogy a 2.3. intézkedés szerinti komplex programokba bevonják hátrányos helyzetű klienseiket, teljesebbé téve munkaerő-piaci felkészítésüket, rehabilitációjukat. Az intézkedésben kiemelt szerepet szánunk a 4.2. intézkedéssel létesülő/átalakuló szociális és gyermekvédelmi szolgáltatók szakembereire irányuló képzéseknek. A fentiek mellett a nők munkaerő-piaci visszatérésének segítését és valamint a család és a munkahely összeegyeztetését célzó 1.3. intézkedéshez kapcsolódva támogatni kívánjuk a gyermekek és egyéb rászoruló családtagok napközbeni szolgáltatásaiban tevékenykedő szakemberek és önkéntesek felkészítését is, a család és a munkahely összeegyeztetését segítő szolgáltatások bővítése és minőségük javítása érdekében. A szociális szakemberek alapképzése és alkalmazása természetesen állami feladat.
Az intézkedés célja	• a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi befogadását támogató szolgáltatások hatékonyságának növelése a szociális területen és a bűnmegelőzésben tevékenykedő szakemberek és önkéntesek képzésével, • a család és a munkahely összeegyeztetését támogató szolgáltatások bővítése, • a szociális és foglalkoztatási szolgáltatások közötti együttműködés megerősítése.
A cél elérésének módja	Az intézkedés pályázati programokon keresztül valósul meg.

Tevékenységek	• Képzés • Átképzés • Felkészítés • Mentálhigiénés képzés • Konfliktuskezelési tréning • Mediációs tréning • Szupervízió • Munkaerő-piaci ismeretek • EU-s ismeretek • Számítógépes ismeretek • Elektronikus tanulás • Együttműködések kialakítása • Képzési tematikák, tananyagok kidolgozása • Módszertanok kidolgozása • Szükségletfelmérés • EU-s gyakorlatok átvétele			
Célcsoport	<i>Közvetlen célcsoport:</i> • A szociális szférában dolgozó civil és önkormányzati szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások szakemberei és önkéntesei, szociális igazgatásban dolgozók, • A család és munkahely összeegyeztetését célzó szervezetek, szolgáltatások, intézmények munkatársai. • Hivatásos pártfogók; <i>Közvetett célcsoport:</i> • Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok • Veszélyeztetett fiatalok, • Hátrányos helyzetű családok • Gyermeküket egyedül nevelő nők • Tartós munkanélküliek • Szegények • Fogyatékossgal élők • Szenvedélybetegek • Pszichiátriai betegek • Hajléktalanok • Pártfogás alatt álló bűnelkövetők • Hátrányos helyzetű térségek, települések lakói			
A projektkiválasztás kritériumai	• Regionális szempontok: a regionális, kistérségi, helyi szociális stratégiákhoz való illeszkedés • Kapcsolódás ERFA támogatással megvalósuló, illetve egyéb beruházást támogató projektekhez (előny) • Szektorközi együttműködések (előny) • Térségi együttműködések (előny)			
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület	22. Társadalmi befogadás
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	10. 000	
		Maximum	100.000	
	Saját forrás (%)		0%	
Végrehajtás				
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság			

Kifizető Hatóság	Pénzügyminisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatósága			
Közreműködő Szervezet	Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Strukturális Alapok Programiroda			
Végső kedvezményezettek	Helyi önkormányzati végrehajtó költségvetési szerv Helyi önkormányzati felügyelt költségvetési szerv Helyi kisebbségi önkormányzati végrehajtó költségvetési szerv Helyi kisebbségi önkormányzati felügyelt költségvetési szerv Egyház Egyházi intézmény Közalapítvány Közalapítvány intézménye Egyéb alapítvány Közhasznú társaság Egyesülés Egyéb jogi személyiségű non-profit szervezet Önkormányzati társulás Képzőintézmények Kutatóhelyek A fenti szervezetek különféle konzorciumai Konzorciumban központi felügyeleti költségvetési szerv, illetve központi felügyelt költségvetési szerv is részt vehet			
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen (2004-2006)	
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	12.473.232	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Központi költségvetés	4.157.745	
	Helyi			
	Más (magán)			
Összesen			16.630.977	
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Képzésen/tanácsadáson/felkészítésen résztvevők száma		0	15000
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma		0	10000
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma		0	2000
Horizontális szempontok				
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	A szociális szférában felülreprezentált a női szakemberek, önkéntesek, segítő foglalkozásúak aránya. Az intézkedés keretében megvalósuló képzések, tanfolyamok, újonnan induló szolgáltatások megvalósítói nagy számban lesznek nők, akik magasabb színvonalon és hatékonyabban folytathatják eddigi tevékenységüket, kezdhetnek új munkába, illetve kerülhetnek be, vagy vissza a munkaerőpiacra.		

	Romák	Az intézkedés minden programja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációját szolgálja. Az intézkedésnek nincs külön roma származású embereket célzó programja, mivel szakmailag és társadalmilag is hatékonyabb az integrált programok megvalósítása. Ugyanakkor az intézkedésben foglalt programok által célzott minden közvetett célcsoportban felülreprezentáltak a roma származású emberek. Így az intézkedés egésze kiemelten célozza az ő jobb ellátásukat, felkészítésüket, foglalkoztatásukat, ezáltal társadalmi beilleszkedésüket.
	Fogyatékos-sággal élők	A szakemberek többlettudása révén a fogyatékos-sággal élők nagyobb eséllyel jutnak el a munkaerő-piaci részvételt támogató programokba. A különféle fogyatékos-sággal élőkkel foglalkozó szakemberek humán erőforrás-fejlesztése révén nő klienseik társadalmi befogadásának esélye. Az intézkedés fejlesztései elsősorban indirekten mozdítják elő ezt a célt.
Fenntartható fejlődés		Az intézkedés megvalósítása során kiemelt figyelmet kapnak a környezeti szempontok.
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		Tekintettel arra, hogy a fordítás minősége javult, az indikátorok között immáron szerepel a kiinduló helyzet, a tevékenységek száma pedig lecsökkent, nincs több észrevételünk az intézkedéshez.

**2.3 INTÉZKEDÉS: A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ EMBEREK
FOGLALKOZTATHATÓSÁGÁNAK JAVÍTÁSA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A ROMA
NÉPESSÉGRE**

Leírás	
Prioritás	A társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a munkaerő-piacra történő belépés segítségével
Az intézkedés leírása	A társadalom egyes csoportjai – köztük az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, a szakképzetlenek, az iskolarendszerű képzésből lemorzsolódók, a fogyatékkal élő emberek, a hátrányos helyzetű térségben élők, a tartósan munkanélküliek, a szenvedélybetegek stb. különösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacra való belépés, a foglalkoztatás szempontjából. A hátrányos helyzetű emberek munkaerő-piaci beilleszkedésének segítése összetett folyamat, amelyben fontos szerepe van a motiváció erősítésének a képzésben vagy foglalkoztatásban való részvételre, a pszichoszociális támogatásnak, az egyéni adottságokhoz igazodó fejlesztő programoknak és képzéseknek. A hátrányok leküzdése és a munkaerő-piacra való sikeres beilleszkedés érdekében az egyénre szabott fejlesztések, az oktatás és képzés, a foglalkoztatás és a szociális szolgáltatások eszközeire tehát egyaránt építeni kell. Ilyen integrált szolgáltatásokat elsősorban a civil szektorban működő non-profit szervezetek biztosíthatnak, más helyi szereplőkkel együttműködve. Az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) több mint tíz éve támogat olyan kísérleti programokat, amelyek a hátrányos helyzetű emberek munkaerő-piaci részvételét segítik célcsoport-specifikus eszközökkel. A programok a fejlesztések, a képzés, a foglalkoztatás, a munkaerő-piaci szolgáltatások és a pszichoszociális támogató szolgáltatások elemeiből építkeznek, a célcsoportok és az egyes résztvevők szükségleteihez igazodva. Az integrált megközelítésen alapuló projektek megvalósításában kiemelkedő szerepe van a különböző profilú szervezetek partnerségének, együttműködésének. Hasonló kezdeményezések támogatására PHARE projektek keretében is sor került. Az intézkedés ezeknek a bevált módszereknek az alkalmazását, elterjesztését, adaptálását kívánja elősegíteni. Ez megkülönbözteti az Equal programtól, amely innovatív módszerek kidolgozását és kipróbálását kívánja elősegíteni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a projektek sikeres végrehajtásához nélkülözhetetlen a szervezetek kapacitásainak megerősítése, a folyamatos szakmai és módszertani háttértámogatás. Az intézkedés ezért kiegészítő tevékenységként támogatja a projekteket megvalósító szervezetek munkatársainak képzését és készségeinek fejlesztését, a szervezetek közötti együttműködés erősítését, szektor-specifikus minőségirányítási rendszerek adaptálását és bevezetését.
Az intézkedés célja	Az intézkedés célja, hogy esélyt teremtsen ezen hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci és társadalmi beilleszkedésére. A munkaerő-piaci helyzet tekintetében a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportját a roma népesség jelenti, ezért az intézkedés egyik fontos célja a romák foglalkoztathatóságának javítása.
A cél elérésének módja	Az intézkedés pályázati rendszeren keresztül támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek az egyes célcsoportok szükségleteihez igazodó munkaerő-piaci és szociális szolgáltatásokkal, fejlesztésekkel, képzéssel, foglalkoztatással segítik a hátrányos helyzetű emberek

	munkaerő-piaci beilleszkedését. Emellett a projektek sikeres végrehajtásának segítése érdekében a források egy részét szakmai segítségnyújtás jellegű tevékenységek (munkatársak továbbképzése, partnerség-építés, minőségirányítás, stb.) támogatására kell fordítani. Ezek a tevékenységek önállóan nem támogathatók; a pályázati kiírásokban biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy a projektekben a célcsoport-orientált tevékenységek és a technikai segítségnyújtás jellegű tevékenységek megfelelő módon összekapcsolódjanak.
Tevékenységek	1. Célcsoport-orientált tevékenységek • a célcsoport felkutatása, bevonása és motiválása, • az oktatásba és képzésbe való be-, illetve visszailleszkedés és/vagy elhelyezés segítése, • foglalkoztatással összekapcsolt alternatív (iskolarendszeren kívüli) képzés, • betanító képzés, szakképzés, felzárkóztató képzés, • alapkészségek fejlesztése, informatikai készségek fejlesztése, • célcsoport-specifikus tananyagok és módszerek kidolgozása és alkalmazása, • munkatapasztalat-szerzés és foglalkoztatás támogatása, • alternatív foglalkoztatási szolgáltatások (képességek és készségek felmérése és fejlesztése, az elhelyezkedés és a munkaerő-piaci beilleszkedés segítése, tanácsadás, munkaközvetítés, munkakipróbálás lehetőségének biztosítása), • egyéni fejlesztési tervek kidolgozása és végrehajtása (beleértve a testi és mentális állapot javítását, a tanulási és munkamotiváció erősítését, a kulcskompetenciák és alapismeretek fejlesztését), • alternatív megközelítések és munkamódszerek bevezetése a fogyatékkal élők foglalkoztatása érdekében, • fogyatékkal élők képzéséhez, foglalkoztatásához szükséges speciális eszközök biztosítása, • elítéltek, fogvatartottak és börtönből szabadulók társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének segítése képzéssel és munkaerő-piaci és szociális szolgáltatásokkal. Az integrált megközelítés biztosítása érdekében a fejlesztési, képzési és foglalkoztatási tevékenységeket minden esetben pszichoszociális támogató szolgáltatásokkal szerves egységben kell megvalósítani. 2. Szakmai segítségnyújtás jellegű tevékenységek a projekteket megvalósító szervezetek szakmai feltételeinek javítása érdekében: • a projekteket megvalósító szervezetek munkatársainak képzése, szupervízió, • a helyi partnerség és együttműködés kialakítása és fejlesztése, • hálózatfejlesztés, • szektorspecifikus minőségirányítási modell bevezetése.
Célcsoport	Hátrányos helyzetű emberek, különösen a romák, továbbá: - alacsony iskolai végzettségű emberek, szakképzettséggel nem rendelkezők, - 45 év feletti munkanélküli emberek, - elítélt, fogvatartott és börtönből szabaduló emberek, - fogyatékkal élő, illetve megváltozott munkaképességű

	emberek, - hátrányos helyzetű fiatalok, - szenvedélybeteg emberek, - tartósan munkanélküli emberek.		
A projekt kiválasztás kritériumai	Szakmai szempontok: - a résztvevők számát, a szervezet kapacitásait tekintve megfelelő-e projektméret, - a résztvevők tanulását, elhelyezkedését nehezítő hátrányok csökkentése, - a résztvevők munkaerő-piacon elvárt szakképzettséghez és készségekhez segítése, - a résztvevők munkahelykeresésének segítése - illeszkedés a helyi munkaerőpiac igényeihez,		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	A beavatkozási terület	22. társadalmi befogadás
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	40.000
		Maximum	800.000 (Ezen belül max. 40 000 EUR lehet a szakmai segítségnyújtás jellegű tevékenységekhez igényelhető támogatás.)
	Saját forrás (%)	0 %	
Végrehajtás			
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság		
Kifizető Hatóság	Pénzügyminisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatósága		
Közreműködő Szervezet	ESZA Kht.		
Végső kedvezményezettek	- Főpályázóként: non-profit szervezetek (egyesület, alapítvány, közhasznú társaság, egyházi intézmény) - Konzorcium tagjaként: non-profit szervezet (egyesület, alapítvány, közhasznú társaság, egyházi intézmény), helyi önkormányzat, helyi kisebbségi önkormányzat, vállalkozás, költségvetési szerv és intézménye. - A Szerződés 87(1) cikkelye szerinti támogatási rendszerek esetében a végső kedvezményezett az Irányító Hatóság.		
Pénzügyi terv (euró)			
		Forrás	Összesen
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	30.010.831
A nemzeti hozzájárulás mértéke	központi	MPA Foglalkoztatási Alaprész	10.003.611
	helyi		-
	Egyéb (magán)		-
Összesen			40.014.442

Állami támogatás	Amennyiben az intézkedés alapján nyújtható támogatások kedvezményezettjei vállalkozások, az acquis foglalkoztatási célú állami támogatásokra vonatkozó szabályai az irányadók (OJ C 334, 12/12/1995)		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Céladat (2008)
Kimenet	A programban résztvevők száma (célcsoportba tartozó személyek közül)	0	8000 fő
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	4000 fő
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	2500 fő
Horizontális szempontok			
Esélyegyenlőség	Romák	Az intézkedés célcsoportja a különböző okokból hátrányos helyzetű emberek. Köztük szinte minden csoportban felülreprezentáltak a romák. Az intézkedésnek a romák egyben kiemelt célcsoportja is. A támogatott projektek elsődleges célja kell, hogy legyen, az ő bevonásuk, motiválásuk, képzésük és munkaerő-piaci (re)integrációjuk biztosítása. Ezt csak olyan projektek tudják elérni, amelyek figyelembe veszik a romák speciális szükségleteit, valamint a tervezés, a megvalósítás és az értékelés fázisaiban is romák aktív részvételével valósulnak meg. A projektek hozzájárulnak a társadalmi befogadás erősítéséhez, a romákkal szembeni diszkrimináció és előítéletesség csökkentéséhez.	
	Férfiak és nők	A támogatott projektekben a nők megfelelő arányú részvételét biztosítani kell. A tervezéskor, megvalósításkor figyelembe kell venni az ő speciális szükségleteiket és igényeiket. A projekteket úgy kell kialakítani, hogy a nők részvételüket össze tudják egyeztetni családi kötelezettségeikkel. Az intézkedés többek között a prostituáltak társadalmi befogadására irányuló projekteket is támogat.	
	Fogyatékos-sággal élők	A fogyatékos-sággal élők az intézkedésnek szintén célcsoportja. Az intézkedésnek kifejezett célja, hogy a fogyatékosok munkaerő-piaci részvétele javuljon, társadalmi kiközösítettségük csökkenjen. Speciális szükségleteik biztosítása a projektek sikerének alapvető feltétele.	
A fenntartható fejlődés	A támogatott projektek figyelemmel lesznek a környezeti hatásokra.		
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei	Az ex-ante értékelők már az intézkedés korábbi tervezetét is nagyon pozitívan értékelték. Csupán bővebb tájékoztatást kértünk a korábbi projektekről. Most már több információ áll rendelkezésre.		

3.1 INTÉZKEDÉS: AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSHOZ SZÜKSÉGES KÉSZSÉGEK ÉS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodó-képesség javítása
Az intézkedés leírása	A közelmúlt nemzetközi és hazai felméréseinek eredményei (köztük a PISA 2000) azt mutatják, hogy a magyar tanuló teljesítménye a nemzetközi átlag alatt van a vizsgált területeken. Ez leginkább a tanulási folyamatot megkönnyítő készségekben mutatkozik meg: az alapvető készségeknél (olvasás, írás, számolás), a szociális, életpálya-építési, idegen nyelvi és IKT készségeknél. Ezek a készségek és kompetenciák alkotják az egész életen át tartó tanulás alapjait és a munkaerő-piacra való belépést és az ott való részvételt is megkönnyítik. Az intézkedés két komponensből áll, melyek tartalma és tevékenysége összhangban van a nemrég elfogadott magyar középtávú Közoktatás-fejlesztési Stratégiával. Az intézkedés első komponense a tanárok és az oktatási szakértők továbbképzésére irányul, azzal a céllal, hogy az intézkedés keretében kifejlesztett kompetencia-alapú képzés oktatási programjainak megvalósítását és alkalmazását biztosítsa. Az intézkedés az alapvető készségek és képességek (írás, olvasás, számolás), alapvető idegennyelvi kommunikációs készségek és képességek, szociális kompetenciák, alapfokú IKT készségek és alapfokú életpálya-építési kompetenciák fejlesztését támogatja az iskola előtti és az alapfokú képzés (ISCED 0, 1, 2) szintjén; középfokon (ISCED 3) pedig az alapkészségek továbbfejlesztéséhez, továbbá az idegen nyelvi kompetenciák, az emelt szintű IKT és életpálya-építési készségek kialakításához kíván hozzájárulni, melyek a későbbiekben nagy mértékben elősegítik a munkaerő-piaci sikerességet. Ezzel párhuzamosan az oktatás minőségének biztosításához szükség van a minőségfejlesztési szakértelem növelésére az oktatásban, és az oktatási szakértők és intézményvezetők képzésére a minőségfejlesztési módszerekkel és tevékenységekkel kapcsolatban. Az intézkedés második komponense támogatja a kompetencia-alapú oktatás megvalósítását az egyes intézmények szintjén. Ez magában foglalja az oktatási programok és módszerek adaptálását az egyes intézmények helyi sajátosságainak és a helyi igényeknek megfelelően. Az intézkedés keretében az iskolák fejlesztése és a kompetencia-alapú képzéshez kapcsolódó minőségfejlesztési és mérési módszerek bevezetése is támogatandó.
Az intézkedés célja	A készségek, képességek, kompetenciák fejlesztésének támogatása az iskola előtti, az alapfokú és a középfokú képzésben a tanárok és egyéb oktatási szakemberek továbbképzésével, továbbá a kompetencia-alapú oktatás terjesztésével.
A cél elérésének módja	- Az intézkedés első komponensének tevékenységei központi programon keresztül valósulnak meg. Ezeket egy országos hatáskörrel rendelkező intézmény, a Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Közhasznú Társaság. - Az intézkedés második komponensének tevékenységei pályázati úton valósulnak meg.
Tevékenységek	Első komponens: Új tananyagok, oktatási programcsomagok, segédanyagok és

	módszertanok kifejlesztése és bevezetése a kompetencia-alapú oktatás jegyében: – az óvodában és az alapfokú oktatásban (ISCED 0, 1, 2) az alapkészségek (számolás, írás-olvasás), alapvető idegennyelvi kommunikációs készségek és képességek, a szociális és életviteli kompetenciák, alapszintű IKT készségek és az életpálya-építési kompetenciák területén, – középfokon (ISCED 3) az alapkészségek továbbfejlesztésének, az emelt szintű IKT és az életpálya-építési kompetenciák, valamint az idegen nyelvi kompetenciák területén; • Pedagógusképzési és -továbbképzési tananyagok, módszertan és programok kifejlesztése (az ehhez kapcsolódó pályázati kiírást ld. 3.3. intézkedésnél); • A kompetencia-alapú képzéshez szükséges mérési és értékelési eljárások kifejlesztése és adaptálása; • Tanár-továbbképzés a kompetencia-alapú oktatáshoz; • Tanárok, oktatási szakértők és intézményvezetők képzése a minőségfejlesztés területén; • Az oktatási és képzési intézmények vezetőinek és tanácsadó testületeinek képzése az intézkedés megvalósítására és értékelésére. Második komponens • Az egyes oktatási intézmények pénzügyi támogatása annak érdekében, hogy az első komponens keretében kifejlesztett programok adaptálása és bevezetése (beleértve a minőségfejlesztési rendszerek bevezetését is) megvalósulhasson; • Az egyes komponens keretében kifejlesztett oktatási programcsomagok és módszerek adaptálása az érintett intézmények igényeihez (az első komponens keretében kidolgozott programok és módszerek továbbfejlesztése); • Az intézményi együttműködés támogatása (konzorcium létrehozása nem feltétel) szakmai és tematikus információs hálózatok felállításában, szakmai munkacsoportok és szemináriumok létrehozásában, hogy az első komponens keretében kifejlesztett programokat elterjesszék.
Célcsoport	• Tanulók • Tanárok és oktatók • Oktatási és képzési intézmények vezetői • Oktatási és képzési intézmények fenntartói
A projektkiválasztás kritériumai	Értékelési szempontok (második komponens): • Illeszkedjen a magyar középtávú Közoktatás-fejlesztési Stratégiához; • A projekt menetrendje biztosítsa a zökkenőmentes és fokozatos átmenetet a kompetencia-alapú oktatáshoz és az új minőségfejlesztési normákhoz; • A projektterv vegye figyelembe a kompetencia-alapú oktatás és a minőségfejlesztési rendszer követelményeit. Preferenciát meghatározó szempontok (második komponens): • Helyi hatás; • Együttműködés az intézkedés, az OP vagy a KTK más tervezett projektjeivel; • A pályázó hátrányos helyzetű régióban működik, vagy a projekt

				által érintett tanulók hátrányos helyzetűek, elsősorban romák; • A projekt integrálja a 2-es komponens tevékenységeit. A központi programok minőségét biztosító rendelkezések: • A végső kedvezményezett a magyar középtávú Közoktatás-fejlesztési Stratégiában, az OP-ben és az intézkedésben megfogalmazott (számszerűsített) célokat legyen képes érvényesíteni; • Az intézkedés kivitelezéséhez szükséges intézményi és szakmai kapacitás megléte; • Megfelelő kutatási tapasztalat és szakmai kapacitás megléte a közoktatás területén, nemzetközi összehasonlítások készítésében, a mérési-értékelési tevékenységek elvégzésében, programfejlesztésben, továbbá a pedagógusok továbbképzésében, szolgáltatói hálózat működtetésében és minőségfejlesztési rendszerek elterjesztésében; • A végső kedvezményezett rendelkezzen – az intézkedéssel kapcsolatos területeken releváns nemzetközi tapasztalatokkal és referenciákkal bíró szakembergárdával, – megfelelő menedzsmenttel és infrastruktúrával az intézkedés céljainak megvalósításához; • A végső kedvezményezett partnerségben valósítsa meg a fenti célkitűzéseket szociális intézmények, civil partnerek, gazdasági kamarák, fejlesztő intézmények, közoktatási intézmények és fenntartók, valamint helyi önkormányzatok bevonásával; • Egyéb, meg nem határozott esetekben a 2-es komponens kritériumai érvényesek.
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület	23: Ágazathoz nem köthető képzés, szakképzés fejlesztése (személyek, vállalkozások)
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	16.000	
		Maximum	980.000	
	Saját forrás %			0%
Végrehajtás				
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság			
Kifizető Hatóság	Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság			
Közreműködő szervezet	Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatóság			
Végső kedvezményezett(ek)	Pályázati programok esetében: • költségvetési szerv és intézményei (KSH sz. besorolás: 3) – központi önkormányzati szerv és intézményei (31), – Helyi önkormányzati szerv és intézményei (32). • non-profit szervezet és intézményei (KSH sz. besorolás: 5) – egyesület (52); – egyház (55); – alapítvány (56); – közhasznú társaság (57); – egyéb jogi személyiségű non-profit szervezet (59). • konzorciumi tag lehet:			

		– költségvetési szerv és intézményei (lásd, mint fent); – non-profit szervezet és intézményei (lásd, mint fent); – kisebbségi önkormányzat és intézményei (32, 35); Központi programok esetében: • Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Közhasznú Társaság		
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen (2004-2006)	
Közösségi hozzájárulás mértéke		Európai Szociális Alap	53.402.938	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	OM központi költségvetés	17.800.980	
	Helyi			
	Egyéb (magán)			
Összesen			71.203.918	
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	A képzésben, továbbképzésben, átképzésben részt vevő pedagógusok száma		0	4520
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma		0	4520
Horizontális szempontok				
Esélyegyenlőség		Férfiak és nők	Az intézkedés javítja a nők versenyképes tudáshoz és készségekhez való hozzáférési lehetőségét, ezáltal csökkenti foglalkoztatási hátrányaikat. Továbbá a gyermekvállalás és –nevelés időszakában képzésekkel megelőzhető a családanyák munkaerő-piaci esélyeinek csökkenése, ismereteik, szaktudásuk elértéktelenedése, ebben segíthet többek között az elektronikus alapú oktatási formák elterjesztése is.	
		Romák	A fejlett szociális kompetencia birtoklása magában hordozza a tolerancia képességét, a társak egyedi megítélését az előítéletes gondolkodás helyett. Az egyéni képességeket és érdeklődést szem előtt tartó nevelési szemlélet és a pályaaorientációs rendszerek lehetőséget biztosítanak a roma lakosság iskolázottsági színvonalának és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.	
		Fogyatékosággal élők	A fejlettebb szociális kompetenciák növelik a társadalom toleranciáját, összetartó erejét és együttműködését. Emellett az IKT kompetenciák széleskörű elterjesztése a fogyatékosok számára is nagyobb munkaerő-piaci esélyeket biztosít.	
Fenntartható fejlődés		A szociális kompetenciának lényeges része a felelősségteljes magatartás és döntéshozatal. Ennek birtokában az egyén képessé válik arra, hogy mérlegelje mind a globális, mind a szűkebb környezetének helyzetét, és másokra tekintettel legyen képes cselekedni.		

A harmadik ex ante közbeső jelentés észrevételei	Az intézkedés készítői a legtöbb észrevételt beépítették az új leírásba (lásd XI. fejezet). Egyetlen további javaslatunk van. Az intézkedés által érintett készségek, képességek, kompetenciák, úgy mint az alapkészségek (írás, olvasás, számolás), a szociális és életviteli kompetenciák, az alap és emelt szintű IKT készségek, az életpálya-építési kompetenciák és az idegen nyelvi készségek használata szükséges ugyan a tanulás magyar kontextusában, de az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségeket és kompetenciákat meg kell határozni olyan képességek és készségek tekintetében, mint a „megtanulni tanulni”, az általános készségek, a meta-kognitív készségek, az önálló tanulás, stb. Ezek az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák még mindig hiányoznak az intézkedés leírásából.
---	---

3.2 INTÉZKEDÉS: A SZAKKÉPZÉS TARTALMI, MÓDSZERTANI, ÉS SZERKEZETI FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodó-képesség javítása
Az intézkedés leírása	Az intézkedés a munkaerő – piaci igényeket rugalmasan követő szakképzési rendszer fejlesztésével készíti fel a fiatalokat az egész életen át tartó tanulásra. Az intézkedés komponensei: Új szakképzési szerkezet kialakítása Térségi integrált szakképző központok létrehozása Az első komponens a szakképzés tartalmának és szerkezetének a magyar foglalkoztatási szerkezet elemzésén és a moduláris szakképzési rendszer újonnan kidolgozott programjainak fejlesztésén alapuló megújítását foglalja magába. Amennyiben a kiválasztott két szakmacsoporton és/vagy foglalkozáscsoporton kívül további szakmacsoportok fejlesztését támogatja az intézkedés, azokból kimaradnak a felsőfokú szakképesítések. A második komponens keretében a már meglévő 2,3,4,5 ISCED szinten szakképzést folytató intézmények integrációjával 16 szakképző központ létrehozására kerül sor. Ezek a központok együttműködnek a térség képzési kínálatának összehangolásában és szélesítésében, és vállalják az 1. komponensben kidolgozott moduláris képzési rendszer bevezetését. Emellett a központok a vállalkozásokkal együttműködve támogatják a gyakorlati képzés (a tanulószerveződések) fejlesztését is. Az integrált központok valójában hat-nyolc szakképző intézmény szoros együttműködése alapján egy intézmény vezetésével jönnek létre. A létrejövő központnak úgy kell elhelyezkednie, hogy a tanulók képzéshez való hozzáférése, napi utaztatással valósulhasson meg. A központ a konzorciumvezető intézmény székhelye szerinti régióban jön létre, de a tagintézmény a szomszédos régióban is elhelyezkedhet. Az intézmények a vezető partner (ha szükséges, akkor új irányítási rendszer) felügyelete alatt tevékenységüket összehangolják és racionalizálják. A tizenhat központ (7x2 plusz 2 a fővárosban) azokon a területeken kerül kiválasztásra, amelyek a helyi munkaerő-piaci igényekre rugalmasabban reagálni képesek. Kapcsolat a többi intézkedéssel: A moduláris rendszert bevezető integrált szakképző központok infrastrukturális beruházásainak támogatása a 4.1 intézkedés keretében történik. A 3.1 intézkedésben kifejlesztett kompetencia-alapú képzések bevezetésre kerülhetnek az integrált szakképző központokban is. A felsőfokú szakképesítések (5 ISCED szint) modul rendszerű fejlesztésének megvalósítása a felsőoktatási intézmények bevonásával történik (3.3 intézkedés)
Az intézkedés célja	Az oktatás és képzés gazdasággal való kapcsolatának erősítése: • Az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) korszerűsítése • A modul rendszerű képzés fejlesztése és bevezetése • Térségi integrált szakképző központok létrehozása a helyi munkaerő-piaci igényeknek való jobb megfelelés érdekében

A cél elérésének módja	Az intézkedés első komponense a végső kedvezményezettként meghatározott Nemzeti Szakképzési Intézet (NSZI) által kidolgozott központi programon keresztül valósul meg. Az intézkedés második komponense nyílt pályázati rendszerben, konzorciumi együttműködések keretében valósul meg. A támogatott tevékenységek központi költségvetésből, valamint a Munkaerőpiaci Alap fejlesztési és képzési alaprészből biztosítandó forrásokból kerülnek megvalósításra.
Tevékenységek	Az intézkedéshez tartozó projektek mindegyikére vonatkozó tervezett tevékenységek: • A szakképző intézmények és más helyi gazdasági szereplők (gazdasági kamarák, fenntartók, szociális partnerek) közötti intézményes kapcsolat kialakítása; • A programban résztvevők kiválasztási kritériumainak meghatározása, pályázati úton történő kiválasztásuk; • A fejlesztő tevékenységekbe bevont szakképző intézmények, gazdasági kamarák, fenntartók és társadalmi partnerek szakértőivel történő együttműködés rendszerének kialakítása; • A képzésekhez, továbbképzésekhez digitális tananyagok, szükség szerint egyéb tananyagok kidolgozása és elérhetővé tétele (a Magyarországon kidolgoztatott egységes elektronikus adatbázis rendszerbe illesztve); • Hatékonyság- és beválás-vizsgálatok végzése, monitorozás. 1) Új szakképzési szerkezet kialakítása • A moduláris képzési rendszer kifejlesztése módszerének kidolgozása a szakmacsoportokban szereplő szakképesítések és a foglalkozási csoportok elemzése alapján (fókuszálva a Gépészet, valamint a Kereskedelem-marketing és üzleti adminisztráció szakmacsoportokra); • A képzési dokumentumrendszer-fejlesztés módszereinek kidolgozása; • A gazdálkodó szervezetek szakemberei, az érintett társadalmi partnerek szakértői, pedagógusok, a gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati képzést végzők, intézményvezetők, intézményfenntartók, tanácsadók, programfejlesztők felkészítése, továbbképzése; (a komponenssel kapcsolatos módszertani, szakmai feladataikra) • A modulok, a rész-szakképesítések és a szakképesítések rendszerének fejlesztése; • A kiválasztott szakmacsoportok és/vagy foglalkozáscsoportok elemzése alapján kialakított új képzési modulok, rész-szakképesítések, szakképesítések dokumentumrendszerének fejlesztése (munkakörelemzések, feladatelemzések, kompetenciaprofilok, modulterképek; képzési programmodulok; vizsgakövetelmények; eszközjegyzék, taneszközök); • A kompetencia alapú szakképzés és a korábban megszerzett képzési modulok értékelési és beszámítási rendszerének kialakítása, valamint az előzetes tudás mérése módszereinek kidolgozása; • Javaslatok kidolgozása közös modulok más szakmacsoportok szakképesítéseinél történő alkalmazására; • Továbbképzési programok, programcsomagok kidolgozása a kialakított szakképesítésekre;

	2) Térségi integrált szakképző központok létrehozása • A térségi integrált szakképző központ kiválasztási szempontrendszerének kidolgozása és a központok kiválasztása az önkormányzatok (fenntartók), gazdasági kamarák és az Állami Foglalkoztatási Szolgálat részvételével. • Intézményfenntartók, - vezetőik, tanárok, szakoktatók és tanácsadók felkészítése továbbképzések keretében a többfunkciós, egységes irányítású térségi integrált szakképző központok létrehozására, és működtetésére. (Tervezett képzési tematikák: pályaaorientációs, pályaválasztási, karrier-tanácsadási feladatok; információ-szolgáltatás, szakképzés, vizsgáztatás; pályaaorientáció és alapképzés, üzemközi tanműhelyi gyakorlati képzés, hátrányos helyzetű fiatalokat támogató szolgáltatások stb.) • A kistérség igényeit figyelembe vevő szociál-, illetve családpedagógiai, karriertervezési programok kidolgozása és bevezetésének támogatása, különös tekintettel a hátrányos helyzetű fiatalokra; • Pályatanácsadás és pályaaorientáció (marketing tevékenység a szülők és a tanulók felé); • Jó módszerek, képzésformák és oktatásszervezési eljárások adaptálása, kipróbálása, a gazdálkodó szervezeteknél folyó gyakorlati képzésben; • Pedagógusok, gyakorlati oktatók, a gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati oktatást végzők, a gazdasági kamarák tanácsadóinak felkészítése és továbbképzése a moduláris képzés programok bevezetésére; • A moduláris rendszer és a közös modulok oktatásának bevezetése a 16 térségi integrált szakképző központban az általuk oktatott szakképesítéseknél.		
Célcsoport	• Vezetők, tanácsadók • Szakképző intézmények tanárai és tanulói, felsőfokú szakképesítések esetében felsőoktatási intézmények hallgatói • Gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati oktatást végzők • A szakképző intézmények fenntartóinak képviselői • A lemorzsolódással fenyegetett tanulók és családjaik • Társadalmi partnerek és gazdasági kamarák képviselői		
A projekt kiválasztás kritériumai	Általános kiválasztási kritériumok: • Kapcsolódás az ESZA és ERFA támogatással megvalósuló projektekhez: HEF OP 3.1, 3.3, 4.1 • Irányítási képességek és szakmai kompetencia • Tapasztalat a pedagógusok és a szakoktatók továbbképzésében, tanácsadói hálózat működtetésében, minőségbiztosítási rendszerek elterjesztésében		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	23. Egyedi, ágazathoz nem kötött képzés és szakképzés fejlesztése (személyek, vállalkozások)
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	1. komponens: 20.766.000 2. komponens: 2.000.000 (konzorciumonként)

		Maximum	1. komponens: 20.766.000 2. komponens: 12.000.000 (konzorciumonként)	
	Saját forrás (%)		0%	
Végrehajtás				
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság		
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatósága		
Közreműködő szervezet		Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatóság		
Végső kedvezményezettek		1. komponens központi program: - Nemzeti Szakképzési Intézet 2. komponens pályázati program: - Fejlesztő és továbbképző intézetek, civil szervezetek, gazdasági érdekképviseleti szervezetek, gazdasági kamarák, kutató intézetek - Szakképzést folytató intézmények és felsőoktatási intézmények - Szakképző intézmények fenntartói, regionális testületek		
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen (2004-2006)	
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	31.886.507	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Központi költségvetés MPA fejlesztési és képzési alaprész	10.628.836	
	Helyi			
	Más (magán)			
Összesen			42.515.343	
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Továbbképzésben részt vevő szakemberek száma		0	4286 fő
Eredmény	Tanulószerződések aránya		10%	40%
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma		63977	+17 500
Horizontális szempontok				

Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	A képzésből korábban kiszorult nők visszavezetése a munkaerőpiacra a moduláris képzéssel könnyebbé válik. A képzésből kikerülő nők – ha szülővé válnak – a térségi integrált szakképző központokban folytathatják tanulmányaikat a gyermeknevelés mellett. A térségi integrált szakképző központok humánerőforrása támogatását, továbbá az intézményvezetők továbbképzését a kívánatos férfi-nő arány figyelembevételével tervezzük. A végső kedvezményezettnél a vezetés és a szakembergárda összetételét tekintve is érvényesül a kívánt férfi-nő esélyegyenlőségi arány, amely hatással van az intézkedés megvalósítása során a nők esélyegyenlőségének érvényesítésére.
	Romák	A moduláris képzés lehetővé teszi, hogy a képzésből korábban kilépő roma fiatalok beszámítható, továbbépíthető, a munkaerőpiacon is hasznosítható rész-szakképesítést szerezzenek. A térségi integrált szakképző központokban a választható modulokkal és a központ sokirányú tevékenységével könnyebben megakadályozható a romák lemorzsolódása. Munkanélkülivé válásuk esetén a szakképzési modulok és a korábban megszerzett tudásuk beszámításával rövid képzési idő alatt piacképes szakképesítésekhez juthatnak a térségi integrált szakképző központokban és a szakképző intézményekben.
	Fogyatékosággal élők	A moduláris képzés a fogyatékosok számára is lehetővé teszi, hogy a munkaerőpiacon is hasznosítható szakképesítést szerezzenek.
Fenntartható fejlődés		Az intézkedés a szakképzés teljes folyamatában és az új oktatási anyagok kidolgozásában a környezettudatosság növelésére törekszik.
A harmadik ex ante jelentés észrevételei		Általánosságban az intézkedésre vonatkozó észrevételek többsége beépült a Programkiegészítő Dokumentumban szereplő intézkedés új leírásába. A javított intézkedés megfelel az ex ante értékelők által tett észrevételeknek, habár a szakképzés rendszerén belül a rugalmas tanulási formáknak szentelendő nagyobb figyelemre vonatkozó megjegyzésre az értékelők a következő választ kapták: „Az e-tananyagok fejlesztése a moduláris rendszerrel összhangban segíteni fogja a rugalmas tanulást a szakképzés rendszerében.” Ez a módszertanra vonatkozik, de ez nem elegendő a szakképzési rendszer szerkezetének, szervezeti rendszerének megváltoztatásához.

3.3 INTÉZKEDÉS: A FELSŐOKTATÁS TARTALMI ÉS SZERKEZETI FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodó-képesség javítása
Az intézkedés leírása	A jelenlegi felsőoktatási-képzési rendszer legfőbb hiányossága, hogy nem tud kellő gyorsasággal és rugalmassággal alkalmazkodni a gazdaság és a munkaerőpiac változó igényeihez. Az intézkedés az alábbi komponensekkel kívánja ezt a problémát kezelni: 1. A felsőoktatási intézmények képzési kínálatának növelése és fejlesztése különös tekintettel a felsőfokú szakképzésre és új Bachelor programokra A lineáris képzési rendszer kialakítására tett lépések részeként, amely a színvonalas tömegoktatás igényeit fogja szolgálni, az intézkedés olyan felsőfokú szakképzési és Bachelor programok beindítását fogja elősegíteni, amelyek a munkaerőpiac igényeihez az eddigieknél megfelelőbben tudnak alkalmazkodni. Elsőbbséget fognak élvezni a közgazdasági és üzleti tanulmányok, informatikai, tanárképzési, bölcsészettudományi és természettudományos képzés terén indított programok. 2. Felsőfokú végzettséggel rendelkezők szakmai átképzése és továbbképzése A programelem célja – az egész életen át tartó képzés részeként – hogy a tényleges munkaerő-piaci igényeknek jobban megfelelő képzettségeket szerezhessenek átképzéssel és továbbképzéssel azok, akiknek képzettsége nem alkalmazkodik a munkaerő-piaci elvárásokhoz. 3. Az intézmények minőségközpontú működésének támogatása A programelem célja részben az intézményi vezetők intézmény vezetési képességeinek fejlesztése, részben a felsőoktatási intézmények oktatóinak és kutatóinak képzése annak érdekében, hogy intézményi minőségi kultúrát alakítsanak ki. Ezt a tevékenységet az ERFA és GVOP által támogatott kutatás-fejlesztési infrastruktúra fejlesztés kiegészítéseként fogják bevezetni.
Az intézkedés célja	Az intézkedés fő célja, hogy elősegítse a felsőoktatásban tanulók és végzetek sikeres belépését a munkaerőpiacra és alkalmazkodásukat annak változó követelményeihez. Az intézkedés összhangban áll a magyar felsőoktatási stratégiával, amely Magyarország felkészítését célozza az Európai Felsőoktatási Térséghez történő csatlakozásban. Ennek megfelelően az intézkedés a felsőoktatási képzési rendszer és tartalom (készségek, képességek, kompetenciák) hatékony fejlesztését támogatja úgy, hogy: • az rugalmasan reagáljon a társadalmi-gazdasági környezet elvárásaira a tudásalapú társadalom követelményeinek megfelelően

	• adaptívabb legyen a továbbképzésre és az átképzésekre • a végzettség kompatibilis legyen az EU más országaiban megszerezhető végzettségekkel (a Bolognai folyamat alapelveit követve)
A cél elérésének módja	A felsőoktatásban a képzési kínálat átalakítása és fejlesztése pályáztatás útján a munkaerő piaci igényeknek és a társadalmi-gazdasági elvárásoknak megfelelően a felsőoktatási intézmények által kidolgozott tantervek fejlesztése, képzések és intézményműködési fejlesztés céljából.
Tevékenységek	1.Felsőoktatási intézmények oktatási/képzési programjainak fejlesztése: • Meglévő programok/tantervek gyakorlatorientált képzéssé való átalakítása • Új képzési programok indítása mind felsőfokú szakképzés (kizárva a 3.2 intézkedésben található 5-ös és 17-es szakmai területeket) és bachelor szinten (beleértve szükséges háttértanulmányok kidolgozását) • Tananyagok kidolgozása 2. Felsőfokú szakmai átképzési és továbbképzési programok lebonyolítása: • A munkaerőpiacon esetleg nem versenyképes szakmákkal rendelkező munkavállalók át- és továbbképzése. • Rövid ciklusú kompetencia-kurzusok szervezése • Új tanári képesítésekhez vezető programok fejlesztése 3. A minőségközpontú intézményi működés kialakítása, támogatása: • Az intézményi vezetők vezetői tevékenységét támogató módszerek és tananyagok kidolgozása. • Oktatói és kutatói állomány képzése (minőség központúság, innováció management, project management) beleértve a tananyag tervezést és új módszertanokat a programokhoz
Célcsoport	• Felsőoktatási intézmények • hallgatók • oktatók • kutatók • intézményvezetők • szakmai szervezetek • kamarák • nem-kormányzati szervezetek a felsőoktatásban.

A projektkiválasztás kritériumai		Kiválasztási kritériumok:	
		- pilot-szakaszok tervezése; - Kapcsolódások a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program projektjeihez	
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület kódja	23. Egyedi, ágazathoz nem kötött képzés és szakképzés fejlesztése (személyek, vállalkozások)
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	30.000
		Maximum	1.400.000
	Saját forrás (%)		0 %
Végrehajtás			
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság	
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság	
Közreműködő Szervezet		Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága	
Végső kedvezményezettek		Felsőoktatási intézmények (önkormányzati, alapítványi, egyházi, magán), és felsőoktatási intézmények által vezetett konzorciumok	
Pénzügyi terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	19.954.009
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	központi költségvetés	6.651.337
	Helyi		
	Egyéb (magán)		
Összesen			26.605.346
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Új felsőfokú szakképzésben, Bachelor és Master képzésben részt vevők száma	0	24.000
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	9.200
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	8.800
Horizontális szempontok			

Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	Hagyományosan a felsőoktatásban nincs megkülönböztetés a felvett nők arányában.
	Romák	Az oktatási, képzési rendszer korszerűsítése elősegíti a romák esélyegyenlőségének javítását.
	Fogyatékos ággal élők	Az oktatási és képzési rendszer korszerűsítése elősegíti a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségének javítását.
Fenntartható fejlődés		Fenntartható fejlődés indirekt módon jelenik meg: a képzési programok és készség fejlesztés tartalmazza a környezeti tudatosságot
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		Az intézkedéssel kapcsolatos korábbi megjegyzések nagy rész beépült az intézkedés új leírásába. Azonban néhány megjegyzés még mindig releváns: • Horizontális célokat érintő kereten belül a nők esélyegyenlőségével kapcsolatban az ex-ante értékelők a következő megjegyzést tették: Vannak olyan hagyományos szakmák, ahol a nők alulreprezentáltak ezért ezeken a területeken szükséges lépéseket kell tenni (még a középfokú oktatás területén is) az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Ez a jellemző hiányzik az intézkedés leírásából. • Annak ellenére, hogy a támogatás összege 15 millió Euróról 18 millió Euróra emelkedett még mindig kevésnek bizonyul az intézkedés céljaihoz képest.

3.4 INTÉZKEDÉS: A MUNKAHELYTEREMTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ÉS A VÁLLALKOZÓI KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSÉT ELŐSEGÍTŐ KÉPZÉSEK	
Leírás	
Prioritás	Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodó-képesség javítása
Az intézkedés leírása	A mikro-, kis- és középvállalkozások jelentős része nem rendelkezik a tartós növekedéshez szükséges szellemi és fizikai kapacitásokkal. A vállalkozások vezetői illetve alkalmazottai folyamatosan szembe kell hogy nézzenek a tudás alapú társadalmat és a gyorsan változó gazdasági környezetet jellemző kihívásokkal, azaz a legújabb üzleti stratégiák, az innovációra való nyitottság és a példaértékű információszerzési és –továbbítási módszerek elsajátításával és alkalmazásával. Ezen követelményeknek való meg nem felelés magában hordozza az alacsony hatékonyság és a fokozatos piacvesztés kockázatát is. Magyarországnak, mint üzleti helyszínnek központi szerepét és fontosságát megerősítendő, valamint a világ kereskedelmi hálózataiban történő részvételét fokozandó a munkahelyteremtő beruházást megvalósító nagyvállalatok támogatást nyerhetnek a GVOP keretében. Ezen tevékenységekkel összhangban a humánerőforrási háttér fejlesztése képzési programokon keresztül lesz biztosítva, melyeknek célja a munkaerő versenyképességének fokozása és a naprakész vállalati technológiák alkalmazásának elősegítése. A mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének és alkalmazkodó készségének fokozását illetően az egyik előfeltétel egy megfelelő keretrendszer kidolgozása az élethosszig tartó tanulásban. Ezen okból az intézkedés támogatja olyan, személyre szabott tudást nyújtó képzések megvalósulását, melyek célja az általános vállalkozói készségek fejlesztése, megbirkózás az EU-csatlakozást követő, megváltozott körülményekből fakadó követelményekkel, az elektronikus gazdaságban történő részvétel fokozása, a munkabiztonsághoz és munkaegészségüghöz kötődő alkalmazkodó-készség erősítése, melyek nagyban hozzájárulhatnak a foglalkoztatási szint emeléséhez és a regionális egyenlenségek megszüntetéséhez is.
Az intézkedés célja	Az alkalmazottak és vállalkozások versenyképességének fokozása érdekében ezen intézkedés olyan képzési programokat támogat, melyek a munkahelyteremtéshez kapcsolódnak, valamint fejlesztik a vállalkozások – különösen az egyéni vállalkozók és a mikro-, kis- és közepes vállalkozások - alkalmazkodó képességét.
A cél elérésének módja	Mindkét komponens pályázati rendszer keretében lebonyolított támogatás, melyekkel „személyeknek nyújtott szolgáltatás” típusú tevékenységek finanszírozása valósul meg. A HEFOP és a GVOP irányító hatóságai között létrejött megállapodás alapján a megvalósítás során biztosított lesz az összhang és a kiegészítő jelleg a GVOP keretében támogatott beruházási tevékenységekkel. A GVOP keretében fejlesztési támogatásért pályázó projektgazdák egyidejűleg pályázhatnak képzési támogatásra is a HEFOP keretében. Azonban ezen intézkedés azoknak a pályázóknak is támogatást nyújt, akik nem valósítanak meg beruházás típusú tevékenységeket. <i>1. komponens:</i> Munkahelyteremtő beruházásokhoz és vállalati technológia-váltáshoz kapcsolódó képzési programok.

	<i>B) komponens:</i> általános képzés egyéni vállalkozók, mikro-, kis- és középvállalkozások részére, tekintettel az alkalmazkodóképesség javítását szolgáló képzési programokon történő részvétel támogatására.
Tevékenységek	<i>1. komponens:</i> Munkahelyteremtő beruházásokhoz kapcsolódó képzési programok támogatása • Munkahelyteremtő beruházásokhoz és vállalati technológia-váltáshoz kapcsolódó képzések, átképzések, részképzések, vállalat-specifikus képzések kidolgozása és megvalósítása. • Regionális vállalati központokban megvalósuló felnőttképzési programok támogatása • A munkahelyteremtő beruházásokhoz és a vállalati technológia-váltáshoz kapcsolódó képzések kiegészítő tevékenységeiként támogatható: - a helyi munkaerő-kereslet és -kínálat felmérése, - a képzési szükségletek meghatározása, - a munkaadó igényeinek megfelelő képzési programok kidolgozása. (ezek a tevékenységek önállóan nem támogathatók). <i>2.komponens:</i> Vállalkozói készségek fejlesztése • Korszerű vállalkozói ismeretek és az üzletmenet hatékony megszervezéséhez szükséges ismeretek megszerzését biztosító képzési programok, • Az Európai Unióra vonatkozó ismeretekkel kapcsolatos képzések, • Informatikai képzés és készségfejlesztés a KKV-k menedzserei és alkalmazottai részére • A munkahelyi egészséggel és biztonsággal kapcsolatos előírásoknak való megfelelés segítése képzéssel, információs szolgáltatásokkal.
Célcsoport	<i>1. komponens:</i> - Munkanélküliek, inaktív személyek, foglalkoztatottak, munkanélküliséggel veszélyeztetett munkavállalók <i>2. komponens:</i> - Mikro- kis- és középvállalkozások alkalmazottai és vezetői, egyéni vállalkozók
A projekt kiválasztás kritériumai	Szakmai szempontok: - <i>1. komponens:</i> a munkaadói igényeknek megfelelő tartalmú tananyagok megvalósítását támogatja a program. - <i>2. komponens:</i> olyan képzések megvalósulását, valamint az ezekhez szükséges igény- és szükségletfelmérést támogatja a program, amelyek a mikro-, kis- és középvállalkozások vezetőinek és alkalmazottainak EU csatlakozásra történő felkészítését, stratégiai gondolkodásának, innovációra való nyitottságának fejlesztését, a korszerű vállalkozói ismereteket és az üzletmenet hatékony megszervezéséhez szükséges tudás elsajátíttatását tűzik ki célul. - Kapcsolódás a HEF OP 3.5 intézkedéséhez, valamint GVOP és a ROP keretein belül megvalósuló projektekhez.

Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület	24 munkaerő rugalmassága, vállalkozói tevékenység, innováció, informatika és kommunikációs technológiák (személyek, vállalatok)
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	13.000	
		Maximum	75.000	
	Saját forrás (%)		mindkét komponens esetében 10 - 65% között, projektenként változó	
Végrehajtás				
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság			
Kifizető Hatóság	PM Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság			
Közreműködő Szervezet	ESZA Kht.			
Végső kedvezményezettek	A Szerződés 87(1) cikkelye szerinti támogatási rendszerek esetében a végső kedvezményezett az Irányító Hatóság.			
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen (2004-2006)	
Közösségi hozzájárulás mértéke		ESZA	50.064.610	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	MPA Foglalkoztatási Alaprész	16.688.205	
	Helyi			
	Egyéb (magán)			
Összesen			66.752.815	
Állami támogatás	Ezen intézkedésben a képzési támogatás a Szerződés képzési támogatásról szóló 87. és 88. cikkelyének alkalmazásáról szóló Bizottsági Rendelettel összhangban nyújtható. (OJ L 10, 13/01/2001)			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	A képzési programokban részt vettek száma		380.000 (Az iskolarendszeren kívüli képzésben résztvevők száma a jelenlegi kormány-előterjesztés alapján)	+112.000
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma		342.000	+100.000
Horizontális szempontok				
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	A projektek előkészítésében és megvalósításában részt vevők, valamint a képzésekbe bevontak között arányosan képviseltetve kell lenniük a nőknek. Speciális igényeiket, a családi élet és a képzés összeegyeztethetőségét biztosítani kell a kísérő szolgáltatásoknak és a szervezésnek, például az időbeosztás terén jelentkező rugalmasságával.		

	Romák	A projektekben a roma munkavállalók, illetve a romákat is foglalkoztató KKV-k, illetve a roma vállalkozók tulajdonában lévő KKV-k bevonása elvárás.
	Fogyatékos-sággal élők	A megvalósítás során a fogyatékos-sággal élők képzési igényeit figyelembe kell venni és speciális képzéseket kell kialakítani fogyatékosokat alkalmazó KKV-k bevonásával.
Fenntartható fejlődés		A környezetvédelmi célú beruházásokhoz és a fenntartható fejlődést szolgáló iparágakban működő KKV-knak nyújtott támogatás, a környezetbarát technológiákat alkalmazó cégek támogatása kiemelt szerepet kell, hogy kapjon. A munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi képzések, fejlesztések közvetlenül is szolgálják a szempont érvényesülését.
A harmadik ex ante jelentés észrevételei		Az észrevételeket nem csak a 2.számú technikai közbenső jelentésben tettünk, hanem a felelős tisztségviselőkkel folytatott megbeszélések során tett javaslatok is beépültek a szövegbe. Továbbra is két megjegyzésünk van: • Az ex-ante csoport továbbra is problémát lát a KKV alkalmazottak képzésen való részvételében. Az intézkedésből hiányzik az a szempont és stratégia, hogyan küszöbölhetők ki a kis- és közepes vállalkozások munkavállalóinak képzése előtt álló korlátok. A pályáztatás során a pályáztatónak garanciát kell kérnie a pályázótól a megfelelő alkalmazotti szám eléréséről. • Az intézkedés tervezői nem tartják megalapozottnak, hogy külön figyelmet fordítsanak a női vállalkozásokra. A különös, hogy az OPRD az ellenkezőjét állítja.

3.5 INTÉZKEDÉS: A FELNŐTTKÉPZÉS RENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az egész életen át tartó tanulás támogatása és az alkalmazkodóképesség javítása
Az intézkedés leírása	Az intézkedés átfogó célja az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek kiterjesztése és javítása a felnőttképzés támogatása révén, beleértve az e-tanulást is. Ez az intézkedés támogatni fogja a felnőttképzés rendszerére irányuló tevékenységeket. A gazdasági változásokkal lépést tartó rugalmas képzési rendszerre van szükség, amely képes figyelembe venni a folyamatosan növekvő számú, a képzési programokban részt vevő felnőttek igényeit. A szükséges együttműködési- és felnőttképzési intézményrendszerre, illetve módszertani fejlesztésre vagy annak létrehozására van szükség azokon a területeken, ahol ezek még nem léteznek. A nyitott tanulás környezet keretei között az intézkedés kizárólag a nem-formális (nem iskolai rendszerű) képzés fejlesztési céljait szolgálja. Kiemelt jelentőséget kap rugalmas tanulási rendszer, ami a modulokat, az előzetesen megszerzett tudás felmérését, a bizonyítványokat, a portfóliót és az elektronikus tanulási környezetet jelenti. A tanulási módszerek, a metodika a különböző programoktól, lehetséges kvalifikációktól, a tanulás szintjétől, stb. függenek. Az intézkedés összességében jól szolgálja az egyéni tanulási helyek felnőttek részére történő felállításának rendszerét szintén. Annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű személyek – alacsony képzettségűek, ill. idősebb munkavállalók, fogyatékossággal élő személyek, nők, hátrányos helyzetű régióban élők – számára biztosítani lehessen a felnőttképzési lehetőségekhez való hozzáférést, az intézkedés támogatja ezen célcsoportok speciális igényeihez igazított tananyagok és képzési módszerek kifejlesztését. A program megvalósítása révén nő annak esélye, hogy az abban résztvevő felnőtteknek a képzés révén, tudásuk bővítésével legyen lehetőségük a továbblépésre, előmenetelre.
Az intézkedés célja	A felnőttképzés minőségének javítása a metodika és a tanterv javításával, csakúgy mint a felnőttképzés rendszerének javításával, annak érdekében, hogy a képzési programok kínálata igazodjon a gazdaság követelményeihez.
A cél elérésének módja	Az intézkedés módszertan- és tananyag fejlesztésről, tankönyvek és tananyagok elkészítéséről, speciális tanár(instruktor) felkészítésről, kísérleti képzésről, tervezésről, fejlesztésről, útmutatók elkészítéséről szól. Az első komponens elnyert pályázat útján valósul meg és a támogatások a „Tevékenységek rendszerének és szerkezetének segítésére” irányulnak a felnőttképzés területén. A második komponens tevékenységei központi program keretében, a jelenlegi elképzelés szerint a Nemzeti Felnőttképzési Intézet és a Regionális Munkaerő Fejlesztő és Képző Központok együttműködése révén valósulnak meg.
Tevékenységek	1. Komponens: korszerű felnőttképzési módszerek kifejlesztése és alkalmazása: • Moduláris programok, képzési anyagok támogatása, beleértve

	elsődlegesen a hátrányos helyzetűekre irányulókat. • Munkakör elemzési eljárások (DACUM) bevezetésének támogatása. • A felnőttoktatásban dolgozó szakemberek és képzők felkészítése, beleértve uniós ismeretekhez jutásuk programjainak kidolgozását. • Távoktatási módszertan továbbfejlesztése és képzés végzése. • A felnőttképzés hozzáféréseinek javítása különösen a hátrányos helyzetű térségekben – a kistélepekben is rendelkezésre álló közművelődési intézményrendszer rendszerszerű bevonásával – hogy azok játsszanak nagyobb szerepet a felnőttképzésben/oktatásban. 2. Komponens: Az intézményrendszer fejlesztése és korszerűsítése • Egy módszertani adatbank létrehozása, amely a későbbi fejlesztések során az egyéni tanulás szempontjából meghatározó jelentőségű lesz. Hasznos lesz a folyamatos tutori támogatásra, a fejlesztői szaktanácsadói tevékenység megalapozására. A fejlesztés nem igényli új intézmény létrehozását, már meglévő intézmények bázisán feltételezett a fejlesztés. • A tudásszint meghatározását lehetővé tevő mérési kritériumok, eljárások, mérési eszközök fejlesztése szakmacsoportonként. • A regionális munkaerő-fejlesztő és képző központok szervezetének, tevékenységének átalakítása és bővítése, amely révén letéteményeseivé válnak az egyénre szabott képzési tantervek, tanmenetek távoktatásban való megvalósításának.		
Célcsoport	16 év feletti felnőttek, különösképpen a nem hagyományos képzést (pl. távoktatást) vállalók, de beleértve az instruktorkat is. A fiatal munkavállalók szintén részei a célcsoportnak. Nagy valószínűséggel a képző intézmények munkavállalói is idesorolhatók, akik szakmailag sokat realizálhatnak a megvalósult programokból.		
A projekt kiválasztás kritériumai	• Szakmai szempontok: - 1. Komponens: A program a moduláris képzési programok irányába mutat, amelyek munkakör elemzési eljárásokon alapulnak – a felnőttképzési új perspektíváit célozva és atipikus képzési módszereket is kínálva. - 2. Komponens: Csak intézményrendszer fejlesztése révén valósulhat meg az új stratégia, amely a már meglévő hálózatok korszerűsítését és az új atipikus képzési hálózatokat hozza létre. • Kapcsolódik a HEFOP 3.4. intézkedéséhez, csakúgy mint a Regionális Operatív Programhoz és a Gazdasági Versenyképesség Operatív Programjához, amelyet az ERFA támogat.		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	23. Egyedi ágazatokhoz nem kötött képzés és szakképzés fejlesztése
Támogatás mértéke	Projekt méret (EUR)	Minimum	15.000
		Maximum	450.000
	Saját forrás (%)		Az 1. komponens esetében 10 - 65% között, projektenként változó

Végrehajtás				
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság		
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság		
Közreműködő Szervezet		ESZA Kht.		
Végső kedvezményezettek		Regionális munkaerő-fejlesztő és képző központok, non-profit társaságok. A Szerződés 87(1) cikkelye szerinti támogatási rendszerek esetében a végső kedvezményezett az Irányító Hatóság.		
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen	
Közösségi hozzájárulás		ESF	15.165.047	
Nemzeti hozzájárulás	Központi	MPA Foglalkoztatási Alaprész	5.055.017	
	Helyi			
	Egyéb (privát)			
Összesen:		20.220.064		
Állami támogatás	Ezen intézkedésben a képzési támogatás a Szerződés képzési támogatásról szóló 87. és 88. cikkelyének alkalmazásáról szóló Bizottsági Rendelettel összhangban nyújtható. (OJ L 10, 13/01/2001)			
Monitoring indikátorok				
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Kifejlesztett új programok száma		55	183
Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma		50000	100000
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma		35000	85000
Horizontális szempontok				
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	A nők családi kötelezettségeikből adódó sajátos igényeit figyelembe kell venni a tanterv és a tanulási módszerek fejlesztésénél.		
	Roma	A romák sajátos igényeit, amelyek szociális és oktatási háttérükből adódnak, figyelembe kell venni a tanterv és a tanulási módszerek fejlesztésénél.		
	Fogyatékos-sággal élők	A fogyatékos emberek speciális igényeit figyelembe kell venni a tanterv és a tanulási módszerek fejlesztésénél.		
Fenntartható fejlődés		A tanterv és a tanulási módszerek fejlesztésénél figyelembe fogják venni a környezetvédelmi tudás és tudatosság bennfoglalását.		
A harmadik ex ante jelentés észrevételei		Az ex-ante értékelő csapat megállapításait figyelembe vették és a leírásba beillesztésre kerültek, vagy megjegyzések kellő mértékben részletezve szerepelnek a második ex-ante közbenső jelentés összefoglalójában a PC IX. függelékében.		

4.1 INTÉZKEDÉS: AZ OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
Az intézkedés leírása	Az oktatási rendszer komplex fejlesztése nélkülözhetetlen a munkaerőpiac igényeihez igazodó tudás kialakításához. Ezek a szükséges tartalmi fejlesztések csak akkor biztosítottak, ha a kapcsolódó fizikai feltételek rendelkezésre állnak. Az intézkedés a 21. század igényeinek megfelelő épületrekonstrukciót és az ehhez kapcsolódó eszközbeszerzést támogatja. Az első komponens a 3. 2-es intézkedés által érintett („A szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti fejlesztése”) térségi integrált szakképző központokhoz csatlakozó intézmények (2, 3, 4, 5 ISCED szintű) infrastrukturális feltételeinek javítását támogatja. Mindegyik központ 6-8 szakképző intézményt integrál. A komponens olyan épületbővítések és – rekonstrukciók végrehajtását valamint az ezekhez kapcsolódó eszközbeszerzést célozza, amelyek összhangban állnak az elméleti és gyakorlati képzéssel. A második komponens a felsőoktatási intézményekre irányul. A 3.3-as intézkedésben ("A felsőoktatás szerkezeti és tartalmi fejlesztése") meghatározott célok megvalósításához az infrastruktúra fejlesztése elengedhetetlen. <i>Tanulásra alkalmas terek fejlesztése:</i> gyakorlat orientált képzési/tanulási/oktatási helyek létesítése és egyéni tanulásra alkalmas terek létrehozása a regionális forrásközpontok (intézményi központi könyvtárak) részeként. Mindkettőt strukturális változások idézik elő – gyakorlat orientált post secondary és Bachelor program/tanterv fejlesztés – amelyet a 3.3 intézkedés tartalmaz. <i>Campuson belüli informatikai fejlesztés,</i> amely a nagy sáv szélességű hálózatokra koncentrál a felsőoktatási intézmények területén. <i>Fogyatékossgal élők számára akadálymentes környezet</i> biztosítása: az új infrastrukturális létesítményeket és a felsőoktatási intézmények már létező épületeit akadálymentessé kell tenni a fogyatékossgal élők számára. Figyelembe véve, hogy a 3.2 és 3.3 intézkedések keretében megfogalmazott szakképzést és felsőoktatást érintő szerkezeti és tartalmi fejlesztések Magyarország minden régióját lefedik, ebben az intézkedésben a második komponens elsősorban a vidéki intézményeket és létesítményeket kívánja támogatni. Kapcsolódás más intézkedésekhez, programokhoz: HEF OP • 2 A szakképzés tartalmi, módszertani és szerkezeti fejlesztése • A felsőoktatás szerkezeti és tartalmi fejlesztése ROP • 3.3 Együttműködés erősítése a felsőoktatási intézmények és regionális gazdasági partnerek, valamint helyi közösségek közötti Phare Programok: • HU 2003-004-347-02-01 PHARE program a „Hátrányos helyzetűek

	esélyegyenlőségének biztosítására" • "Információs Technológia az általános iskolákban" c. Phare program Felsőoktatási Fejlesztési Program (komplex beruházási program)
Az intézkedés célja	Az oktatás és képzés infrastrukturális fejlesztése a területi különbségek csökkentése érdekében az alábbiak által: • A térségi integrált szakképző központok infrastrukturális fejlesztése annak érdekében, hogy a megfelelő fizikai környezet a gyakorlatorientált és moduláris képzéshez rendelkezésre álljon • felsőoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése a magas színvonalú tömegoktatás elősegítése céljából
A cél elérésének módja	A programok nyílt pályázati rendszerben valósulnak meg az intézményi szinteknek megfelelően, konzorciumi együttműködések keretében.
Tevékenységek	1. komponens: Térségi integrált szakképző központok • A többcélú funkciót lehetővé tevő és a közösségi igényeket is kiszolgáló épületbővítés és –rekonstrukció, amely megfelelő helyszínt biztosít az elméleti képzéshez • A gyakorlati képzést szolgáló üzemközi tanműhelyek kialakítása, a szükséges épületrekonstrukció, -bővítés, amely biztosítja a térségben tanulók gazdasághoz közeli gyakorlati képzését • A gyakorlati alapképzést szolgáló helyiségek kialakítása, a szükséges épületrekonstrukció, -bővítés, amely biztosítja a térségi integrált szakképző központokban tanulók gazdasághoz közeli gyakorlati képzését • A fizikai infrastrukturális beruházások részeként eszközbeszerzés 2. komponens: Felsőoktatási intézmények • Tanulóterek fejlesztése, beleértve gyakorlat orientált oktatói, képzési és regionális forrás központok (intézményi központi könyvtárak) fejlesztését • Campuson belüli informatikai hálózatok fejlesztése • Meglévő épületek, épületrészek akadálymentesítése a fogyatékosokkal élők számára
Célcsoport	• A térségi integrált szakképző központok tanulói, tanárai, vezetői, tanácsadói, a fenntartók képviselői, a gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati képzést végzők és tanulóik, • Felsőoktatási intézmények hallgatói, oktatói, vezetői, valamint az intézmények szolgáltatásait igénybe vevő gazdasági szereplők, illetve helyi közösségek.
A projekt kiválasztás kritériumai	Kiválasztási – szakmai kritériumok: • A munkaerő-piaci elhelyezkedéshez és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák elsajátításához, a modul rendszerű képzés bevezetéséhez, a gyakorlati képzéshez elengedhetetlen, a tartalmi fejlesztéshez szorosan kapcsolódó infrastrukturális fejlesztés • Regionális szempontok (regionális/térségi fejlesztési stratégiához illeszkedik-e) • Szinergikus hatás érvényesülése, kapcsolódás az ESZA támogatással megvalósuló projektekhez: HEF OP 3.2, 3.3-as intézkedés • Objektíven igazolható mutatók (indikátorok) megléte • Igazodjon a középtávú közoktatás-fejlesztési és szakképzési-fejlesztési stratégiához • A többcélú, formális és non-formális, nappali és felnőtt oktatás és képzés, az integrált oktatás, a szakképzésben résztvevő diákok lemorzsolódásának megakadályozását, a fogyatékosok szakképzését

	segítő szakképzés, valamint a helyi igényeket is kiszolgáló intézmény-fejlesztéseket, infrastrukturális fejlesztéseket célozza		
	• A központ minimum a 2 szakmacsoportban és/vagy foglalkozáscsoportokban kifejlesztett szakképesítések valamelyikében vállalja a modul rendszerű képzést, továbbá a közös modulok bevezetését valamennyi általa oktatott szakképesítésnél		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület
			23. Egyedi, ágazathoz nem kötött képzés és szakképzés fejlesztése (személyek, vállalkozások)
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	800.000
		Maximum	8.000.000
	Saját forrás (%)		0-10 %
Végrehajtás			
Irányító Hatóság		HEF OP Irányító Hatóság	
Kifizető Hatóság		Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság	
Közreműködő szervezet		Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága	
Végső kedvezményezettek		• Integrált szakképző központok és fenntartóik • Felsőoktatási intézmények, illetve az általuk vezetett konzorcium	
Pénzügyi terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		ERFA	74.109.191
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	központi költségvetés	18.527.300
	Helyi		6.175.765
	Más (magán)		
Összesen			98.812.256
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor		Tényadat (2002)
			Cél (2008)
Kimenet	A fejlesztett gyakorlatorientált képzési helyek száma		0
			175
Eredmény	Az infrastrukturális fejlesztésekből részesülő tanulók száma		0
			80.000
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma		0
			20.000
Horizontális szempontok			

Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	Javítja a nők versenyképes tudáshoz és készségekhez való hozzáférési lehetőségét, ezáltal csökkenti a nők foglalkoztatását jellemző horizontális és vertikális szegregációt. A korszerű oktatási infrastruktúra által segített ismeretátadás és befogadás, valamint hatékonyabb szakképzés nagyobb lehetőséget teremt a nők számára is a hagyományos családszerepen túl a más társadalmi színtereken történő szerepvállalásra.
	Romák	A motiváló környezet és a korszerű tudáshordozókhoz való hozzáférés, ezáltal a munkaerő-piaci tudáshoz szükséges ismeretek megszerzése, készségek és képességek alakítása, fejlesztése javítja a társadalmi esélyegyenlőséget, nő a romák munkaerőpiacon való részvétele, és életminőségük javul.
	Fogyatékos-sággal élők	A motiváló környezet és a korszerű tudáshordozókhoz való hozzáférés, ezáltal a munkaerő-piaci tudáshoz szükséges ismeretek megszerzése, készségek és képességek alakítása, fejlesztése javítja a társadalmi esélyegyenlőséget, nő a fogyatékosok munkaerőpiacon való részvétele, és életminőségük javul.
Fenntartható fejlődés		Az üzemeltetési költségek csökkennek, egészséges környezet alakul ki, a pszichoszociális előnyök környezeti előnyként is jelentkeznek. A program a közvetlen környezetre húzó hatással van: mintaprojektként érvényesülnek a korszerű építészeti megoldások. A program javítja a régió munkaerő-megtartó erejét és csökkenti a hátrányos helyzetű régiókból történő elvándorlást.
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		Az intézkedés szerkezete nagymértékben megváltozott ezért néhány az alapfokú oktatásra (korábbi verziókban található) vonatkozó specifikus megjegyzés már többé nem releváns. A még meglévő megjegyzések kellő mértékben részletezve szerepelnek a második ex-ante közbenső jelentés összefoglalójában a PC IX. függelékében.

4.2 INTÉZKEDÉS: A TÁRSADALMI BEFOGADÁST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE	
Leírás	
Prioritás	Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
Az intézkedés leírása	Az intézkedésnek két komponense van, az egyik a gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztésére, a másik pedig a hajléktalanok és a fogyatékkal élők nappali ellátásának támogatására irányul. <u>1. komponens:</u> A fejlesztések egyik iránya a nők munkaerő-piaci (re)integrációjának támogatása a gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások – elsősorban a bölcsődei ellátás - fejlesztésével, elérhetővé tételével. Az új és működő bölcsődék szakmai bázisán rugalmas napközbeni ellátások is kiépíthetők, kibővítve az ellátottak körét és alkalmazkodva a változó szükségletekhez. A család-és munkahely összeegyeztetését leginkább támogató bölcsődei ellátás pl. csak a 0-3 éves népesség 7%-át képes befogadni, ehhez járul, hogy a több mint 3000 hazai településből a bölcsődék csak 140 településen találhatók meg. A területi kiegyenlítést különösen a bölcsődei ellátással nem rendelkező 10 ezer lakosságszám feletti településeken, valamint a városhiányos kistérségekben kívánjuk biztosítani a fejlesztések révén. A létrehozandó új intézmények elsősorban a hátrányos helyzetű családokat, a munkaerőpiacra visszatérő nőket támogatják. A fejlesztések mellett új munkahelyeket is teremtenek, valamint jelentősen hozzájárulnak a nők esélyegyenlőségéhez. Ez a komponens egyrészt a HEF OP 2.2. intézkedéshez kapcsolódhat, mivel az ottani képzési programokban részt vehetnek az új intézmények dolgozói. Másrészt a tervezett fejlesztéseket a nagyobb hatás elérése érdekében harmonizálni kell „a nők munkaerőpiacra való visszatérésének segítése” c. 1.3. intézkedés programjaival a projektek kiválasztása, illetve a pályázatok kiírása szintjén. A bölcsődei ellátáshoz így EU-s támogatással megvalósuló rugalmas napközbeni ellátásokat is lehet illeszteni.
	<u>2. komponens</u> Az intézkedés második komponense két hátrányos helyzetű csoport: a hajléktalanok és a fogyatékkal élők nappali ellátásának fejlesztését tűzi ki célul, tekintettel arra, hogy mindkét csoport hátrányokkal küzd a munkaerő-piacon és az őket támogató szolgáltatások és programok kiépítetlenek. A szolgáltatások fejlesztésével azonban elő lehet segíteni munkaerő-piaci integrációjukat és képzési részvételüket. A hajléktalanok nappali szolgáltatásainak hálózata kiépítetlen, a nagyvárosokban is hiányzik az intézményi háttér, ahol pedig nagy számban élnek hajléktalan emberek. Az átmeneti szállások rendszerint csak éjszakai elhelyezést nyújtanak; így a hajléktalanok a nappalt általában kénytelenek az utcán tölteni. A nappali ellátások fejlesztése, azaz a többféle szolgáltatást nyújtó nappali központok kialakítása elősegíti a hajléktalanok társadalmi beilleszkedését és megnöveli a hajléktalanokra irányuló ESZA-típusú munkakerő-piaci programok hatékonyságát. Az intézkedés kapcsolódhat a ROP városrészek rehabilitációját támogató intézkedéséhez is. A kisebb településeken a fogyatékkal élők számára nincsenek

	elérhető szociális szolgáltatások, emellett a foglalkoztatási lehetőségek is otthonra korlátozódnak. A fogyatékossgal élők társadalmi befogadásának erősítése érdekében fejleszteni kell a nappali intézmények hálózatát. A nappali központokban egyrészt meg lehet szervezni a súlyosabb fogyatékossgal rendelkező emberek nappali tevékenységét, másrészt pedig növelni lehet a munkaerő-piacra integrálható, vagy integrálódni kívánó emberek foglalkoztatási esélyeit. A létrehozott/megújított infrastruktúra mellett a segítő munkához hozzákapcsolódnak a foglalkoztatási esélyek növeléséhez szükséges tudások is. Így a szociálpolitikai terület integráns részévé válik a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemnek, hozzájárulva a foglalkoztatáspolitikai eszközök bővüléséhez. Ezzel a megközelítéssel egyúttal az ágazatok közötti együttműködést is erősödik, ami hatékonyabbá teszi a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedésének elősegítését.
Az intézkedés célja	Az intézkedés célja a nappali ellátás infrastrukturális fejlesztése a szociális területen, ami megnöveli a szolgáltatások hatékonyságát, egyúttal pedig a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi beilleszkedésének esélyeit.
A cél elérésének módja	Az intézkedés pályázati programokon keresztül valósul meg.
Tevékenységek	Épület/helyiség • létesítése • felújítása • vásárlása • átalakítása • fejlesztése • bővítése • felszerelése • akadálymentesítése
Célcsoport	<i>Közvetlen célcsoport:</i> <u>1. komponens</u> • A család és munkahely összeegyeztetés érdekében bölcsődét létesítő/átalakító szervezetek és intézmények <u>2. komponens</u> • Hajléktalanokat és fogyatékossgal élőket ellátó nappali szociális intézményeket létesítő/átalakító szervezetek és intézmények <i>Közvetett célcsoport:</i> <u>1. komponens</u> • Hátrányos helyzetű családok • A munkaerőpiacra visszatérni szándékozó nők <u>2. komponens</u> Tartósan munkanélküli • Fogyatékossgal élők • Hajléktalanok
A projektkiválasztás kritériumai	• regionális szempontok: a regionális, kistérségi, helyi szociális stratégiához való illeszkedés • más, hasonló célú szolgáltatáshoz való illeszkedés (pl. bölcsőde létesítése működő óvoda mellett)

	• kapcsolódás ESZA támogatással megvalósuló, illetve egyéb beruházást támogató projektekhez (pl. ROP előny) • innováció (előny) • szektorközi együttműködések (előny) • térségi együttműködések (előny) • egészségügyi alapellátáshoz való kapcsolódás (előny)			
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület	36. Szociális és közegészségügyi infrastruktúra
Támogatás mértéke	Projektméret (EUR)	Minimum	40.000	
		Maximum	000.000	
	Saját forrás (%)		0 – 10 % között, projektenként változó	
Végrehajtás				
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság			
Kifizető Hatóság	Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság			
Közreműködő Szervezet	ESZCSM Strukturális Alapok Programiroda			
Végső Kedvezményezettek	Helyi önkormányzati végrehajtó költségvetési szerv Helyi önkormányzati felügyelt költségvetési szerv Helyi kisebbségi önkormányzati végrehajtó költségvetési szerv Helyi kisebbségi önkormányzati felügyelt költségvetési szerv Egyház Egyházi intézmény Közalapítvány Közalapítvány intézménye Egyéb alapítvány Közhasznú társaság Egyesülés Egyéb jogi személyiségű non-profit szervezet Önkormányzati társulás A fenti szervezetek különféle konzorciumai Konzorciumban központi felügyeleti költségvetési szerv, illetve központi felügyelt költségvetési szerv is részt vehet			
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összesen	
Közösségi hozzájárulás		ERFA	24.703.064	
Nemzeti hozzájárulás	Központi	Központi költségvetés	6.258.111	
	Helyi		1.976.245	
	Egyéb (magán)			
Összesen			32.937.420	

Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Községi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2006)
Kimenet	Létrehozott vagy fejlesztett kapacitás	0	4.000
Eredmény	A létrehozott vagy fejlesztett szociális szolgáltatásokkal kiszolgált háztartások száma	0	4.000
Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	800
Horizontális szempontok			
Esélyegyenlőség	Férfiak és nők	Az intézkedés több eleme olyan szolgáltatások/intézmények infrastrukturális fejlesztését írja elő (pl. gyermekek napközbeni ellátása), amelyek a munkaerőpiacra (re)-integrálódni kívánó nőket közvetlenül segítik a családi és munkahelyi kötelezettségek összeegyeztetésében, ezáltal foglalkoztatási esélyeiket növelik. Az intézkedés több ponton kimondottan nőket határoz meg célcsoportként: gyermeküket egyedül nevelő anyák, gyermeknevelésről munkába visszatérni kívánó nők. Mindezek mellett a szociális szférában felülreprezentáltak a női szakemberek, önkéntesek, segítő foglalkozásúak aránya. Az intézkedés keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztések következtében újonnan induló, vagy kibővülő szolgáltatások megvalósítói nagy számban lesznek nők, akik ezáltal magasabb színvonalon és hatékonyabban folytathatják eddigi tevékenységüket, kezdhetnek új munkába, illetve kerülhetnek be, vagy vissza a munkaerőpiacra.	
	Romák	Az intézkedés a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációját szolgálja. Az intézkedés lényege a társadalmi beilleszkedést célzó szolgáltatások infrastrukturális hátterének megteremtése, jobbítása, amelyek között nincs kizárólag a roma kisebbséghez tartozó embereket ellátó intézmény. Ugyanakkor az intézkedésben foglalt programok által célzott minden közvetett célcsoportban felülreprezentáltak a roma származású emberek. Így az intézkedés egésze kiemelten célozza az ő jobb ellátásukat, felkészítésüket, foglalkoztatásukat, ezáltal társadalmi beilleszkedésüket.	
	Fogyatékos ággal élők	A különféle fogyatékosággal élők szükségleteire adott válaszokkal az intézkedés fejlesztéseinek révén nő társadalmi befogadásuk esélye. Az intézkedés fejlesztései közvetlen és indirekten is előmozdítják ezt a célt.	
Fenntartható fejlődés		Az üzemeltetési költségek csökkennek, egészséges	

	környezet alakul ki, a pszicho-szociális előnyök környezeti előnyként is jelentkeznek. Az intézkedés közvetlen környezetre húzó hatással van: mintaprojektként érvényesülnek a korszerű építészeti megoldások. Az építési munka során, majd később a karbantartásnál a helyi munkaerő szerephez jut. A projektek révén nő a munkaerő-megtartó képesség, csökken a lakosság elvándorlása.
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei	Mivel javaslatainkat figyelembe vették, megállapítjuk, hogy az intézkedés leírása megfelelő.

4.3. INTÉZKEDÉS: EGÉSZSÉGÜGYI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ RÉGIÓKBAN	
Leírás	
Prioritás	Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
Az intézkedés leírása	Háttér: Magyarország társadalmi és gazdasági szempontból elmaradott régióiban (Észak-Alföld, Észak-Magyarország, Dél-Dunántúl) a munkaképes korú lakosság egészségi állapota különösen rossz. A munkaképes korú lakosság fő betegségcsoportjai: a keringési, csont-, izom és emésztőrendszer betegségei. A három régióban a tízezer munkavállalóra jutó új rokkantak aránya különösen magas. E jellemzők kialakulásában - az életmód és a környezeti tényezők mellett – szerepet játszik az is, hogy e régiók az egészségügyi ellátórendszer tekintetében is hátrányos helyzetben vannak. A szolgáltatások térbeli és időbeli hozzáférhetősége rossz; korszerűtlenek a megelőzési, szűrési, diagnosztikai feltételek, alacsony a szükségletekhez képest a rehabilitációs és ápolási kapacitás. Észak-Magyarország esetében külön problémát jelent a magas progresszivitású ellátás biztosításának regionális hiánya. Ezekben a régiókban az egészségügyi intézmények elavultak, korszerűtlenek, 35 %-uk rekonstrukcióra, felújításra szorul (3 %-uk szanálásra érett). A diagnosztikai és gyógyítási eszközök korszerűtlenek, 67%-uk „0”-ra leírt. Mindezek következtében az egészségügyben a munkakörülmények is igen rosszak. Az intézkedés ezért a munkaerő egészségét befolyásoló tényezők közül az egészségügyi ellátási különbségekből adódó hátrányokat kívánja csökkenteni, ill. az erőforrások koncentrált (komplex ellátások, térségi bázisok kialakítása), hatékony felhasználásával a térség betegség struktúrájának megfelelő progresszív területi kapacitást és szakmasztruktúrát (prevenció, szűrési, rehabilitációs és ápolási) kíván biztosítani.
Az intézkedés célja	Az intézkedés célkitűzése: • Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés területi kiegyenlítése • A munkavégző képesség gyors helyreállítása érdekében a betegségek megelőzése és korai felismerése, a betegek gyógyításának és rehabilitációjának fejlesztése • Az egészségügyi szektorban a munkafeltételek javítása (az infrastruktúrafejlesztés és a hozzá kapcsolódó korszerű eszközökkel való ellátottság által) • Az egészségi állapota miatt hátrányos helyzetű népesség valamint a női munkavállalók munkaerő-piaci esélyeinek javítása
Cél elérésének módja	A 1. komponens a Debreceni Egyetem Regionális Egészségcentrum modell-intézmény központi kijelölésével útján valósul meg. A 2. és 3. komponens nyílt pályázat formájában valósul meg a kiválasztott három elmaradott régióban. (Észak-Alföld, Észak-Magyarország, Dél-Dunántúl).

Tevékenységek	Az intézkedés három komponensében az alábbi tevékenységek valósulnak meg: 1. Komponens: Regionális Egészségcentrum modell-intézmény létrehozása A pilot-modell kialakítására választott kelet-magyarországi klinika a szolgáltatások hatósugarát tekintve két régió lakosságának igényeit fedi le, térbeli elhelyezkedése, valamint a komplex betegellátó központhoz szükséges szakmai tapasztalata és a rendelkezésre álló szakember állománya révén. A létrehozandó regionális jelleggel működő intézmény a szív- és keringési, daganatos megbetegedések teljes vertikumát fedi le, és az egyes betegség csoportok kezelésének minden fázisát felöleli (szűrés, diagnosztika, konzervatív, illetve műtéti terápia, rehabilitáció, gondozás). A program magas szintű konzíliumot, képzést, továbbképzést, illetve kutatást biztosít a régió szakemberei számára. Az intézmény mindemellett külön célzott programot indít a hátrányos helyzetű lakosság egészségtudatos magatartásra való nevelésére. Továbbá egy a közeljövőben induló program keretében önkéntes orvosok látogatják meg a telepszerű lakóhelyeket, hogy az ott lakókat a rizikótényezők és az egészségi állapot szempontjából helyben megvizsgálják. <i>A program keretében</i> • 13 500 m² rekonstrukciója és 8564 m² új épület építése történik meg (tényleges ágyszám bővítése nélkül). • A két betegségcsoport korszerű diagnosztikai, műtéti és egyéb terápiás felszereléseinek biztosítása - képalkotó diagnosztikai, klinikai laboratórium komplett szűrő részleg berendezései, rehabilitáció eszközei - valósul meg. 2. komponens: Térségi diagnosztikai, szűrőközpontok létrehozása A rossz egészségi állapot kialakulását befolyásoló szekunder prevenció (szűrés) intézményrendszerének erősítése érdekében mindhárom célrégióban térségi diagnosztikai- és szűrő központ kerül kialakítására, pályázat útján támogatott projektek megvalósításával. A térségi feladatok keretében a központok ellátják a széles kört érintő általános, valamint a speciális diagnosztikai feladatokat és szűréseket illetve koordináló szerepet töltenek be a térség egészségügyi szolgáltatói között. A központok a hátrányos helyzetű lakosságot célzó akciókat (mobil szűrés) is indítanak, elsősorban a jelentős számban romák által lakott elmaradott kistélepeken. <i>Az infrastruktúra-fejlesztés</i> • átlagosan 2500 m²-es épület felújítására, átalakítására, rekonstrukciójára valamint • orvostechnikai felszerelés fejlesztésére - klinikai laboratórium, képalkotó diagnosztikai berendezések, szűrési feladatok berendezései, egynapos ellátás diagnosztikai és/vagy terápiás eszközei (scopok) valamint mobil szűrőállomások – terjed ki. Pályázatot például a térség megyei és városi járóbeteg-szakellátás önálló és integrált egységei/szolgáltatói és gondozó intézetei, valamint egyetem (kivétel DEOEC) és országos intézetek nyújthatnak be. Az épületek átalakítására, korszerűsítésére és az eszközök beszerzésére együttesen lehet
---------------	---

	pályázni. A kivitelezés, eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását a pályázó bonyolítja le. Az új eszközök és gépek kezelésének betanítását a tender nyertes szállítók végzik, illetve a szakmai ismeretek bővítése a kötelező továbbképzések keretében folytatódnak a szolgáltatók támogatásával. A mobil szűrőállomások esetében a végső felhasználónak garantálnia kell, hogy az eszközök a támogatásra jogosult területen, a megrendelés pillanatában meghatározott feladatra kerülnek kizárólagosan felhasználásra. (összhangban a jelen intézkedésleírással). Írásban köteleznie kell magát arra, hogy a fent említett feltételeknek eleget tesz a program végrehajtásáért felelős hatóságok ellenőrzése alatt: mulasztás esetén a támogatás visszafizetésére kötelezett. Az eszköz működési költsége nem jogosult támogatásra. Az említett feltételek rögzítésre kerülnek a tender kiírásban és a szerződési dokumentumokban is. A feltételeknek való megfelelés nyomon követését az Irányító Hatóság végzi az eszköz gazdasági élettartam (10 év) alatt. 3. Komponens: Rehabilitációs központok kialakítása Az elmaradott térségekben rehabilitációs vagy rehabilitációs- és ápolási központok kialakítását célzó pályázati projektek megvalósítására kerül sor. A rehabilitációs központok hiányzó szolgáltatásokat biztosítanak. Egy intézményen belül járó- és fekvőbeteg ellátást nyújtanak több szakterületen (mozgásszervi, szív- és keringési rendszer stb.), terápiás egységek biztosításával. Ezen túl a projektek közül előnyben részesülnek azok, amelyek az adottságukat kihasználják (gyógyvíz, megközelíthetőség, nagyobb területi lefedettség). Az alaptevékenység mellett a központ feladata továbbá a páciensek és hozzátartozóik megtanítása a rehabilitációs technikák alkalmazására. A tisztán rehabilitációs célú intézményeken kívül alternatívaként egy intézményen belül a rehabilitáció és az ápolás kombinációja is megvalósítható, melyben a megfelelő önellátási képesség visszanyeréséig átmeneti ápolás biztosítható. A központok létrehozása csak lekötött kapacitások (aktív kórházi ágy, szakorvosi és egyéb óraszám) terhére, önálló intézetként, vagy fekvőbeteg ellátó intézmény önálló szervezeti egységeként (önálló rehabilitációnál min. 80 ágy, átmeneti ápolással bővített intézménynél min. 100 ágyas kapacitással valósítható meg. A központoknak mindemellett szakkonzíliumot kell biztosítaniuk a térség egészségügyi szolgáltatóinak. <i>Az infrastruktúra fejlesztés kiterjed:</i> • 800-1200 m²-es/db méretű épületek felújítása, átalakítása, rekonstrukciója • rehabilitációs eszközök, korszerű ápolási, fizioterápiás eszközök beszerzése A két elem együttesen pályázható.
Célcsoport	1. <i>Komponens:</i> Észak-Magyarország, Észak-Alföld egészségügyi ellátást igénybe vevő lakossága 2. <i>Komponens:</i> Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Dunántúl lakossága 3. <i>Komponens:</i> Észak-Magyarország, Észak-Alföld és Dél-Dunántúl rehabilitációra ill. ápolásra szoruló lakossága

A projekt kiválasztás kritériumai	Jogosultsági kritérium: 1. <i>Komponens központi programnál:</i> - Háttér tanulmány 2-3. <i>Komponens pályázati programnál</i> - Állami, önkormányzati, egyházi és non-profit egészségügyi szolgáltatók - A régió fejlesztési tervével összhangban legyen - Működő minőség irányítási rendszerrel, tanúsítvánnyal rendelkezzen - A szakmai minimum feltételekben nevesített eszközök pótlása vagy korszerűtlen eszközök cseréje történjen meg - A pályázó hatósági építési engedéllyel rendelkezzen - A pályázó rendelkezzen a működés finanszírozására vonatkozó egészségbiztosító nyilatkozattal - A pályázó rendelkezzen környezetvédelmi hatástanulmánnyal Általános kiválasztási kritériumok: - Várható betegforgalom - Biztosított szolgáltatások és tevékenységek száma - Hány településre terjed ki a szolgáltatás - Betegút hosszának csökkenése - Civil szervezetek bevonása		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás 1. komponens: 89,11% 2-3. komponens: 93,7%		Beavatkozási terület 36 szociális és egészségügyi infrastruktúra
Támogatás mértéke	Projekt méret (EUR)	Minimum	1. komponens 47.140.000 2. komponens 7.490.000 3. komponens 3.810.000
		Maximum	1.komponens 47.670.000 2. komponens 12.530.000 3.komponens 6.460.000
	Saját forrás (%)		1.komponens 10,89 % 2-3. komponens 6.30 %
	Végrehajtás		
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság		
Kifizető Hatóság	Pénzügyminisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság		
Közreműködő Szervezet	ESZCSM Strukturális Alapok Programiroda		
Végső kedvezményezettek	1. <i>Komponens esetében a támogatást felhasználó:</i> Debreceni Egyetem Egészség Centrum 2,3. <i>Komponens esetében:</i> Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Dunántúl régió állami és önkormányzati, valamint egyházi és non-profit egészségügyi szolgáltató		
Pénzügyi terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		ERFA	66.656.953
Nemzeti hozzájárulás	központi		14.397.903
	helyi		7.821.083

mértéke	Egyéb (magán)		
Összesen			88.875.939
Állami támogatás	Az intézkedés alapján nyújtható támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem a költségvetés alrendszeréhez tartozó intézmények. Ennek megfelelően ezek a támogatások a Közösségi Szerződés 87 (1) cikk fogalmai szerint nem minősülnek állami támogatásnak.		
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Felújított vagy újonnan épült alapterület	0	8564 m ²
Eredmény	Kapacitásnövekedés	a kiindulási adatok a program kezdésekor állnak rendelkezésre	+8%
Hatás	Korai halálozások száma	5843	-10%
Horizontális szempontok			
Esély - egyenlőség	Férfiak és nők	Az intézkedés közvetlenül kapcsolódik a nők munkaerő-piaci reintegrációjának elősegítéséhez, a rehabilitációs és az ápolási kapacitások bővítésén keresztül. Az egészségügyi intézmények felújítása, eszközök korszerűsítése az egészségügyben túlnyomórészt női foglalkoztatottak munkakörülményeinek, munkabiztonságának javítását közvetlenül szolgálja.	
	Romák	A hátrányos helyzetű lakosság helyzetének javítását kiemelten kezeli az intézkedés valamennyi komponense. Az 1. komponensnél DEOCE-nél külön célzott program irányul a roma lakosság egészségmagatartásának fejlesztésére. Ezen túl a 2. komponens azt a kistélepülési kört vonja be a szűrési programba, ahol jelentős a roma populáció aránya.	
	Fogyatékos-sággal élők	Az 1. és. 3. komponens pedig az egészségkárosodottak munka-erőpiaci hátrányának csökkentését célozza a rehabilitációs tevékenység fejlesztésével, ill. rehabilitációs központok kialakításával.	
Fenntartható fejlődés		A környezetvédelmi szempontok érvényesülnek a beszerzések során. Ez egyrészt a beruházások esetén a hatósági engedélyeztetési eljárásban előírt. E mellett az energiatakarékos megoldások alkalmazásával és az egészségügyi hulladék kezelés és ártalmatlanítás korszerű megoldásának alkalmazásával a környezeti ártalom csökkenthető. A korszerűbb eszközök biztosításával a felhasznált vegyi anyagok kiváltásra kerülnek és a lakosságot érő sugárterhelés csökken.	
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		Észrevételeink nagyobb részt beépültek a szövegekbe. Az egyetlen, amely a mi szempontunkból nem megfelelő, az a reakció a PC XI. fejezetében található észrevételünkre. Ebben az esetben mi nem az egészségügyben dolgozók munkafeltételeiről beszélünk, hanem az összes magyar munkavállaló munkafeltételeiről. Megelőző intézkedéseket is szívesen látnánk itt. (A tevékenységek leíró jellege helyett, annak mindkét értelmében).	

4.4 INTÉZKEDÉS: EGÉSZSÉGÜGYI INFORMÁCIÓ-TECHNOLÓGIA FEJLESZTÉS AZ ELMARADOTT RÉGIÓKBAN	
Leírás	
Prioritás	Az oktatási, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
Az intézkedés leírása	Az országban az egészségügyi ellátás színvonala és szervezettsége nem kielégítő, ráadásul területileg egyenetlen. Különösen igaz ez az elmaradott régiókban és kistélepüléseken, ahol a munkanélküliség és a hátrányos helyzetű lakosság aránya magas. A probléma a három legelmaradottabb régió munkavállalóit jelentős mértékben érinti: az elmaradott régiókban a munkavállalók közül a táppénzbe vettek aránya mintegy 11%-al, az egy jogosultra eső táppénzes napok száma kb. 21%-al magasabb az országos átlagnál. Az egészségügyi intézmények közötti elektronikus kommunikáció, a betegek vonatkozó adatokhoz való hozzáférés nehézkes, ami szükségtelenül ismételt vizsgálatokhoz és kezelésekhöz vezet, a betegek pedig felesleges utazásokat és várakozásokat jelent. Az elmaradott régiókban az egészségügyi intézmények vezetését az adekvát adatkezelés és a megfelelő tudásmenedzsment hiánya szintén hátráltatja. Az intézmények költséghatékony vezetéséhez szükséges információk nem állnak rendelkezésre. A jelenlegi információtechnológiai eszközök sem az adatfeldolgozás, sem a kommunikáció megfelelő minőségét, biztonságát és sebességét nem biztosítják. Az előbb említett hiányosságok ellenére minden intézmény és háziorvosi szolgálat rendelkezik számítógépes munkahelyekkel és elektronikus betegnyilvántartással, és számottevő egészségügyi információtechnológiai tapasztalattal bír. A munkavállaló és a társadalom érdeke egyaránt az, hogy a betegségek miatt a munkából való kiesés a minimumra csökkenjen. Ez elérhető az egészségügyi ellátó rendszer szervezettségének és a diagnosztikai és gyógyító folyamatok tevékenységeinek optimalizációjával, melyet egy regionális, az ellátás minden szintjére kiterjedő egészségügyi információrendszer nagyban támogat. Az intézkedés keretében kifejlesztendő regionális, intézményközi információ mintarendszerek a betegek vonatkozó egészségügyi információ gyors, pontos elérését teszi lehetővé a rendszerhez csatlakozó egészségügyi ellátó intézmény számára. Az ismételt vizsgálatok és kezelések elkerülhetők lesznek, a diagnosztika lerövidül és a beteg munkavállalók gyógyulási ideje csökken. A beteg munkavállalók gyógyulási idejének – pusztán az egészségügyi folyamatok eddigi esetlegessége helyett regionális szintű, ezáltal hatékonyabb szervezéséből fakadó – csökkenése a régiók munkaerejének jobb kihasználását, tehát a regionális versenyképesség növekedését vonja maga után. Az elmaradott régiókban az egészségügyi intézmények gazdaságos működtetését és költséghatékony vezetését az intézkedés intézményen belüli információtechnológiai fejlesztésekkel támogatja. Az intézményen belüli IT fejlesztések az anyagi és emberi erőforrások jobb kihasználását teszik lehetővé. Az egészségügyi regionális intézményközi mintaprojektek fejlesztésének további hozadéka, hogy javul az ellátott betegek komfortérzete; hatékonyabb lesz a régióban az egészségügyi ellátók együttműködése; és hogy az országos egészségpolitikai döntéshozók számára regionális szintű információt biztosít. Az intézményközi információs rendszer megteremtésének és későbbi üzemeltetésének záloga

	a társulásban résztvevő intézmények egyéni érdekeltiségének megteremtése. Az intézmények egyéni érdekeltiségét adja az intézkedés másik eleme, amelyet kizárólag az intézményközi fejlesztés társult tagjai vehetnek igénybe és amely a társulás tagjainak belső, intézményi informatikai rendszerének fejlesztését támogatja.
Az intézkedés célja	Az intézkedés célja az elmaradott régiók aktív munkakorú lakossága egészségi állapotának javítása, az információtechnológiai infrastruktúra fejlesztésével: - a regionális hatékonyság növelése a regionális szintű egészségügyi információ-kezelés javításával - Az egészségügyi intézmények költséghatékony működtetéséhez szükséges IT feltételek javítása - a regionális egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés javítása, különösen a halmozottan hátrányos helyzetűek esetében. - a régió beteg munkavállalóinak gyorsabb felépülése a betegségekből Az intézkedés a céljait az alábbi tevékenységek révén éri el: - regionális intézményközi információ mintarendszer fejlesztése, melynek eredménye lesz az egészségügyi információ regionális szintű megteremtése és hozzáféréseinek biztosítása az ellátás minden szintjén - intézményen belüli információrendszerek korszerűsítése, integrálása, melynek eredménye az egészségügyi intézmények költséghatékony vezetéséhez szükséges működési, gazdasági jellegű információ szerzése és az intézmények egészségügyi ellátó színvonalának emelése - informatikai képzés, amely a végfelhasználók és a rendszeradminisztrátorok számára szükséges a rendszerek működtetéséhez Az intézkedés megvalósítása maximálisan illeszkedik az NFT és a HEFOP célkitűzéseivel és kapcsolatban áll a 4. prioritás másik, egészségügyet érintő 4.3. intézkedésével. A tervezett egészségcentrum modell, a régiókban megvalósuló diagnosztikai, szűrő és orvosi rehabilitációs központok például a régióként megvalósuló intézményközi információs rendszer társulásához a későbbiekben csatlakozva még hatékonyabbá tehetik a működésüket.
Cél elérésének módja	A három régióban külön pályázat fog megjelenni az <i>intézményközi, regionális egészségügyi információ mintarendszer</i> fejlesztések és az <i>intézményen belüli egészségügyi IT fejlesztések nyertes</i> társulásainak (konzorciumainak) kiválasztására. Egy-egy régióban a régióba tartozó, de nem feltétlenül az egész térséget lefedő, az egészségügyi ellátások különböző formáit ellátó egészségügyi intézmények (kórházak, rendelőintézetek és háziorvosi szolgálatok) nyitott, önkéntes és non-profit társulásai pályázhatnak. Mindhárom régióban egyetlen, lehetőleg minél több résztvevőt összefogó nyertes társulás lehet. Az adatbázis- és alkalmazói szoftverek fejlesztése központilag koordinált közbeszerzési eljárás keretében, a három régió számára közösen történik meg. A közbeszerzési eljárásban nyertes informatikai cég feladata lesz az információrendszer rendszertervének végleges elkészítése, a szabványosított egészségügyi adattartalmakra épülő, a kiírásban rögzített minimális szolgáltatásokat és funkciókat, illetve az egyes társulások speciális helyi igényeit megvalósító alkalmazói szoftver kifejlesztése. A

	három régióban kialakítandó intézményközi információrendszer-központok infrastruktúrájának beszerzése és a társult intézetek összeköttetését megvalósító WAN kiépítése a már véglegesített rendszertervek alapján, szintén központi koordinációval, közbeszerzési eljárás keretében valósul meg, a regionális sajátosságok és igények lehetőség szerinti figyelembe vételével. A regionális mintarendszerek közös alapszolgáltatásainak központosított fejlesztése biztosítja egy későbbi országos egészségügyi információs rendszer kiépítésének lehetőségét. Az intézményen belüli fejlesztések ugyancsak közbeszerzési eljárással, központi koordináció mellett, de a kedvezményezett egészségügyi intézmények egyedi igényei és tervei alapján történnek meg. A központosított beszerzés azt eredményezi, hogy a különböző intézményeknél hasonló elveken nyugvó szerződéses feltételek és azonos minőségű technikai specifikációk alakulnak ki, valamint a rendelkezésre álló anyagi források optimális kihasználása is jobban biztosítható. A regionális társulásoknak a kialakított intézményközi információrendszer hosszú távú fenntartását, működtetését és finanszírozását biztosítaniuk kell.
Tevékenységek	Az intézkedésnek a következő egymással összefüggő és koordinált tevékenységei vannak: (1) Az egyik tevékenység az integrált intézményközi informatikai infrastruktúra mintarendszerek kiépítése. A mintarendszerek korszerű, Internet alapú, biztonságos kommunikációs csatornát használó <i>eEgészségügyi</i> szolgáltatásokat nyújtanak a résztvevőknek (a társulás tagjainak) és bármely más, külső egészségügyi szolgáltatónak. A fejlesztés kulcseleme az '<i>eKórlap</i>' (elektronikus kórlap) szolgáltatás, amelyet a szolgáltatást igénybevevő, arra jogosult egészségügyi ellátó szervezet a beteg jelentkezésekor azonnal elér, és látja az előző vizsgálatok és kezelések sorozatát és azok eredményét. Az így rendelkezésre álló információ felgyorsítja a diagnosztikát, és elkerülhetővé teszi a felesleges, ismételt vizsgálatok elvégzését, a beteg felesleges „mozgatását”. Az '<i>eKórlap</i>' szolgáltatásra épülnek további elektronikus szolgáltatások, amelyek a munkaképesség rövidebb idejű visszanyerését szolgálják. Ilyen például az '<i>eRecept</i>' szolgáltatás, amely segítségével a beteg orvosa a receptjeit közvetlenül küldheti a patikába, vagy az '<i>eKonzultáció</i>', amely segítségével a kezelő orvos más specialistát hívhat segítségül pl. távdiagnosztika céljából. A kísérleti <i>telemedicina</i> szolgáltatások a betegeket közvetlenül is elérik: lehetővé teszik bizonyos krónikus megbetegedésekben szenvedők állapotának otthoni monitorozását Internet alapú eszközök és módszerek biztosításával. Fenti alapszolgáltatások, egy következő lépésben, lehetővé teszik az ellátás-finanszírozás elektronikus dokumentációját is. Az <i>eEgészségügyi</i> szolgáltatások régióként az intézményközi információ mintarendszer központjának infrastruktúráján működnek. A központban kapnak helyet a központi adatbázisokat és az alkalmazói programokat futtató szerverek és a WAN hálózat segítségével ide csatlakoznak a rendszerbe bekapcsolt felhasználók. A felhasználók a távkapcsolatok megvalósítását és esetlegesen munkaállomásokat kapnak a fejlesztésben. A regionális rendszerfejlesztés eredményeként az elmaradott régiókban létrejön egy-egy egészségügyi informatikai mintarendszer, amely régióként mintegy 1000 munkahelyet kapcsol hálózatba a kórházak, a rendelőintézetek és háziorvosok köréből. A mintarendszer egyik követelménye, hogy bármely más egészségügyi szolgáltató számára nyitott legyen, ezért a kifejlesztett szolgáltatásokat a későbbiekben akár a

	nem közvetlenül gyógyító feladatot ellátó egészségügyi intézmények (pl. patikák) is igénybe vehetik. Az egészségügyi adatok biztonságos, más számára nem hozzáférhető továbbítása törvényi előírás. A megvalósítandó intézményközi információs rendszer biztonságos kommunikációjának záloga a digitális aláírás alkalmazása. A „harmadik megbízható fél” szolgáltatást az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium (ESZCSM) megfelelő szakmai partneren keresztül saját költségvetéséből vállalja. (2) Az intézkedés másik tevékenysége az intézményen belüli információ-rendszer komponensek fejlesztése és integrálása. A fejlesztések eredményeképpen az intézményen belül kialakul egy korszerű információs rendszer (hardver, belső hálózat, szoftver-alkalmazások), amely elősegíti az intézményben a költséghatékonyabb, jobb gazdálkodást. Olyan rendszerkomponensek támogatása valósul meg, amelyek a belső folyamatok és a beteggel végzett tevékenységek jobb követhetősége révén az intézmények elszámolását pontosabbá teszik; a kialakuló vezetői információrendszerek pedig a jobb döntéshozatalt segítik elő. A kétirányú fejlesztések régióként mintegy 250 új elektronikus munkahely létrehozását és 600-800 elavult munkahely modernizálását eredményezik. A fejlesztések a tartalmukban, a tendereztetés lebonyolításában, a versenysemlegesség biztosításában teljes egészében követik az Európai Unió ajánlásait (Guidelines on Criteria and Modalities of Implementation of Structural Funds in Support of Electronic Communications, Brussels, 28.07.2003.). (3) Az intézkedés harmadik tevékenysége az IT képzés. A mintarendszerek bevezetésének elengedhetetlen része a végfelhasználók, üzemeltetők és rendszeradminisztrátorok megfelelő képzése az intézményközi és az intézményen belüli IT rendszerek használatára. A minőségbiztosítást a nemzetközi, elsősorban európai egészségügyi IT szabványok (CEN TC 251) használata garantálja; a konzorciumot alkotó intézeteknek és szervezeteknek a meglévő minőségbiztosítási rendszerét ki kell terjeszteni az információtechnológiára is.
Célcsoport	Az Intézkedés célcsoportja a megnevezett elmaradott régiókban élő, a nyertes egészségügyi társulások tagjai, vagy a társulás által nyújtott egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevő egészségügyi ellátók által kiszolgált lakosság, ezen belül is különösen a többszörösen hátrányos helyzetű, aktív munkavállalói korban lévők, illetve családtagjaik.
A projekt kiválasztás kritériumai	A pályázati programok megfelelősége: • A regionális integrált rendszer és az intézményen belüli rendszer fejlesztésére együttesen lehet pályázni, • Régióként külön pályázat, • Támogatásra való jogosultság, • A végrehajtásban résztvevők között legyen együttműködési megállapodás • A működtetés feltételei folyamatosan biztosítottak legyenek A pályázatok értékelésének szempontrendszere: • A megvalósítani kívánt rendszerfejlesztések szakmai szempontjai - összhangban áll-e az intézkedés céljaival - igazodik-e a célcsoportok igényeihez

	- a konzorcium által javasolt speciális szolgáltatások - az intézményközi rendszerbe bekapcsolni kívánt intézmények (ezen belül munkahelyek) száma - az intézményközi rendszer fenntarthatóságának bizonyítása - az intézményi, belső fejlesztési igények megalapozottsága - megfelelő projekt menedzsmentet biztosít-e • a konzorcium tagjainak elképzelt és megtervezett együttműködése • regionális szempontok (regionális/térségi fejlesztési stratégiához illeszkedik-e), • hátrányos helyzetű térségek támogatása (az ilyen térségekben működő egészségügyi szolgáltatóknak kedvezményes szolgáltatásbiztosítás) • bizonyított (számokkal alátámasztott) költség-hatékonyság növekedés • horizontális szempontok érvényesítése (pl. munkahely teremtése nők számára)			
A támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás		Beavatkozási terület	36. Szociális és egészségügyi infrastruktúra
A támogatás mértéke	Projekt méret (EUR)	minimum:	5.000.000	
		maximum:	8.000.000	
	Saját erő (%)		0 %.	
Végrehajtás				
Irányító Hatóság	HEF OP Irányító Hatóság			
Kifizető Hatóság	Pénzügymisztérium Strukturális és Kohéziós Alapok Kifizető Hatóság			
Közreműködő Szervezet	Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Strukturális Alapok Programiroda			
Végső kedvezményezettek	Az egészségügyi szolgáltatók (pl. kórházak, rendelőintézetek, csaláadorvosok) nyitott, önkéntes, non-profit alapon működő társulása a megnevezett elmaradott régiókban.			
Pénzügyi terv (EUR)				
		Forrás	Összes	
Közösségi hozzájárulás mértéke		ERFA	11.912.544	
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Központi költségvetés	3.970.849	
	Helyi			
	Egyéb (magán)			
Összesen			15.883.393	
Állami támogatás	Az intézkedés keretében biztosított támogatás kedvezményezettjei nem vállalkozások, hanem egészségügyi szervezetek, amelyek az állami költségvetés alrendszerébe tartoznak. Ezért az intézkedés alapján nyújtott támogatás a Közösségi Egyezmény 87(1) cikkelye alapján nem minősül állami támogatásnak.			

Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2008)
Kimenet	Létrehozott vagy fejlesztett munkaállomások száma	a kiindulási adatok a program kezdésekor állnak rendelkezésre	750 új, 1,800 fejlesztett IT munka-állomás
Eredmény	Szolgáltatásokat használók száma	0	3000
Hatás	Átlagos ápolási napszám	a kiindulási adatok a program kezdésekor állnak rendelkezésre	-5%
Horizontális szempontok			
Esély-egyenlőség	Férfiak és nők	Ismert tény, hogy a projekteket végrehajtó egészségügyi intézményekben a női munkavállalók többségben vannak. A megvalósuló projektek a régión belül a női munkavállalók munkakörülményeit javítani fogják, terhelésüket csökkentik. A létrejövő új munkahelyek javítják a nemek egyensúlyát az egészségügyben.	
	Romák	A projektek végső kedvezményezettjei (gazdaságilag elmaradott régiók magas munkanélküliségű kistépüléseit ellátó egészségügyi intézmények) olyan területen működnek, ahol a roma lakosság aránya ismertén magas. Az új rendszerek bevezetése hozzájárul a roma lakosság hátrányainak csökkentéséhez.	
	Fogyatékos-sággal élők	A tervezett telemedicinai szolgáltatások a fogyatékos-sággal élők egészségének monitorozását egyszerűbbé teszik.	
Fenntartható fejlődés		A létrejövő integrált rendszerek a lakosság egészségi állapotáról megbízhatóbb és részletesebb információt szolgáltatva felhasználhatók a környezeti determinánsok hatásának monitorozására. A (redundáns) laboratóriumi és képalkotó diagnosztikai vizsgálatok számának csökkenése a környezeti terhelést csökkenti. A vizsgálati eredmények elektronikus dokumentációja az eddigi személyes közreműködés (azaz a lelet utazik, nem a beteg) csökkentésével a környezeti terhelés csökken.	
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei		Az ez-ante jelentés észrevételei nagy részben beépültek a szövegekbe. Két további felvetésünk azonban nem szerepel a szövegben: • az IT tevékenységek központi koordinációjának fontossága; • a 4.3 intézkedéshez fűződő kapcsolat leírása.	

TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

INTÉZKEDÉS 1.: A HEF OP IRÁNYÍTÁSÁNAK, MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÉS MONITORINGJÁNAK TÁMOGATÁSA	
Leírás	
Prioritás	Technikai segítségnyújtás
Az intézkedés leírása	A Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program esetében a technikai segítségnyújtásra az Irányító Hatóság csak az Európai Szociális Alap forrásaiból kaphat támogatást. A Bizottság 1685/2000 rendelete 11. szabálya 2.7 pontja szerint a TA intézkedéseket két alintézkedésre bontjuk. A HEF OP céljai 4 prioritás keretein belül valósulnak meg. Ahhoz, hogy a négy prioritás intézkedéseit a rendelkezésre álló tervezési időszakban eredményesen megvalósíthassuk, nélkülözhetetlen az irányítást és monitoringot támogató szakmai segítségnyújtás.
Az intézkedés célja	A TA alintézkedésének célja a HEF OP intézkedéseinek megvalósításához szükséges tervező, programozó, irányító, értékelő, monitorozó és ellenőrző tevékenységek magas szakmai színvonalú, hatékony és átlátható végzésének elősegítése, valamint a közösségi és nemzeti politikák, valamint a horizontális elvek érvényesülésének biztosítása.
Tevékenységek	HEF OP Monitoring Bizottság és működtetése: • az ülésekkel kapcsolatos dologi kiadások (terembérlet, utazási költségek, postaköltségek stb.) biztosítása, • a Monitoring Bizottság elé terjesztendő anyagok előkészítése, • a Monitoring Bizottság eseti szakértőinek költségei, • a Monitoring Bizottság tagjainak felkészítése, képzése, • titkársági szolgáltatások (ülések szervezése, jegyzőkönyveinek elkészítése, kapcsolattartás). HEF OP IH, valamint a közreműködő szervezetek irányítással kapcsolatos kiadásai: • külső szakértők (hosszú és rövid távú tanácsadás) igénybevétele szakmai, működési, módszertani, szervezeti, intézmény- és folyamatszervezési kérdésekben az irányítás minden szintjén (ideértve partnerszervezetek szakértő munkatársainak átmeneti foglalkoztatását is), • projekttervezés, -fejlesztés, projektek előkészítése, • projekt-kiválasztási folyamat költségei, • pályázatok értékelése, bírálata, kiválasztása, monitorozása, • számviteli-pénzügyi és egyéb auditok kiadásai, • helyszíni ellenőrzések, • Monitoring Információs Rendszer üzemeltetési költsége. Illetmények fizetése (1685/2000. EK Rendelet, 11. szabály, 2.2. pont alapján).
A projektkiválasztás kritériumai	A projekt kiválasztás a Monitoring Bizottság, az Irányító Hatóság és a partnerszervezetek igényein alapul. Olyan projektek kerülnek megvalósításra, amelyek a lehető legnagyobb mértékben hozzájárulnak az alintézkedés céljaihoz, valamint érvényesítik a közösségi politikákat, különös tekintettel az

	állami támogatásokra, a közbeszerzésre, a környezetvédelemre és az esélyegyenlőségre.		
Kedvezményezett	- Monitoring Bizottság - Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium HEF OP Irányító Hatóság - Közreműködő szervezetek		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	411. Előkészítés, megvalósítás, monitoring, nyilvánosság
Támogatás mértéke	Projekt méret	Az elnyerhető támogatás max. 100%. A Strukturális Alapok finanszírozása az elnyert támogatás 75 %-a.	
Pénzügyi Terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		Strukturális Alapok (ESZA)	10.778.227
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Központi Költségvetési forrás	3.590.165
	Helyi		
	Egyéb		
Összesen			14.368.392
Állami támogatás		Nem értelmezhető	
Monitoring indikátorok			
Típus	Indikátor		
Kimenet	- Monitoring Bizottság, ülések száma: 14, - Monitoring Bizottság szakértői: 10 fő, - Helyszíni ellenőrzések száma: 5000 db, - Projektszám: 8000 db.		
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei	Az ex-ante jelentés észrevételei beépültek a szövegbe.		

INTÉZKEDÉS 2.: A HEF OP IRÁNYÍTÁST SEGÍTŐ KÉPESSÉG- ÉS INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS (KÉPZÉSEK), TAPASZTALATCSERÉK, KOMMUNIKÁCIÓ (INFORMÁCIÓTERJESZTÉS), TANULMÁNYOK ÉS KIEGÉSZÍTŐ INFORMATIKAI BESZERZÉSEK	
Leírás	
Prioritás	Technikai segítségnyújtás
Az intézkedés leírása	A Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Programja esetében a technikai segítségnyújtásra az Irányító Hatóság csak az Európai Szociális Alap forrásaiból kaphat támogatást. A Bizottság 1685/2000 rendelete 11. szabálya 2.7 pontja szerint a TA intézkedéseket két alintézkedésre bontjuk. A HEF OP céljai 4 prioritás keretein belül valósulnak meg. Ahhoz, hogy a négy prioritás intézkedéseit a rendelkezésre álló tervezési időszakban eredményesen megvalósíthassuk, nélkülözhetetlen az értékelést, a kutatásokat és tanulmányokat, az innovatív tevékenységeket, a végső kedvezményezettek és a partnerek tájékoztatását, beleértve a kommunikációs és képzési tevékenységeket támogató szakmai segítségnyújtás.
Az intézkedés célja	A TA alintézkedésének célja a HEF OP minőségének és eredményességének maximalizálása. Az intézkedések maradéktalan és eredményes megvalósításához szükséges olyan tevékenységek, amelyek a TA keretében finanszírozhatók, de az irányítás-monitorozás intézkedésbe nem férnek bele:
Tevékenységek	Publicitás, kommunikáció • országos és regionális konferenciák, valamint regionális és kistérségi szemináriumok szervezése, prezentációk tartása, ismertető anyagok, sajtóközlemények készítése és eljuttatása az OP-ról és annak eredményeiről a partnerek, a végső kedvezményezettek és a nagyközönség felé, • az Irányító Hatóság, valamint a KSZ-ek internetes honlapjának elkészítése, karbantartása és működtetése, • központi és helyi ügyfélszolgálatok kialakításához nyújtott támogatás. Informatikai rendszer: • az IH és a KSZ-ek informatikai rendszerének fejlesztése, szakértői díjak, hardware és szoftver igények, • Monitoring Információs Rendszerhez kapcsolódó képzések biztosítása az IH és a KSZ-ek részére. Képzés, tapasztalatcsere: • képzési programok, oktatási anyagok és segédletek kidolgozása a SA-kal, a HEF OP-val és a pályázatírással kapcsolatos ismeretek elsajátítására, • képzés biztosítása az OP tervezésében, irányításában, monitorozásában és végrehajtásában résztvevő szervezetek munkatársai számára az Európai Unióval és a Strukturális Alapok működésével kapcsolatos, valamint a tevékenység magas szintű végzéséhez szükséges korszerű ismeretek elsajátítása érdekében, • szakmai tapasztalatcsere támogatása az OP tervezésével,

	irányításával, monitorozásával, értékelésével kapcsolatos kérdésekben az irányítás minden szintjén más EU országok irányítóival, megvalósítóival, - a pályázatkészítés követelményeinek megismertetése a potenciális kedvezményezettekkel, valamint az OP végrehajtása során szerzett pályázati tapasztalatok visszacsatolása, felkészítő tanfolyamok, workshopok támogatása a pályázni kívánó kedvezményezettek részére, Értékelés: - szakértői szolgáltatások igénybevétele szükség szerint a HEF OP értékeléseinek elkészítéséhez az eredmények visszacsatolása érdekében ill. a következő programozási periódus megalapozásához. Kutatás és tanulmánykészítés: - kutatások annak érdekében, hogy megfelelő számú pályázat érkezzen az intézkedések pályázati kiírásaira, - a program legjobb végrehajtását segítő tanulmányok készítése, - Az IH tájékoztatási tevékenységéhez kapcsolódó megelégedettségi vizsgálatok, kutatások, értékelések készítése, - Az IH és a hozzá kapcsolódó KSZ-ek operatív működéséhez kapcsolódó megelégedettségi vizsgálatok, kutatások, értékelések készítése.		
A projektkiválasztás kritériumai	A projekt kiválasztás a Monitoring Bizottság, az Irányító Hatóság és a partnerszervezetek igényein alapul. Olyan projektek kerülnek megvalósításra, amelyek a lehető legnagyobb mértékben hozzájárulnak az alintézkedés céljaihoz, valamint érvényesítik a közösségi politikákat, különös tekintettel az állami támogatásokra, a közbeszerzésre, a környezetvédelemre és az esélyegyenlőségre.		
Kedvezményezett	- Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium HEF OP Irányító Hatóság - Közreműködő szervezetek		
Támogatás formája	Vissza nem térítendő támogatás	Beavatkozási terület	412. Értékelés 10% 413. Tanulmányok, kutatások 15% 414. Innovatív tevékenységek 15% 415. Információ és tájékoztatás 60%
Támogatás mértéke	Projekt méret	Az elnyerhető támogatás max. 100%. A Strukturális Alapok finanszírozása az elnyert támogatás 75 %-a.	
Pénzügyi Terv (EUR)			
		Forrás	Összesen (2004-2006)
Közösségi hozzájárulás mértéke		Strukturális Alapok (ESF)	17,416,788
Nemzeti hozzájárulás mértéke	Központi	Központi Költségvetési forrás	5,808,173
	Helyi		
	Egyéb		
Összesen			23,224,962

Állami támogatás	Nem értelmezhető
Monitoring indikátorok	
Típus	Indikátor
Kimenet	• Képzésben részesült személyek száma: 270 fő, • Megjelent HEF OP IH kiadványok száma: 20 db, • Rendezvényeken résztvevők száma: 5000 fő, • Telefonos ügyfélszolgálatra beérkezett hívások átlagos száma/hó: 50, • A honlap látogatóinak átlagos száma/hó: 100, • Elkészült kutatások és tanulmányok száma: 8 db.
A harmadik ex-ante jelentés észrevételei	Az ex-ante jelentés észrevételei beépültek a szövegbe.

IV. A HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM (HEFOP) ÉS AZ EQUAL PROGRAM EGYMÁST KIEGÉSZÍTŐ JELLEGE

A HEFOP prioritásai és intézkedései szervesen illeszkednek az EQUAL programban szereplő kapcsolódó prioritásokhoz és témákhoz, mintegy kiegészítve egymást. A két programban szereplő bizonyos tevékenységek ugyanazokat a társadalmi-gazdasági csoportokat célozzák, ugyanakkor az intézkedésekre vonatkozó táblákban felsorolt támogatott tevékenységek (lásd fenn) megkülönböztetik a kettőt, továbbá meghatározzák a szükséges biztosítékokat a támogatott projektek elhatárolásához.

Ezen felül az EQUAL program innovatív kezdeményezéseket támogat, illetve partneri együttműködéseket vár el (nemzetközi együttműködési megállapodásokat), a HEFOP viszont a már sikeresnek bizonyult módszerek alkalmazását, elterjesztését és adaptációját célozza.

Három olyan intézkedés van a HEFOP-ban, amelyeknél a kiegészítő jelleg két EQUAL témával különösen is fontos, mégpedig:

- A nők munkaerőpiaci részvételének támogatása, a család és a munka összehangolásának segítése (*1.3 intézkedés*)
- Hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatásban (*2.1 intézkedés*)
- Hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának támogatása, különös tekintettel a roma népességre (*2.3 intézkedés*)
- Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek és kompetenciák fejlesztése (*3.1 intézkedés*)

A két EQUAL -téma a következő:

- Hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiacra való belépésének segítése (*1A téma*)
- Az egész életen át tartó tanulás támogatása és befogadó munkahelyi gyakorlatok kialakítása a munkaerőpiac szempontból hátrányos helyzetű emberek munkavállalásának és munkában maradásának elősegítésére (*3E téma*)

Az átfedések elkerülésére érdekében az alábbi megkülönböztetések történtek:

1.3 intézkedés

Az EQUAL program célja a nemek közötti munkaerőpiaci különbségek és a munkahelyi vertikális és horizontális szegregáció csökkentése valamint a dolgozó nők munkahelyen történő képzése új innovatív módszerek kipróbálásával. A HEF OP keretében támogatott tevékenységek elsősorban a már meglévő, jól bevált, a munkahelyi és családi kötelezettségek összehangolását elősegítő módszerek bevezetését és elterjesztését valamint az inaktív és munkanélküli nők munkaerőpiaci reintegrálását célozzák meg.

2.1 intézkedés

Szemben az EQUAL programmal, amely második esély megteremtését támogatja olyan innovatív módszerekkel mint a nem-formális, alternatív képzési programok a hátrányos helyzetű fiatalok, iskolát idő előtt elhagyók részére, a 2.1. intézkedés célja a diákok kiesésének megakadályozása a formális oktatási rendszerből.

2.3. intézkedés

Ennek az intézkedésnek célja azoknak a sikeres módszereknek az támogatása, amelyek a hátrányos helyzetű emberek elhelyezkedését segítik a munkaerőpiacon, míg az EQUAL program az ehhez a területhez kapcsolódó innovatív módszerek kidolgozását és kipróbálását támogatja.

3.1 intézkedés

Míg az EQUAL program az iskolát idő előtt elhagyók részére fejlesztendő új oktatási formákat támogatja, addig a 3.1 intézkedésen belül azt támogatják, hogy a közoktatásban a munkaerőpiacon szükséges képességeket és kompetenciákat sajátíthassák el.

A projektek szétválasztását biztosító módszerek

Az EQUAL Program és a HEFOP keretén belül támogatott projektek kettős finanszírozása elkerülése céljából pontos elhatárolódás történik a projektek szintjén. Minden egyes, a fenti intézkedésekhez kapcsolódó pályázatokban a pályázóknak tájékoztatást kell adniuk a formanyomtatványon az esetleges EQUAL pályázatukról. Amennyiben hasonló pályázataik futnak párhuzamosan, pontosan ki kell fejteniük a projekt tartalmát és célcsoportját és biztosítaniuk kell a megfelelő szervezési és menedzseri kapacitást. Ezek a szempontok az egész monitorozási folyamat alatt hangsúlyozásra kerülnek.

V. ÁLTALÁNOS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

A projektjavaslatokat / pályázatokat a következő szempontok szerint fogjuk értékelni:

1. Az OP-hez és annak céljaihoz való kapcsolódás

- A projektjavaslat / pályázat kapcsolódása a HEFOP-ban meghatározott prioritásokhoz
- Összhang a HEFOP célkitűzéseivel
- Összhang a regionális fejlesztési stratégiával
- A projekt közvetlen hatása a helyi / regionális gazdaság fejlődésére
- Értéktöbbletet hordozó elemek - mint pl. innovatív megközelítések, modellértékű megközelítések - beépítése
- A projektjavaslatok / pályázatok szinergikus hatása a HEFOP vagy más OP-k projektjeivel

1a Horizontális szempontok

- Az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése (roma, fogyatékos, férfiak és nők).
- A fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesítése

2. Módszertan

- A projektjavaslat szerkezetének egységessége
- A partnerek részvétele és reális munkamegosztás a partnerek között, a cselekvési terv megvalósíthatósága
- A projekt eredményeit objektív módon mérni képes indikátorok alkalmazása

3. A projekt eredményeinek fenntarthatósága

- Fenntarthatóság és esetleges multiplikáló hatások

4. A tervezett költségvetés és költséghatékonyság

- Részletes, indokolt és reális költségvetési terv, amely csak elszámolható költségeket tartalmaz

5. Menedzsmentkapacitások és tapasztalat

- releváns korábbi tapasztalat, tudás, készségek és képesítés megléte a szakértők részéről
- A pályázó és partnereinek erőforrásai (emberi erőforrások és eszközök)

VI. A HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM PROGRAMKIEGÉSZÍTŐ DOKUMENTUMÁNAK PARTNERI EGYEZTETÉSE

A Programkiegészítő Dokumentum (PD) kidolgozása az Operatív Program tervezésével párhuzamosan megkezdődött, de a munka az Operatív Program első, hivatalosnak tekintendő, a magyar Kormány által jóváhagyott, Brüsszelbe továbbított változatának elkészülte, 2003. április végétől gyorsult fel.

Az OP Programkiegészítő Dokumentumának kidolgozása és egyeztetése során – hasonlóan az Operatív Program egyeztetéséhez, amelynek összefoglalóját az OP külön fejezete tartalmazza – széleskörű együttműködés valósult meg az érintett minisztériumok (FMM, OM, ESZCSM, GYISM, IHM, GKM, KVM és a MEH NFH) tervezői, valamint a régiók képviselői között. A PD tervezésének operatív szintű feladatait a **Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Intézkedéscsoportjai végezték**. Ezek összeállításánál és vezetésénél a tervezésben kialakult munkamegosztásnak megfelelően az intézkedésszintű tárcafelelősség érvényesült. A munkacsoport kijelölt vezetője az adott intézkedésért felelős szaktárca által kijelölt, illetve az FMM intézkedések esetében a szakmailag elsősorban felelős szervezeti egység/szervezet képviselője volt. A munkacsoportok nem döntéshozó szervként működtek; a kompetenciájukon túlmutató, felmerülő vitás kérdések eldöntésére egyeztetést, döntést kezdeményezhettek a megfelelő döntéshozói szinteken. Az Irányító Hatóság kijelölt munkatársa és az intézkedés lebonyolításában szerepet vállaló potenciális Közreműködő Szervezet munkatársa állandó meghívottként vett részt a munkacsoport ülésén.

A PD tervezése során felmerülő olyan vitás pontokat, amelyek nem igényeltek szélesebb egyeztető fórumot, a tervezésben fő felelősséget viselő fél és a tervezésben résztvevő felek kétoldalú megbeszélések keretében rendezték. Amennyiben a vita ezen a szinten nem volt rendezhető, a felek felső vezetői szinten folytatták tovább az egyeztetést az OP szakmai tartalmának alakításáról.

Az Irányító Hatóság végig különös gondot fordított arra, hogy az intézkedéscsoportok vezetőivel rendszeresen konzultáljon a munkálatok addigi tapasztalatairól, a további feladatok elvégzéséről.

A kidolgozási folyamat első fázisának lezárulta után a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottság munkájában résztvevő szervezetek, köztük a Regionális Fejlesztési Tanácsok 2003. július 15-én kapták kézhez a PD akkori változatát, amelyet írásos formában véleményeztek, javaslataik minden esetben megfontolásra, egy részük beépítésre került.

A PD társadalmi partnerekkel való megvitatása 2003. július közepe és augusztus vége között zajlott. A szakmai tervezésért felelős minisztériumok és szakterületek tehettek javaslatot arra, hogy intézkedéscsoportként milyen szervezeteknek küldje ki az Irányító Hatóság a PD-ok júliusi változatát.

Végül negyven társadalmi szervezet kapott lehetőséget arra, hogy a PD akkori változatát írásban véleményezze. A társadalmi egyeztetésben részt vettek a szociális és gazdasági partnereket, romákat, nőket, szakmai érdekeket, hátrányos helyzetűek érdekeit, regionális érdekeket, környezetvédelmet képviselő szervezetek, valamint egyes felsőoktatási intézmények. A beérkezett észrevételeket, véleményeket augusztus 20-ig kérte az Irányító Hatóság, majd azonnal megfontolásra továbbítottuk ezeket az érintett szakterületeknek, melyek számára elegendő idő állt rendelkezésre a javaslatok átgondolására, az elfogadható vélemények átvezetésére.

Összegezve elmondható, hogy a társadalmi partnerektől beérkezett vélemények feldolgozása és értékelése a tervezésért közvetlenül felelős szakterületek bevonásával, az Irányító Hatósággal való szoros együttműködésben, strukturáltan zajlott. A PD szakmai és társadalmi egyeztetése során támogatták, elfogadták a PD szerkezetét, javaslataikkal több esetben hozzájárultak az egyes intézkedések szakmai tartalmának, célcsoportjának bővítéséhez.

VII. SZÁMÍTÓGÉPES ADATCSERE

Az IT rendszer fejlesztése, amely – a 1260/1999. EK Rendelet 34. cikke (1) bekezdése (a) pontja alapján, a 438/2001. EK Rendelet IV/1. mellékletében rögzített tartalommal – lehetővé teszi a számítógépes adatcserét az Európai Bizottsággal, folyamatban van. Egységes IT rendszer kerül kialakításra és bevezetésre valamennyi irányító hatóságnál, közreműködő szervezetnél illetve a kifizető hatóságnál. Az IT rendszer a monitoring adatok megbízhatóságának növelése és az Alapok kezelésének támogatása érdekében menedzsment és pénzügyi funkciókkal is rendelkezni fog.

Az IT rendszer fejlesztése a Nemzeti Fejlesztési Hivatal irányításával, az irányító hatóságok és a kifizető hatóság bevonásával történik. Megvalósításának – ide értve a tesztelést és az oktatás első körét is – tervezett határideje 2003. november 30., ezzel biztosítva, hogy az időközben esetleg bekövetkező csúszással együtt is 2004. január 1-re működő IT rendszer álljon rendelkezésre.

A számítógépes adatcserére vonatkozó megállapodás megkötése az Európai Bizottsággal az IT rendszer fejlesztésének előrehaladtával lesz lehetséges.

VIII: AZ OPERATÍV PROGRAM PÉNZÜGYI TÁBLÁJA INTÉZKEDESENKENTI BONTÁSBAN

prioritás/intézkedés	Beavatkozás kódja	összes költség	Közzsféra											Magán	Kohéziós Alap	Egyén pénzügyi eszközök	EBB hitelek
			összesen	Közösségi hozzájárulás					Nemzeti közzsféra hozzájárulása								
				összesen	ERFA	ESZA	EMOGA	HOPE	összesen	Központi	Regionális	Helyi	Egyéb				
1. prioritás		160 067 514	160 067 514	120 050 633	0	120 050 633	0	0	40 016 881	40 016 881	0	0	0	0	0	0	0
1.1 intézkedés	21	116 866 645	116 866 645	87 649 983	0	87 649 983	0	0	29 216 662	29 216 662	0	0	0	0	0	0	0
1.2 intézkedés	21	32 000 017	32 000 017	24 000 012	0	24 000 012	0	0	8 000 005	8 000 005	0	0	0	0	0	0	0
1.3 intézkedés	25	11 200 852	11 200 852	8 400 638	0	8 400 638	0	0	2 800 214	2 800 214	0	0	0	0	0	0	0
2. prioritás		87 002 121	87 002 121	65 251 588	0	65 251 588	0	0	21 750 533	21 750 533	0	0	0	0	0	0	0
2.1 intézkedés	22	30 356 702	30 356 702	22 767 525	0	22 767 525	0	0	7 589 177	7 589 177	0	0	0	0	0	0	0
2.2 intézkedés	22	16 630 977	16 630 977	12 473 232	0	12 473 232	0	0	4 157 745	4 157 745	0	0	0	0	0	0	0
2.3 intézkedés	22	40 014 442	40 014 442	30 010 831	0	30 010 831	0	0	10 003 611	10 003 611	0	0	0	0	0	0	0
3. prioritás		229 258 270	229 258 270	171 943 699	0	171 943 699	0	0	57 314 571	57 314 571	0	0	0	0	0	0	0
3.1 intézkedés	23	73 164 702	73 164 702	54 873 526	0	54 873 526	0	0	18 291 176	18 291 176	0	0	0	0	0	0	0
3.2 intézkedés	23	42 515 343	42 515 343	31 886 507	0	31 886 507	0	0	10 628 836	10 628 836	0	0	0	0	0	0	0
3.3 intézkedés	23	26 605 346	26 605 346	19 954 009	0	19 954 009	0	0	6 651 337	6 651 337	0	0	0	0	0	0	0
3.4 intézkedés	24	66 752 815	66 752 815	50 064 610	0	50 064 610	0	0	16 688 205	16 688 205	0	0	0	0	0	0	0
3.5 intézkedés	24	20 220 064	20 220 064	15 165 047	0	15 165 047	0	0	5 055 017	5 055 017	0	0	0	0	0	0	0
4. prioritás		236 509 007	236 509 007	177 381 752	177 381 752	0	0	59 127 255	43 154 162	0	15 973 093	0	0	0	0	0	0
4.1 intézkedés	23	98 812 256	98 812 256	74 109 191	74 109 191	0	0	24 703 065	18 527 300	0	6 175 765	0	0	0	0	0	0
4.2 intézkedés	36	32 937 420	32 937 420	24 703 064	24 703 064	0	0	8 234 356	6 258 111	0	1 976 245	0	0	0	0	0	0
4.3 intézkedés	36	88 875 939	88 875 939	66 656 953	66 656 953	0	0	22 218 986	14 397 903	0	7 821 083	0	0	0	0	0	0
4.4 intézkedés	36	15 883 392	15 883 392	11 912 544	11 912 544	0	0	3 970 848	3 970 848	0	0	0	0	0	0	0	0
Technikai segítségnyújtás		37 593 354	37 593 354	28 195 015	0	28 195 015	0	0	9 398 339	9 398 339	0	0	0	0	0	0	0
ERFA összesen	--	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ESZA összesen	41	37 593 354	37 593 354	28 195 015	0	28 195 015	0	0	9 398 339	9 398 339	0	0	0	0	0	0	0
Összesen		750 430 266	750 4302 266	562 822 687	177 381 752	385 440 935	0	0	187 607 579	171 634 486	0	15 973 093	0	0	0	0	0
ERFA összesen		236 509 007	236 509 007	177 381 752	177 381 752	0	0	59 167 821	43 194 728	0	16	0	0	0	0	0	0
ESZA összesen		513 921 259	513 921 259	385 381 752	0	385 440 935	0	0	128 439 758	128 439 758	0	0	0	0	0	0	0
EMOGA összesen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HOPE összesen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
amiből																	
átmeneti támogatásban nem részesülő régiók																	
átmeneti támogatásban részesülő régiók		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IX. MONITORING INDIKÁTOROK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

Intézkedés szint (PD indikátorok)

Indikátorok Programkiegészítő Dokumentum						
Intézkedés	Indikátor típusa	Indikátor	Tényadat (2002)	Cél (2008)	Adat forrása	Mérés gyakorisága
1.1.	Kimenet	Az aktív programokban tárgyévben részt vettek összes létszáma (fő)	273700 [*]	+25000	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	A programokat a tárgyévben sikeresen befejezettek száma	81500 ^{**}	+20000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A programokat befejezett személyek elhelyezkedési aránya 3 hónappal a befejezés után (%)	45,4	50,4	Projekt jelentések	Évente
1.2	Kimenet	Az új szolgáltatási modell szerint működő és felszerelt kirendeltségek száma ^{***}	0	80	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Havonta bejelentett új álláshelyek átlagos száma	38600	50000	FH statisztika	Évente
	Hatás	Bejelentett üres álláshelyek átlagos élettartama (napokban)	37	30	FH statisztika	Évente
1.3	Kimenet	A képzési programokban részt vett nők száma	0	3200	Projekt jelentések	Évente

* Az előző évről áthúzódóakkal együtt.

** Az érintett létszám és a képzést befejezettek létszámkülönbségében a tanfolyamokról az év folyamán lemorzsolódtak és a 2003. évre áthúzódó tanfolyamokon résztvevők száma is szerepel.

*** A szervezet korszerűsítését célzó PHARE project keretében (2005. végére) sor kerül a 20 kísérleti kirendeltség megfelelő kialakítására, felszerelésére és informatikai infrastruktúrájának felújítására, valamint mintegy 400 munkatárs kiképzésére (a 2008-ra vonatkozó vállalások ezeket tartalmazzák).

	Eredmény	A képzési programokat sikeresen befejezett nők száma	0	2880	Projekt jelentések	Évente
2.1	Kimenet	Integrált nevelésre felkészítő továbbképzéseken részt vett pedagógusok és pedagógiai munkát segítők száma	0	11500	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	11500	Projekt jelentések	Évente
2.2	Kimenet	Képzésen/tanácsadáson/felkészítésen résztvevők száma	0	15000	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	10000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	2000	Projekt jelentések	Évente
2.3	Kimenet	A programban résztvevők száma (célcsoportba tartozó személyek közül)	0	8000	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	4000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	2500	Ex post értékelés	Egy évvel a projekt vége után
3.1	Kimenet	A képzésben, továbbképzésben, átképzésben részt vevő pedagógusok száma	0	4520	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	4520	Projekt jelentések	Évente
3.2	Kimenet	Továbbképzésben részt vevő szakemberek száma	0	4286	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Tanulószerződések aránya	10%	40%	Projekt jelentések	Évente

	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	63977	+17500	Projekt jelentések	Évente
3.3	Kimenet	Új felsőfokú szakképzésben, Bachelor és Master képzésben részt vevők száma	0	24000	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	0	9200	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	8800	Projekt jelentések	Évente
3.4.	Kimenet	A képzési programokban részt vettek száma	380000	+112000	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	342000	+100000	Projekt jelentések	Évente
3.5	Kimenet	Kifejlesztett új programok száma	55	183	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Képzettséget szerzett személyek száma	50000	100000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	35000	85000	Projekt jelentések	Évente
4.1	Kimenet	A fejlesztett gyakorlatorientált képzési helyek száma	0	175	Projekt jelentések	Évente
	Eredmény	Az infrastrukturális fejlesztésekből részesülő tanulók száma	0	80000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	20000	Projekt jelentések	Évente
4.2	Kimenet	Létrehozott vagy fejlesztett kapacitás	0	4000	Projekt jelentések	Évente

	Eredmény	A létrehozott vagy fejlesztett szociális szolgáltatásokkal kiszolgált háztartások száma	0	4000	Projekt jelentések	Évente
	Hatás	A munkához vagy más pozitív eredményhez jutott személyek száma	0	800	Projekt jelentések	Évente
4.3	Kimenet	Felújított vagy újonnan épült alapterület	0	8564 m ²	Projekt jelentések	A program kezdetekor és befejezésekor
	Eredmény	Kapacitásnövekedés ¹		+8%	Végső kedvezményezett	A program kezdetekor és befejezésekor
	Hatás	Korai halálozások száma	5843	-10%	KSH	A program kezdetekor és befejezésekor
4.4	Kimenet	Létrehozott vagy fejlesztett munkaállomások száma ²		750 új, 1,800 fejlesztett IT munka-állomás	Projekt jelentések	A program kezdetekor és befejezésekor
	Eredmény	Szolgáltatásokat használók száma	0	3000	Projekt jelentések	A program kezdetekor és befejezésekor
	Hatás	Átlagos ápolási napszám ³		-5%	GYOGYINFOK vagy NHIF	A program kezdetekor és befejezésekor

¹ A tényadat a program kezdetén rögzítendő.

² A tényadat a program kezdetén rögzítendő.

³ A tényadat a program kezdetén rögzítendő.

Közösségi jogszabályok

- Az Európai Parlament és a Tanács 1999. július 2-i 1784/1999/EK rendelete az Európai Szociális Alapról
- A Tanács 1999. június 21-i 1260/1999 EK rendelete a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról
- A Bizottság 2000. július 28-i 1685/2000/EK rendelete az 1260/1999/EK tanácsi rendeletnek a strukturális alapok által társfinanszírozott tevékenységek támogatási jogosultságának részletes végrehajtási szabályairól
- A Bizottság 2001. március 2-i 438/2001/EK rendelete a strukturális alapok keretében nyújtott támogatások irányítási és ellenőrzési rendszerei tekintetében az 1260/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól
- A Bizottság 2001. március 2-i 448/2001/EK rendelete a strukturális alapok keretében nyújtott támogatások pénzügyi korrekciós eljárásai tekintetében az 1260/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtása részletes szabályainak megállapításáról
- A Bizottság 1994. július 11-i 1681/94/EK rendelete a strukturális politikák finanszírozása keretében történt szabálytalanságokról és tévesen kifizetett összegek behajtásáról, valamint egy információs rendszer e téren történő létrehozásáról
- A Tanács 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről

1.1. intézkedés

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.)
- A szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény
- A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény
- A szakképzési hozzájárulásról és a szakképzés fejlesztésének támogatásáról szóló 1996. évi LXXVII. törvény
- Az alkalmi munkavállalói könyvvvel történő foglalkoztatásról szóló 1997. évi LXXIV. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény
- A pályakezdő munkanélküliek elhelyezkedésének elősegítéséről szóló 68/1996. (V. 15.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet
- A munkanélküli ellátás megállapításához szükséges igazoló lapról szóló 4/1997. (I. 28.) MüM rendelet
- A munkaügyi központok foglalkozási rehabilitációs eljárásáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkanélküliek foglalkoztatását elősegítő egyes támogatásokról szóló 11/1998. (IV. 29.) MüM rendelet
- A munkaköri és a szakmai alkalmassági vizsgálattal kapcsolatos szabályokról szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet
- Az aktív foglalkoztatási célok támogatása fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának és kezelésének részletes szabályairól szóló 21/1999. (IV. 28.) GM rendelet
- A munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000 (IX. 15.) GM rendelet
- Az állami foglalkoztatási szolgálat keretébe tartozó egyes szervek feladatairól szóló 4/2002. (X. 17.) FMM rendelet

1.2. intézkedés

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.)
- A jövedelempótló támogatási rendszert meghatározó szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény
- Az alkalmi munkavállalói könyvvvel történő foglalkoztatásról szóló 1997. évi LXXIV. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény
- A pályakezdő munkanélküliek elhelyezkedésének elősegítéséről szóló 68/1996. (V. 15.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet
- A munkaügyi központok foglalkozási rehabilitációs eljárásáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkanélküliek foglalkoztatását elősegítő egyes támogatásokról szóló 11/1998. (IV. 29.) MüM rendelet
- A munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000 (IX. 15.) GM rendelet
- Az állami foglalkoztatási szolgálat keretébe tartozó egyes szervek feladatairól szóló 4/2002. (X. 17.) FMM rendelet

1.3. intézkedés

- 10/1982 törvényerejű rendelet a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló, 1979. december 18-án, New Yorkban elfogadott Egyezmény kihirdetéséről (CEDAW)
- 60/2001 törvény a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló, 1979. december 18-án, New Yorkban elfogadott Egyezmény Kiegészítő Jegyzőkönyve kihirdetéséről
- A Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alapprész iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú keretének felhasználásáról szóló a 8/2003. (VII.4.) FMM rendelet és a módosításáról szóló 12/2003. (IX.9.) FMM rendelet egységes szerkezetbe foglalva
- Az alkalmi munkavállalói könyvvvel történő foglalkoztatásról szóló 1997. évi LXXIV. törvény
- A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény
- A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet
- A munkaügyi központok foglalkozási rehabilitációs eljárásáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkanélküliek foglalkoztatását elősegítő egyes támogatásokról szóló 11/1998. (IV. 29.) MüM rendelet
- A munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról szóló 30/2000 (IX. 15.) GM rendelet

2.1 intézkedés

- 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról
- 1995. évi XL. Törvény a közbeszerzésekről
- 23/1997.(VI.4.) MKM rendelet a Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve kiadásáról
- 32/1997.(XI.5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 1998. évi XXVI törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról

- 57/2002 (XI.8.) OM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet módosításáról
- 2003. évi LXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról

2.2. intézkedés

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról
- 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről
- 2001. évi CI. törvény A felnőttképzésről

2.3. intézkedés

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 1997. LXXIV. törvény az alkalmi munkavállalói könyvvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről
- 2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről
- 68/1996 Kormányrendelet a pályakezdő munkanélküliek elhelyezkedésének elősegítéséről
- 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet a a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról
- 30/2000 (IX. 15.) GM rendelet a munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról
- 1997. évi CLVI törvény a közhasznú szervezetekről
- 1997. évi XXXI törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről

3.1. intézkedés

- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 5/1998 (II.18) MKM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 3/2002. (II. 15.) OM r. (Magy. K. 21.) A közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről:
- 2003. évi LXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról

3.2. intézkedés

- A szakképzésről szóló, 1993. évi III. tv.
- A szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló törvény,
- A közoktatásról szóló, 1993. évi LXXIX. tv.
- Felsőoktatási törvény,
- A felnőttképzésről szóló, 2001. évi CI. tv
- Költségvetési törvény,
- Az államháztartásról szóló törvény,
- 1992. évi XXXIII. Tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 1992. évi XXIII. Tv. a köztisztviselők jogállásáról

- 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről
- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 16/1994. (VII. 8.) MKM rendelet a szakmai követelmények kiadásáról
- 18/1995. (VI. 6.) IKM rendelet az ipari és kereskedelmi szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 31/1996. (VI. 19.) IKM rendelet az ipari mesterképzés szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 45/1997. (III. 12.) Korm. rendelet az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésről
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakovizsgálóról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 5/1998. (II. 18.) MKM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 7/1998. (III. 11.) MüM rendelet a non-profit ügyintéző és a non-profit menedzser szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról
- 45/1999. (XII. 13.) OM rendelet a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 1/2001. (I. 16.) OM rendelet a szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteiről
- 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről
- 31/2001. (IX. 14.) OM rendelet a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvény végrehajtásáról
- 32/2001. (IX. 14.) OM rendelet a szakképzési hozzájárulást a saját munkavállalók részére szervezett szakképzéssel teljesítő hozzájárulásra kötelezettek költségei elszámolásának feltételeiről és az elszámolás szabályairól
- 3/2002. (II. 15.) OM rendelet a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről
- 4/2002. (II. 26.) OM rendelet az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 42/2002. (VI. 7.) OM rendelet az oktatási miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai vizsga szervezésére feljogosított intézményekről

3.3. intézkedés

- 1993. évi LXXX törvény a felsőoktatásról
- 2000. évi CXXXIII törvény A Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről
- 2001. évi C törvény – A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről
- 2001. évi IC törvény – A felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló 1997. április 11-én Lisszabonban aláírt Egyezmény kihirdetéséről
- 2001 évi CI tv. – A felnőttképzésről
- 45/1997 (III.12.) – Kormányrendelet az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésről
- 120/2000 (VII.7.) – Kormányrendelet - A felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normatíva alapján történő finanszírozásáról

- 200/2000 (XI.29.) – Kormányrendelet – A felsőoktatási tanulmányi pontrendszer (Kreditrendszer) bevezetéséről és az intézményi kreditrendszerek egységes nyilvántartásáról
- 51/2002 (III.26.) – Kormányrendelet – Az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról
- 77/2002 (IV.13.) – Kormányrendelet – A felsőoktatási alapképzési szakok képesítési követelményeinek a kreditrendszerű képzéshez illeszkedő kiegészítéséről
- 119/2001 (VI.30.) – Kormányrendelet – A hallgatói hitelrendszerről és a Diákhitel Központról
- 23/1999 (VI.9.) OM rendelet a felsőoktatási intézményhálózat átalakításának támogatásáról

3.4. intézkedés

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, amely tárgyalja az ún. aktív intézkedések között a támogatható képzések fajtáit.
- A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény: szabályozza a felnőttképzési, illetve a felnőttképzéshez kapcsolódó szolgáltatási és igazgatási tevékenységet, valamint a felnőttképzés intézmény- és támogatási rendszerét
- 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerő-piaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény felhatalmazása alapján kiadandó rendelet, amely a Munkaerő-piaci Alap foglalkoztatási alaprészén belül elkülönítetten kezelendő iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célú keret felhasználásáról rendelkezik (e keret biztosítja az EU felnőttképzési programjaihoz való csatlakozás hazai forrását).

3.5. intézkedés

- 2001. évi CI. törvény a felnőttképzésről
- Bizottsági rendelet a képzési támogatásokról (HL L 10, 2001. 01. 13.)
- Tanácsi rendelet az új közösségi kompetenciákról és mobilitásról 2002. június 3.

4.1 intézkedés

- 1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről és végrehajtási rendeletei
- 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 1995. évi XL. törvény a közbeszerzésről
- 45/1997 (III.12.) – Kormányrendelet az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésről
- 157/1997. (IX. 26.) Korm. Rendelet az építészeti-műszaki tervezési jogosultság általános szabályairól
- 16/1998. (VI. 3.) KTM rendelet a településrendezési és építészeti tervpályázatok részletes szabályairól
- 1999. évi LII. Törvény a felsőoktatási intézményhálózat átalakításáról, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény módosításáról
- 23/1999 (VI.9.) OM rendelet a felsőoktatási intézményhálózat átalakításának támogatásáról
- 45/1999. (XII. 13.) OM rendelet a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeiről
- 120/2000 (VII.7.) – Kormányrendelet - A felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normativa alapján történő finanszírozásáról
- 19/2002. (V. 8.) OM rendelet a közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről

- 34/2002. (IV. 27.) FVM rendelet az építészeti-műszaki tervezési jogosultság részletes szabályairól
- 2003. évi LXI. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról

4.2. intézkedés

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

4.3. intézkedés

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelettel
- 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
- 32/1997. (X. 28.) NM rendelet az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről
- 46/2003. (IV. 16.) OGY határozat az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- 21/1998. (VI. 3.) NM rendelet az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről

4.4. intézkedés

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelettel
- 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
- 32/1997. (X. 28.) NM rendelet az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről
- 46/2003. (IV. 16.) OGY határozat az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- 21/1998. (VI. 3.) NM rendelet az egészségügyi szolgáltatást nyújtó egyes intézmények szakmai minimumfeltételeiről

XI. AZ EX-ANTE ÉRTÉKELÉSEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Az 1260/1999/EK rendelet 41. cikkével összhangban az Irányító Hatóság megbízást adott a Research voor Beleid holland cégnek és partnereinek a HEF OP Programkiegészítő Dokumentum (PKD) független ex-ante értékelésére. Az ex-ante értékelés célja, a Strukturális Alapok működését szabályzó rendelet értelmében a tervezés és programozás támogatása. Az ex ante értékelés egy interaktív folyamat, amely a tervezésért felelős egységtől független szakértők bevonásával a program tartalmára és szerkezetére vonatkozó ajánlásokkal, kiegészítésekkel segíti a program kidolgozását. Ennek megfelelően az előzetes értékelés eredményei beépülnek a programdokumentumba, ilyen módon hozzájárulva a program sikeresebb és eredményesebb megvalósításához.

A megállapodás kereteit rögzítő ToR értelmében az értékelő csoport három jelentést készített el. Az alábbi intézkedés szintű javaslatokat tartalmazó táblázat a második időközi jelentés részét képezte.

A fentiekből következően az ex-ante értékelők a PKD véglegesítése előtt csak előzetes javaslatokat fogalmazhattak meg, ezért az értékelés csak bizonyos területekre terjedt ki.

Az eddig elkészült jelentések a kommunikációs terv értékelésére terjedtek ki, valamint az intézkedésekkel kapcsolatban általános észrevételeket fogalmaztak meg. Az értékelők javaslatokat fogalmaztak meg a sablonok fokozott formai egységesítése és a tartalmi kérdések egységes értelmezése vonatkozásában, valamint az ismétlődések és átfedések kiküszöbölésére. Egyértelműbb, szabatosabb fogalmazást tartanak szükségesnek, illetve több olyan módosítást is javasolnak, amelyek a felhasználhatóságot növelnék.

A javasolt pontosítások és kiegészítések többsége, amelyek az egységességre és az egyértelműségekre vonatkoznak, beépült a program szövegébe. Másokat, mint a felhasználhatóságot javító index beépítését az Irányító Hatóság a pályázati dokumentációk szintjén kívánja teljesíteni.

Kommunikációs Stratégia

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
A fejezet átláthatóságról szóló részével kapcsolatosan (5.2) felmerült hogy a “potenciális kedvezményezetteket tájékoztatni szükséges arról a folyamatról, és annak időkeretéről, amely a projekt benyújtása és annak megvalósítása között zajlik”.	Az Irányító Hatóság úgy gondolja, hogy az átláthatóság egyik legfontosabb üzenete éppen ez. Ennek következtében hasonló célból, de más tartalommal már korábban is közzeltünk információt, de a jobb és egyértelműbb érthetőség kedvéért e megjegyzés fényében átírtuk ezen fejezetet.
A hirdetőtáblák és az állandó emlékeztető táblák elhelyezésére vonatkozó részhez kritikai megjegyzéseket kaptunk.	A 1159/2000 rendelet egyértelmű választ ad arra a kérdésre, hogy a kedvezményezetteknek és a végrehajtás többi szereplőinek milyen tevékenységeket kell ellátniuk a tájékoztatási tevékenységek területén. A Kommunikációs Stratégia funkciója eltérő a rendelet funkciójától. Ugyanakkor 5.3 pont alatt integráltuk a megjegyzést.
A CD ROM-nak és HEF OP weboldalnak tartalmaznia kellene a kontakt személyek neveit.	Az Irányító Hatóság megfelelő időben nyilvánosságra fogja hozni azon személyek neveit akik a tájékoztatás területén fognak dolgozni. Kommunikációs Stratégia nem

	tartalmazza az összes szükséges információt az egyes megvalósítandó tevékenységekről. A Stratégia 6. pontjában a CD ROM és a web oldal tekintetében elfogadtuk a javaslatot.
Megjegyzés a javasolt indikátorok részletesebb bontására.	A javasolt indikátorok részletesebb bontására vonatkozó javaslatot elfogadtuk.

PC intézkedések

1.1. intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Átfedések intézkedések között.	Az átfedések megszüntetésre kerültek.
Fontos lehet, hogy az egyének mely kritérium mentén kerülnek be a projektekbe/programokba.	Az észrevétel nem fontos, mert az 1,1 intézkedés központi program.
Úgy tűnik, hogy a projektméretéről szóló információ a munkaügyi kirendeltségek költségvetésére vonatkozik. Ez nem ad információt az egyes képzésekhez való hozzájárulás nagyságáról.	A Programkiegészítő Dokumentum (PD) szerint az egyes kirendeltségeknek nem kell hozzájárulni, csak EU és hazai alapokat használni. A PD-nak nem kell meghatároznia az egyes képzésekhez nyújtott támogatás mértékét.
A monitoring indikátorok általánosak.	Az indikátorok megfontolásra kerülnek.
A tény oszlopban szereplő monitoring indikátorokat meg kell szorozni 1,000-rel, merthogy a cél csak az 1.1. intézkedés hozzájárulására vonatkozik (és nem tartalmazza az ÁFSZ általános tevékenységeit).	Az indikátorok 1,000-rel való szorzása megfontolás alatt áll.
A horizontális kritériumok általánosak.	Valamennyi „Horizontális szempontokra” vonatkozó kritikát megfontoltuk, és annak megfelelően módosítottuk.

1.2. intézkedés

Az ex ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Az intézkedés leírása nagyon hosszú.	A leírást lerövidítettük.
„A célok elérésének módja” rész hiányzik.	Most már nem hiányzik, megmagyaráztuk, hogyan kívánjuk megvalósítani az intézkedést.
A hardware, szoftware termékek és a képzés tendereztetése.	További megfontolás alatt áll.
Túl sok átszervezés, változtatás egyszerre.	Az intézkedés tevékenységei egy részletes ütemterv alapján kerülnek megvalósításra, figyelembe véve a szervezeti változtatásokat és a lehetséges nehézségeket/kockázatokat.
A helyi viszonyok figyelembe vételének kérdése.	Terveink szerint a rendszer gerince az egész országban ugyanaz lesz, bár az egye területek viszonyai figyelembevételre kerülnek.
Nincs információ a projektméretéről, és a	Ez egy központi program lesz, az intézkedés

támogatás arányáról.	céljai egy központi program keretében valósulnak meg a Foglalkoztatási Hivatal végrehajtásában.
----------------------	---

2.1 intézkedés

Az intézkedés tartalma jelentősen megváltozott, így az ex ante értékelés néhány specifikus megjegyzése már nem értelmezhető. Ezért ez a táblázat csak azokat a megjegyzéseket és véleményeket tartalmazza, amelyek releváns elemeket és megjegyzéseket tartalmaznak.

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
A célok leírása világos, de ki kell egészíteni azoknak az oktatási szintek meghatározásával, amelyekre az intézkedés hatást kíván gyakorolni.	Egyetértünk az ex ante értékelők célokra vonatkozó megjegyzésével, de véleményünk szerint nem szükséges a szintek kifejezett meghatározása. Az intézkedés célja a célcsoport sikeres tanulmányi előmenetelének elősegítése az oktatási rendszer egészében, vagyis növelni a célcsoport sikeres részvételét a közép és felsőfokú oktatásban. Mivel ezek a célok csak egy korai szakaszban megvalósuló hatékony beavatkozással érhetőek el, az intézkedés főleg az iskola előtti és az alapfokú képzésre irányul, ahogyan az az OP-ban meg is van határozva.
A kritériumok jól ki vannak dolgozva, de hiányoznak az intézkedés-specifikus és előnyt jelentő kritériumok.	Az ex ante értékelők javaslatait követve intézkedés-specifikus és prioritást meghatározó kritériumokat is felvettünk a kiválasztási kritériumok listájára.
Monitoring indikátorok általában	Teljes mértékben egyetértünk az értékelés indikátorokra vonatkozó megjegyzésével, ezért ennek megfelelően módosítottuk a hatásindikátorokat.

2.2. intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Az intézkedés jelenlegi formájában csak a szociális ágazat szakembereinek képzésére irányul. Tisztán kiderül, hogy az intézkedés keretei között milyen célok és tevékenységek szerepelnek.	A technical interim reportban az ex-ante értékelők megállapították, hogy a szociális ágazatban dolgozó szakemberek képzésére irányuló új tartalom világos, s hogy miben állnak az intézkedés céljai és tevékenységei.
A fordítás ellenőrzésre szorul.	A fordítás áttekintése megtörtént.

2.3 intézkedés

Az intézkedés tartalma nem változott jelentős mértékben az augusztusi ex-ante időközi jelentés óta.

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Általános és specifikus észrevételek	A javaslatokat elfogadtuk és beépítettük az intézkedés aktuális verziójába.

3.1 intézkedés

Az Európai Unió képviselőivel a Közösségi Támogatási Keretről folytatott tárgyalások következtében az intézkedés tartalma jelentős mértékben megváltozott, ezért a megjegyzések többsége a tervezésnek ebben a fázisában már nem releváns. Ezért az alábbi táblázat csak azokat a megjegyzéseket és véleményeket tartalmazza, amelyek releváns elemeket és megjegyzéseket tartalmaznak:

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
A közoktatás fogalma nincs pontosan meghatározva.	Meghatároztuk az intézkedés alábbi szintjeit: iskola előtti és alapfokú (ISCED 0, 1, 2), illetve középfokú képzés (ISCED 3).
Az OP korábbi változataiban szereplő pályázati forma helyett központi forma szerepel, ami a hosszabb távú megvalósulást szolgálja.	Az intézkedés első komponensének tevékenységei (tanártovábbképzés és oktatási szakértők továbbképzése) központi programon keresztül valósulnak meg. Ezeket egy országos hatáskörrel rendelkező intézmény, a Közoktatás-fejlesztési Kht. valósítja meg. Az intézkedés második komponensének tevékenységei pályázati úton valósulnak meg (a kompetencia alapú képzés megvalósítása az egyes intézményekben).
... az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségeket, képességeket és kompetenciákat meg kellene határozni képességek és készségek szerint is.	Meghatározásra kerültek: alapkészségek (írás, olvasás, számolás), szociális kompetenciák, alap és emelt szintű IKT kompetenciák, életpályaépítési kompetenciák, idegen nyelvi kompetenciák.

3.2 intézkedés

Az ex-ante jelentés megjegyzései	A felelős minisztérium ill. IH válaszai
A gazdasági és szociális szempontból szükséges képesítések összehangolásának kiemelt jelentősége van.	Hangsúlyoztuk az intézkedésnél, hogy a képesítések magas száma akadályozza az átláthatóságot és a képzési programok rendszeres frissítését. A modernizáció a szakképzés rendszerének szisztematikus megújítását, a képesítések átfogó vizsgálatát és moduláris fejlesztését tartalmazza.
Több figyelmet kellene szentelni az élethosszig tartó tanulás politikájának figyelembevételével a szakképzés rendszerén belül a rugalmas tanuláshoz.	Az E-tananyagok fejlesztése, a modulrendszerrel összhangban támogatni fogja a rugalmas tanulás lehetőségét a szakképzési rendszerben.
Több figyelmet kellene szentelni annak, hogy	Az intézkedés támogatni fogja a két

a két szakmacsoport „legjobb gyakorlatai” milyen hatást gyakorolnak a többi szakmacsoportra	szakmacsoport közös moduljainak bevezetését a többi szakképesítés esetében is, amelyeket az integrált képző központokban oktatni fognak. Ennek a komponensnek nincs kísérleti eleme, az összes integrált szakképző központot lefedi.
Azok a kritériumok, amelyek részletesen kidolgozásra kerültek, a tevékenységek csak egy részéhez kapcsolódnak. Hiányoznak azok a specifikus kritériumok, amelyek az intézkedés pályázati elemére vonatkoznak.	Bekerült a specifikus kiválasztási kritériumok közé: „Tapasztalat a pedagógusok és a szakoktatók továbbképzésében, tanácsadói hálózat működtetésében, minőségbiztosítási rendszerek elterjesztésében”
A tevékenységeknél nincs feltüntetve a támogatás mértéke.	Az intézkedés már komponensenként tartalmazza a minimális és maximális projektméretet.
A kérdés, hogy a végső kedvezményezett vajon tovább fogja-e szerződni a program végrehajtásának egyes elemeit?	A végső kedvezményezettek megváltoztak, így az első komponens központi program keretében, míg a második komponens pedig pályázati rendszerben kerül megvalósításra.
Megjegyzés a második kimeneti indikátorral kapcsolatban, hogy a kísérleti programok illetve a véglegesen kifejlesztett programok regisztrációját külön kellene vezetni.	A második kimeneti indikátor törlésre került, mivel nem lesznek kísérleti programok; a moduláris programokat mind a 16 integrált szakképző intézményben be kívánjuk vezetni.

3.3 intézkedés

Az ex-ante jelentés megjegyzései	A felelős minisztérium ill. IH válaszai
Az intézkedés nagymértékben összpontosít a felsőoktatás képzési részére és kevésbé az új felsőoktatási rendszer felépítésére. Nehezen látható az intézkedés hatása és annak mértéke.	Az intézkedésben jobban kívánunk összpontosítani a felsőoktatás szerkezeti / tartalmi fejlesztésére, mint a közvetlen képzés támogatásra, amit alátámaszt az első komponens támogatására szánt forrás arányának növekedése.
A kért támogatási összeg elég alacsony az intézkedéshez képest.	A támogatás mértéke a kezdeti 15 MEUR-ról több mint 18MEUR-ra emelkedett.
Hogyan függ össze az intézkedés a Csatlakozás az Európai Felsőoktatási Térhez felsőoktatási stratégiával? Milyen viszonyban áll az intézkedés más magyar felsőoktatási (szervezeti) fejlesztésekkel?	Az intézkedés összhangban van az Európai Felsőoktatási Térhez csatlakozást is célzó Magyar felsőoktatás fejlesztési stratégiával. Mind az intézkedés mind pedig a fejlesztési stratégia egyik fő célkitűzése a minőséget is szem előtt tartó tömegoktatás és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő lineáris képzési rendszer kialakítása.
A tevékenység leírások némelyike túl távolról értelmezhető és további pontosítást igényel.	A tevékenységeket érthetőbben és pontosabban fogalmaztuk meg.
Hiányoznak a hatásindikátorok mennyiségi meghatározásai.	Az intézkedést kiegészítettük eredmény és hatás indikátorokkal.

3.4 intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Probléma a KKV-k képzésen történő részvételével (pénzügyi, munkaerő)	Lehetséges, de túl költséges megoldás: „job-rotation” vagy pénzügyi kompenzáció
A ROP és a GVOP intézkedéseikhez történő kapcsolódás nincs megjelenítve.	Elkészült: a megfelelő GVOP intézkedéshez való kapcsolódás a Leírásban és a Módszerek című részben említve van.
Az egyéni vállalkozóknak külön intézkedés szükségeltetne.	Elkészült: a Célcsoport ki lett terjesztve az egyéni vállalkozókra is.
A munkanélküliek említve vannak a Célcsoportban, de a leírásban nem szerepelnek.	„nagy mértékben hozzájárulhat a foglalkoztatási szint emeléséhez.” –a hogyan az a leírásban szerepel.
Nincsenek tevékenységek említve a KKV-k képzésen történő részvételének növelésére.	Az állami támogatások intenzitása a képzések esetében 60%, de KKV-k esetén (250 főnél kevesebb munkavállaló) további 20%, fogyatékos munkavállalók esetén plussz 10% (összesen 90%) adható.
A célcsoportokat meg kellene bontani rövidtávúakra és hosszútávúakra.	Egy két éves program keretei között ez nem alkalmazható.
Valamilyen szinten meg kell említeni, hogy mely projektek lesznek finanszírozva az MPA-ból és melyek ezen intézkedés keretében.	A két rendszer közötti különbségtétel a pályázati felhívások szintjén fog megvalósulni.
A projektméret meglehetősen korlátozottnak tűnik, és nem illeszkedik a kis és nagy projektekhez egyszerre.	A cégek bérköltségük 0,5%-át saját munkavállalóik képzésére fordíthatják, mely összeg a kisebb vállalatok (vállalkozások) esetében messze alacsonyabb összeget jelent, mint a nagyvállalatok esetében, így a kisebb vállalatok lesznek a valószínűbb célcsoport.
Az indikátoroknak nincs kiindulási értékük.	Az intézkedés megfelelő előzményprogramjainak meghatározása nehézséget jelent.
Hogyan lehet értelmezni az „új munkahely” kifejezést a monitoring indikátoroknál?	Ezt nettó értéként kell értelmezni: figyelembe kell venni a holt súlyokat (azt a foglalkoztatási hatást, mely a beavatkozás nélkül is létrejött volna), valamint az elmozdításokat (a más cégeknél vagy/és más területen bekövetkezett munkahely-megszűnést)
Az intézkedés és az élethosszig tartó tanulás kapcsolatát meg kellene említeni a leírásban.	A leírás új változata a javaslatnak megfelelően készült el.
Az intézkedés célját meg kell határozni: képzési programok megvalósításáról szól, vagy képzési programok fejlesztéséről?	„Kidolgozás és megvalósítás”, ahogyan az a tevékenységek között szerepel.
A „személyeknek nyújtott szolgáltatás típusú tevékenységek finanszírozása” a Módszerek részben nem világos definíció.	A kiemelt szövegrész a Célcsoportra utal.
A „Part time training” kifejezést a „Specific additional training” kifejezéssel kellene helyettesíteni.	Megtörtént.

A Célcsoportnál a munkanélküliek mellé magyarázó szöveget kellene illeszteni (pl.: azok, akiket egy speciális készségeket követelő munkára képeznek ki)	Megtörtént.
A Tevékenységekben a „Képzések az EU-val kapcsolatos ismeretekből” túl általános megfogalmazás, specifikálni kellene, pl.: EU szabályozások, támogatások, adórendszer, stb.)	Megtörtént.
Az „Individual entrepreneurs” kifejezést „Self-employed”-ra kellene cserélni.	Megtörtént.
A Szakmai szempontok között a B komponensnek meg kellene említenie a nemek közötti esélyegyenlőséget (utalással a horizontális szempontokra).	Nem helytálló, mivel Magyarországon a női vállalkozók helyzete nem indokolja az esélyegyenlőség speciális feltételrendszerét.
A Horizontális szempontok között a női tulajdonban lévő vállalkozásokat külön is kellene említeni.	Nem indokolt (lásd fent).
A Horizontális szempontok között a roma munkavállalók meghatározásával nehézségek adódhatnak (szenzitív adatnak minősül).	További egyeztetés szükséges az IH-val.

3.5 intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Az „Intézkedés leírásában” több figyelmet kell fordítani a modulokra, az előzetes tudásszint felmérésre, a bizonyítványokra és az elektronikus tanulási környezetre	Figyelembe véve és az „Intézkedés leírásába” beillesztve
A „Cél elérésének módjai” –ban nincs információ az új rendszer fejlesztésének irányításáról.	Az észrevétel elfogadásra került és az információ beillesztetett
A „Horizontális szempontok”-ban ki kell fejteni, hogy ez az Intézkedés hogyan járul hozzá a horizontális szempontokhoz.	Már megtörtént a metodika kifejtése.
Néhány lehetőség említésre kerül a „Tevékenység” alatt, de előre ki kell dolgozni egy szabványt arra nézve, hogy hogyan történik az intézményi rendszer modernizációja, mint minimális feltétel a pályázati eljárás folyamán.	A regionális munkaerő-fejlesztő és képző központok letéteményeseivé válnak a távoktatási tanterveknek, a felnőttoktatáshoz való hozzáférés ezáltal javul. Tananyag, tutoriális és elektronikus szoftver-fejlesztések történnek.
Az igényelt támogatás igen kevés a tevékenység méretéhez képest	Az Irányító Hatóság az összeget elegendőnek tartja az Oktatási Minisztérium által adott információk alapján.
A kimeneti indikátor nem igazán releváns, mivel a tevékenység mérete jelentősen eltér. Pl. egy metodikai adatbank fejlesztése sokkal több támogatást igényel, mint néhány más tevékenység, amelyek relatíve keveset.	Az adatbank összeg a második legnagyobb az „A” komponensek között 364.964 euróval. A magyar árviszonyokat figyelembe véve ez elégnek tűnik a fejlesztések első körére nézve. (Időközben 1.864.964-re emelve! – a ford.)
A tevékenységek számának megháromszorozódása az újonnan kifejlesztett programokban részt vevő felnőttek számának csak megduplázódásához vezet (eredmény indikátor).	A válasz egyszerű: az újonnan kifejlesztett programok csak kb. 60%-kal több résztvevőt vonzanak.

4.1 intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Az általános iskolai oktatási szintre való fókuszálás indokolt.	Az intézkedés szerkezet alapvetően megváltozott. A fókusz munkaerőpiaccai kapcsolatos tevékenységek felé tolódott el: 1-es komponens: térségi integrált szakképző központok, 2-es komponens: felsőoktatási intézmények. Általános iskolákat, gimnáziumokat, gyógypedagógiai intézményeket, kollégiumokat az intézkedés nem támogat.
Tanácsos az infrastruktúra többcélú felhasználása.	A felújított, kibővített épületek, épületrészek a diákok és a tanárok mellett a helyi közösség számára is nyitottak lesznek.
Az intézkedés leírása érthető, a beruházás és eszközbeszerzés közötti elkülönülés világos.	A szöveg beruházás és eszközbeszerzés szerinti tagolása szintén megváltozott, mivel a térségi integrált szakképző központok és a felsőoktatási intézmények esetében is mindkét tevékenység szükséges. Az intézkedés leírása c. bekezdés (fennálló problémák) kikerült a szövegből.
Tanácsos lenne, ha a HEF témakörén belül (több felnőtt, munkaerőpiaci, LLL-élethosszig tartó tanulás orientált) az infrastruktúra felhasználása a tanulók számára további hangsúlyt kapna.	Az intézkedés szoros kapcsolatban áll a HEF OP ESZA típusú intézkedéseivel: • 3.2 • 3.3 A LLL koncepció a szövegben világosabbá vált.
Az infrastruktúra fejlesztéssel kapcsolatos irányító mechanizmusokról (állami, regionális) további információ szükséges.	A pályázati dokumentáció pontosítani fogja a konzorciumban résztvevő intézmények körét.
A tevékenységek részletes felsorolása	Az intézkedés szerkezetének változása következtében a tevékenységek pontosabbá váltak anélkül, hogy leíró jellegüket elvesztették volna.
A célcsoport jól körülhatárolt, kivéve, hogy a tanulók egész csoportja részesül a támogatásból, nem csupán a fogyatékossgal élők, stb.	A fogyatékossgal élő tanulók nem képezik a célcsoport részét.

4.2. intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Az intézkedés jelentősen megváltozott. Már csak néhány probléma van, amelyeket utólag ellenőrizni kell.	Az intézkedés felülvizsgálata megtörtént.
Az intézkedés problematikus részeire vonatkozó specifikus észrevételek (a második komponens homályos, nem világos, milyen intézményeket létesítenek, vásárolnak; finanszírozás)	A leírás az észrevételekben szereplő javaslatoknak megfelelően átalakításra került.

4.3 intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős Minisztérium vagy Irányító Hatóság reflexiói
Javasoljuk a szöveg módosítását az alábbiak szerint: “a munkavállalók keresőképtelenségének fő okai a szív-és keringési...” helyett “a munkaképes korú lakosság fő betegségcsoportjai...”	A javaslatot elfogadtuk és a szövegbe beépítettük.
A betegségek okainak megjelenítése, melyek a munka feltételekhez kapcsolódnak.	A szövegben hangsúlyoztuk, hogy az elavult eszközök miatt az egészségügyben a munkakörülmények különösen rosszak.
Olyan intézkedések említése, amelyek a rossz munkakörülmények javítására irányulnak illetve olyan intézkedések, amelyek nemcsak a beteg emberek gyógyítását, hanem a betegségek megelőzését szolgálják.	Az észrevételre reflektáltunk egyrészt az intézkedés leírásában „a korszerű eszközök hozzájárulnak az intézményekben a munkavédelem javításához”. Másrészt, a diagnosztikai- és szűrőközpontoknak kulcsfontosságú szerepük van a betegségek korai megelőzésében. Mindemellett, mindkét kérdéskörre reflektál a HEF OP Nemzeti politikákkal való koherencia fejezet, egészségügyi reformmal kapcsolatos alfejezete (népegészségügyi program, nemzeti munkavédelmi program)

4.4 intézkedés

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős Minisztérium vagy Irányító Hatóság reflexiói
Az IT egészségügyi szektor problémáinak megoldásában játszott szerepe a szöveg egyes részeiben még mindig túlértékelt.	A javaslatot elfogadtuk: mellőztünk néhány olyan részt, ami az IT szerepét túlértékeli.
A szövegben egy korábbi fázisban kell világosan meghatározni az ICT project tartalmát, célkitűzéseit (leírás tevékenységek helyett).	A javaslatot elfogadtuk, a leírást módosítottuk. A project tartalmának illetve célkitűzésének világos meghatározása az első fejezetben található, a tevékenységek leírása előtt.
Léteznek-e várólisták a három régióban? Ha igen, ez is egy fontos érv, illetve indikátor lehet az informatikai rendszerek fejlesztésére.	Várólisták Magyarországon csak a transzplantációk esetében léteznek, de a transzplantációkat az intézkedés nem érinti. Következésképpen nem tartjuk célszerűnek a várólisták csökkenését, mint project indikátorok.

Technikai Segítségnyújtás

Az ex-ante jelentés észrevételei	A felelős minisztérium vagy IH reakciói
Furcsának tűnik, hogy a pénzügyi terv a TA vonatkozásában 1999-es áron szerepel. Talán a költségvetés reál összegét zárójelben kellene megjeleníteni.	A PD más intézkedéseire hasonlóan a pénzügyi terv immáron nem 1999-es áron, hanem a teljes időszak bontásában 2004-2006 szerepel.
A projektszám, mint indikátor kissé furcsának tűnik tekintve, hogy az ESZA projektek az egyénekre koncentrálnak.	Az Irányító Hatóság számára is problémát jelentett megfelelő indikátor kiválasztása és végül a projektszám mellett döntött. Fontos kiemelni, hogy az Operatív Program két Strukturális Alap támogatásaira épül (ESZA és ERFA) és nem kizárólag ESZA-ra. Az ERFA esetében a projektszám nyilván fontosabb. A megfelelő indikátornak azonban egyszerre kell lefednie mindkét alap igényét. Az 1. Intézkedés esetében, ahol a projekt értékelés, kiválasztás, audit, helyszíni ellenőrzés, monitoring tevékenységei támogatottak a Technikai Segítségnyújtásból a projektszám, mint indikátor jobban használható.